

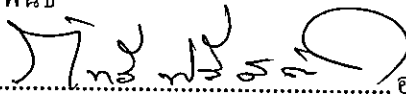
การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

กนกพร ศานติวรพงษ์

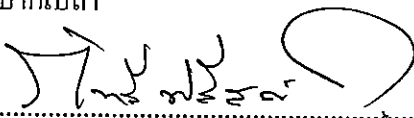
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร
วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

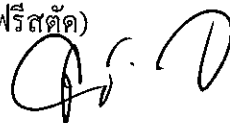
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ กนกพร ศานติวรพงษ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สำหรับผู้บริหาร ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

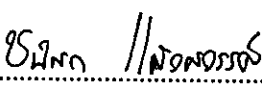
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ภัทรี 프리สตัด)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ดร.ภัทรี 프리สตัด)

..... กรรมการ
(ดร.สาธิต ปีติวรา)

..... กรรมการ
(ดร.ชนิสรา แก้วสุวรรณ)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สำหรับผู้บริหาร ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

วันที่... 26 ...เดือน ...พฤษภาคม... พ.ศ. 2559

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณา และการช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช, ดร.สุชนนี เมธิโยธิน และดร.ภัทธี พิริสตัด อาจารย์สละเวลาให้คำปรึกษางานนิพนธ์ และถ่ายทอดความรู้ รวมถึงชี้แนวทางให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งเป็นกำลังใจให้ด้วยดีเสมอมาตลอดระยะเวลาในการจัดทำงานวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ทักษญา สง่าโยธิน คณะกรรมการสอบเค้าโครงงานนิพนธ์ที่ได้กรุณา ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐในพื้นที่ในภาคเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ และให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน จนทำให้งานนิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์มาลัย ลีสังสิทธิ์ลาถัย และอาจารย์จूरิรัตน์ สารรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตร Y-MBA รุ่นที่ 28 จันทบุรี และเพื่อน ๆ ในหลักสูตรหลักสูตร Y-MBA ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาการศึกษา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

ขอขอบคุณวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้วิชาความรู้เพิ่มพูนแก่ข้าพเจ้า ทำให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน พัฒนาชุมชน และพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณบุคคลในครอบครัวสานติวรพงษ์ทุกคน เป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุด ครอบครัวนี้สนับสนุนให้ผู้วิจัย ที่ได้ให้โอกาส และได้ให้เวลาในการทบทวนการศึกษาจนประสบความสำเร็จจรจบทุกวันนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่บุพการี ครอบครัว คณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้

กนกพร สานติวรพงษ์

56710260: สาขาวิชา: บริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร; บธ.ม (บริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร)

คำสำคัญ: สนับสนุนและส่งเสริม/ การท่องเที่ยวสำหรับผู้บริหาร/ เชิงอนุรักษ์

กนกพร สานติวพงษ์: การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี (THE SUPPORT AND PROMOTION OF ECO-TOURISM IN CHAOLAO - LEAM SADAT AREA, CHANTHABURI) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ภัทรี ฟรีสตัด, บธ.ค. 144 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพื่อหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จำนวน 14 ราย และเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวน 3 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ โครงสร้างคำถามแบบเป็นทางการ และไม่เป็นทางการผสมกัน การนำเสนอผลการศึกษาเป็นเชิงพรรณนา ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการมีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรีนั้น ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ จึงจะเกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และ แนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีดังนี้ คือสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และนักท่องเที่ยวให้มีการร่วมมือกันอย่างจริงจัง อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่นั้น ไม่ว่าจะเป็นอาสาสมัคร หรือเยาวชนให้เข้าใจให้ตระหนัก รวมถึงสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ อีกทั้งกิจกรรมทางการท่องเที่ยวต้องมีอย่างสม่ำเสมอ และสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบใหม่ ๆ ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ชุมชน และประวัติศาสตร์ กิจกรรมเดิมที่เกี่ยวข้องอนุรักษ์ธรรมชาติ การส่งเสริมอาชีพ การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็ควรร่วมกับการทำประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ การสร้างกระแสนอนุรักษ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเอกสาร หรือแผ่นพับประชาสัมพันธ์ หรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนควรมีการกำหนดบทบาทของชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ รวมถึงกฎ กติกา มารยาท บทลงโทษ เพื่อช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

56710260: MAJOR: BUSINESS ADMINISTRATION FOR EXECUTIVE; M.B.A.
(BUSINESS ADMINISTRATION FOR EXECUTIVE)

KEYWORDS: SUPPORT AND PROMOTION/ ECOTOURISM

KANOKPORN SANTIWORAPONG: THE SUPPORT AND PROMOTION OF ECO-TOURISM IN CHAOLAO-LAEMSADET AREA, CHANTHABURI. ADVISOR: PATAREE FREESATUD, Ph. D. 144 P. 2015.

The research had objective to study the participation of the entrepreneurs in Chaolao-Laemsadet Area, Chanthaburi in eco-tourism and to find the approach to support and promote eco-tourism in Chaolao-Laemsadet Area, Chanthaburi. In this qualitative research, the researcher interviewed 14 entrepreneurs in Chaolao-Laemsadet Area, Chanthaburi and 3 government officials. The instrument was mixed form of structured and unstructured interview. The presented results of the study were described by using descriptive statistics.

The findings revealed that both government and private sectors had a consensus that all parties had to be involved in the cooperation to plan, act and take mutual responsibility in order to be eligible to share the legitimate beneficiaries. As a result, the sustainable tourism would exist, and to the approach to support and promote eco-tourism, all parties, including government and private sectors, community and tourists, would participate in serious and concrete cooperation. In addition, local personnel, such as volunteers or youth, would be trained to understand and realize the importance of the conservation awareness. Tourism activities would be held consistently, and new eco-tourism activities, like learning about culture, community and history should be promoted. There should also be the old activities related to nature conservation, career promotion, and the search for new tourist routes; and various facilities should be built. All of these could be coupled with the public relations and campaigns to create the conservation awareness. They could be documents, leaflets or electronic messages to provide tourists with accurate information. The advertisements should be published continuously. To develop, promote and support the eco-tourism, the roles of the community and people involved in eco-tourism should be determined. Also the regulations, rules, etiquettes and the penalties should be determined to help maintain the natural resources of Chaolao-Laemsadet Beach

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
คำถามการวิจัย	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559	9
แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ..	14
แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี	20
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	24
การพัฒนาที่ยั่งยืน และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	29
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย และการสร้างเครื่องมือวิจัย	44
คุณภาพเครื่องมือวิจัย	45
วิธีรวบรวมข้อมูล	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	47
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	48
4	ผลการวิจัย
ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์	49
ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	51
ตอนที่ 3 แนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	50
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ	61
ข้อเสนอแนะ	65
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผลการวิจัย	72
ข้อเสนอแนะ	74
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	74
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	79
ภาคผนวก ก	80
ภาคผนวก ข	86
ภาคผนวก ค	90
ภาคผนวก ง	135
ประวัติย่อของผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1-1	เปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการ การท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก 3
1-2	ผลการวิเคราะห์เพื่อวางตำแหน่งทางการท่องเที่ยวของจังหวัดจันทบุรี 4
2-1	สังเคราะห์ตามแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 38
4-1	แสดงรายละเอียดการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน 49
4-2	แสดงรายละเอียดการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ 51
4-3	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน) 52
4-4	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ) 53
4-5	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน) 54
4-6	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ) 55
4-7	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน) 56
4-8	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ) 57
4-9	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน) 58
4-10	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ) 59
4-11	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน) 60
4-12	สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ) 61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-13	สรุปผลสัมฤทธิ์แนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน) 62
4-14	สรุปผลสัมฤทธิ์แนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ) 63
4-15	สังเคราะห์ประเด็นแนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ 64
4-16	สรุปผลสัมฤทธิ์ข้อเสนอแนะที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน) 65
4-17	สรุปผลสัมฤทธิ์ข้อเสนอแนะที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ) 66
4-18	สังเคราะห์ประเด็นข้อเสนอแนะที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ 67

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2-1 ความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์	12
2-2 ลำดับชั้นความต้องการตามทฤษฎีการจูงใจแบบมาสโลว์	35
ภาคผนวก ง-1 กิจกรรมโครงการคั้งกระเบนเต็ดไ้ห้องค์ร่าชนพัฒนาชายหาดร่วมกัน เพื่อสานฝันทะเลงาม	137
ภาคผนวก ง-2 การประชุมร่วมกันของสมาชิก และกิจกรรมร่วมกันของสมาชิก	137

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourism industry) มีบทบาทและความสำคัญต่อเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉันทิช วรรณถนอม, 2552) ให้คำอธิบายว่า ประกอบด้วย ธุรกิจหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง ทางอ้อม และรวมถึงธุรกิจสนับสนุนต่าง ๆ อาทิ การซื้อบริการของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ถือได้ว่าเป็น การส่งออกที่มองไม่เห็นด้วยสายตา (Invisible export) เพราะเป็นการซื้อด้วยเงินตราต่างประเทศ การผลิตสินค้า คือ บริการต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวซื้อ จะมีการลงทุน ซึ่งผลประโยชน์จะตกอยู่ในประเทศ และจะช่วยให้เกิดงานอาชีพอีกหลายแขนง เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้การท่องเที่ยว เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด พร้อมกับการได้รับความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่ผิดแผกแตกต่างออกไป อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศอีกด้วย ซึ่งจะมีส่วนช่วยสร้างเสถียรภาพ ให้กับดุลการชำระเงินได้เป็นอย่างดี การท่องเที่ยวยังมีบทบาทช่วยกระตุ้นให้มีการนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง ทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยว และผู้ที่อยู่ในท้องถิ่น ได้นำมาประดิษฐ์เป็นหัตถกรรมพื้นบ้าน ขายเป็นของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว ทำให้มีเงินหมุนเวียนชุมชน

พ.ศ. 2554 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เรื่องแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 กล่าวถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่มีการขยายตัวสูง มีบทบาทการความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และต่อประเทศเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ นำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ การสร้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค รวมถึงยังเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง อย่างไรก็ดี อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มการแข่งขันรุนแรงขึ้นตามลำดับ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความอ่อนไหวง่าย จากปัจจัยลบทั้งภายใน และภายนอกประเทศ โดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานการณ์ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เป็นความท้าทายต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย มาจากหลายประเด็น อาทิ ประเด็นผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ประเด็นผลกระทบด้านสังคม ประเด็นผลกระทบด้านทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด และรวมถึงประเด็นภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นของประเทศไทย

ภายในระยะเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ประสบปัญหาภาวะวิกฤติ โดยเฉพาะปัญหาการเมืองภายในประเทศ และปัญหาการก่อการร้ายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวกลุ่มตลาดหลัก เปลี่ยนจุดหมายไปยังแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคอื่น ๆ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อจำนวน และรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศ สถานการณ์ต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากจะส่งผลต่อการลดลงของอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) แล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการทำงานในภาคธุรกิจท่องเที่ยว และธุรกิจเชื่อมโยงอีกด้วย เพื่อให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ เกิดการเติบโตอย่างมีคุณภาพ และยั่งยืน และแข่งขันได้ในตลาดโลก คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้การท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติ (National agenda) และมอบหมายให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดทำยุทธศาสตร์แผนงานฟื้นฟูวิกฤตการท่องเที่ยวระยะสั้น และระยะยาว จึงได้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 ขึ้น

อีกทั้งในปี พ.ศ. 2558 นี้ รัฐบาล และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) มีแผนการดำเนินงานในแนวคิด “ท่องเที่ยววิถีไทย” เพื่อเน้นการเชิญชวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศให้มาท่องเที่ยวในเมืองไทย ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้คนไทยออกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อสัมผัสกับวิถีไทยต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลให้คนไทยรักวัฒนธรรมไทย และภาคภูมิใจในความเป็นชนชาติไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้เปิดตัวแคมเปญท่องเที่ยวใหม่ ภายใต้ชื่อโครงการ “เมืองต้องห้าม...พลาด” โดยคัดสรร 12 เมืองจาก 5 ภูมิภาคทั่วประเทศ โดยนำจุดเด่นของจังหวัดนั้น ๆ ที่คนไทยยังไม่เคยรับรู้ หรือไม่ค่อยรู้ว่ามียะไรที่น่าสนใจ แต่แท้จริงเป็นเมืองที่มีศักยภาพ มีเรื่องราวที่น่าสนใจ และมีเอกลักษณ์ของตัวเองไม่แพ้จังหวัดท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ทำให้มั่นใจว่านักท่องเที่ยวจะเกิดมุมมอง และได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ทำให้หลงรักประเทศไทยมากขึ้น โดยท่องเที่ยววิถีไทย จะเป็นการประชาสัมพันธ์ในส่วนการตลาดไทยเป็นต้นนำ และตามด้วยต่างประเทศ ซึ่งจะนำเสนอในรูปแบบที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งอยากให้นักท่องเที่ยวได้ภูมิใจในการท่องเที่ยวประเทศของ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นหนึ่งใน 12 เมืองต้องห้ามพลาด ไม่เพียงเป็นดินแดนที่ต้อนรับนักท่องเที่ยว ด้วยทะเลสงบงดงาม และวิถีประมงอบอุ่นเท่านั้น หากจันทบุรียังโอบรับไว้ด้วยอ้อมกอดของสวนแห่งความหวานน้ำของผลไม้อร่อย ในนามของ “สวนสวรรค์ ร้อยพันธุ์ผลไม้”

ใน พ.ศ. 2558 นี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก (จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด) ตามที่ได้ลงนามในประกาศฯ เมื่อ พ.ศ. 2555 ได้นำไปสู่กระบวนการกำหนดเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

โดยเป็นกลุ่มนำร่อง 1 ใน 5 กลุ่ม ภายใต้ชื่อกลุ่มท่องเที่ยว Active Beach เพื่อพัฒนาเป็นจุดขาย และพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกัน จะช่วยสร้างรายได้ และความเข้มแข็งภายในกลุ่ม ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจภายในจังหวัด ภายในกลุ่ม และภายในประเทศ

ตารางที่ 1-1 เปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก (กรมการท่องเที่ยว, 2556)

จังหวัด	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)		รายได้ (ล้านบาท)	
	2556	2555	2556	2555
ชลบุรี (หลัก)	11,736,488	10,592,980	111,108.81	99,771.65
ระยอง (รอง)	5,643,533	5,347,954	23,541.67	22,294.763
จันทบุรี (รอง)	1,645,811	1,559,370	4,568.52	4,213.80
ตราด (รอง)	1,685,537	1,625,918	12,607.00	11,702.14
รวม	20,711,369	19,126,222	151,826.00	137,982.35

จากตารางที่ 1-1 พบว่า จังหวัดชลบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และมีนักท่องเที่ยวใช้จ่ายเฉลี่ยสูงสุดในภูมิภาค จังหวัดระยอง ตราด และจันทบุรี มีรายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศเพียงร้อยละ 40, 15 และ 7 ตามลำดับ ส่วนในเรื่องของจำนวนนักท่องเที่ยวมีอัตราเพิ่มขึ้น พบว่าเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าชาวต่างประเทศ จากข้อมูลสถานการณ์การท่องเที่ยว และข้อมูลสถิติตัวเลขของนักท่องเที่ยวพบว่า สามารถแบ่งระดับของการพัฒนาการท่องเที่ยวได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่เป็นเมืองหลักด้านการท่องเที่ยว เป็นเมืองที่นักท่องเที่ยวรู้จัก และมาเยือนเป็นจำนวนมาก คือจังหวัดชลบุรี เมืองพัทยา และบางพื้นที่ของจังหวัดตราด คือเกาะช้าง และกลุ่มนักท่องเที่ยวเมืองรอง คือจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มท่องเที่ยว Active Beach นี้ โดยเฉพาะจุดแข็ง และจุดอ่อนในภาพรวมของจังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้หลักของภาคตะวันออก ที่สามารถจูงใจนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมสวน และบริโภคผลไม้ราคาถูกในช่วงฤดูผลไม้ มีแหล่งแร่รัตนชาติที่มีชื่อเสียง เชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาทางการท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว และซื้อกลับไปเป็นที่ระลึกได้ มีทรัพยากรธรรมชาติประเภทป่าเขา น้ำตก อุทยานแห่งชาติ และทะเล เหมาะต่อการพัฒนาเป็น

แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลาย มีพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นจุดการค้าชายแดน และสามารถเข้าไปในกัมพูชา และเวียดนามได้โดยตรง รวมทั้ง มีที่ทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม ไม่อยู่ในพื้นที่รอยเลื่อนแผ่นดินไหว แต่ในทางกลับกันจังหวัดจันทบุรีก็มีจุดอ่อน คือ การขยายตัวอย่างรวดเร็วในแหล่งท่องเที่ยวทำให้มีความต้องการใช้น้ำในการอุปโภคบริโภคเป็นอย่างมาก ตามมาด้วยปัญหาเรื่องการบริหารจัดการด้านมลพิษ ขยะที่เกิดจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และปัญหาผลิตผลในการเพาะปลูกผลไม้ ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวที่ตามฤดูกาล ไม่สามารถผลิตออกได้ทั้งปี รวมถึงเหตุปัญหาค่า “บุฟเฟต์ผลไม้” ที่มีการจัดโครงการประชาสัมพันธ์ท่านละ 199 บาท หากแต่มีเงื่อนไขการทานบุฟเฟต์แตกต่างกัน ทำให้มีการฟ้องร้องเกิดขึ้น และเกิดกระแสวิจารณ์แง่ลบต่าง ๆ ในโลกอินเทอร์เน็ต (ไทยรัฐออนไลน์, 2558) และสุดท้ายในเรื่องการขาดการบริหารจัดการด้านแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดภาวะขาดแคลนแรงงาน

ตารางที่ 1-2 ผลการวิเคราะห์เพื่อวางตำแหน่งทางการท่องเที่ยวของจังหวัดจันทบุรี (แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก พ.ศ. 2559-2563, 2558)

จังหวัด	ประเด็นการพิจารณา			การวาง
	ความโดดเด่นของทรัพยากร/องค์ประกอบทางการท่องเที่ยว	กลุ่มตลาดเป้าหมาย	ปัจจัยขีดความสามารถทางการแข่งขัน	ตำแหน่งทางการท่องเที่ยว
จันทบุรี	1. ทะเล เกาะ หาดทราย และ ทรัพยากรทางธรรมชาติ 2. อาหารทะเล 3. สวนผลไม้และแหล่งท่องเที่ยวทางเกษตร 4. วิถีชีวิตชุมชน	1. ร้อยละ 70 เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย (ข้อมูลปี 2556)	1. เงื่อนไขปัจจัยการผลิตมีศักยภาพในระดับปานกลาง 2. บริบทการแข่งขันและการดำเนินกลยุทธ์ของธุรกิจมีศักยภาพในระดับปานกลาง 3. เงื่อนไขอุปสงค์มีศักยภาพในระดับปานกลาง 4. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและการสนับสนุนจัดอยู่ในระดับปานกลาง	-ทะเล เกาะ ชายหาด -แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร -วิถีชีวิตชุมชน

จากตารางที่ 1-2 แสดงให้เห็นการวิเคราะห์เพื่อวางตำแหน่งทางการท่องเที่ยวของจังหวัดจันทบุรี ซึ่งอยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อยืนยันถึงการพัฒนาให้จังหวัดจันทบุรีเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงเกษตร และวิถีชีวิตชุมชน และจากการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนที่เกิด

จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้น จังหวัดจันทบุรีจึงมุ่งพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable tourism) ตามที่เบญจรัตน์ อธิชาตนาพันธ์ (2548) ให้ความหมายว่า “การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นั่นคือการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม โดยการใช้ทรัพยากรอย่างฉลาด มีคุณค่า สามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้ได้นานที่สุด เกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้ยาวนานที่สุด” รองศาสตราจารย์บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2549) ได้สรุปไว้ว่า “เมื่อได้ทำการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแล้ว ก็ต้องมีการปลูกจิตสำนึกให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ช่วยกันอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้คงความสวยงาม และมีคุณค่าแก่ท้องถิ่น รวมถึงประเทศชาติตลอดไปเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเกิดความยั่งยืน” และรวมถึงองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) เน้นถึง Co-Creation หรือ การท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นต้องมาร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมรับผลประโยชน์

จึงเป็นผลต่อเนื่องถึงแผนการพัฒนการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2558-2561) โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงนิเวศ และเชิงเกษตรมากขึ้น จึงควรได้รับการวางแผนที่ดีควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของภาครัฐ และภาคเอกชน รวมถึงการประสานความรู้ความเข้าใจระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ให้ตระหนัก รับรู้ และเข้าใจถึงการมีส่วนร่วมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดจันทบุรี จากประเด็นที่สำคัญข้างต้น ทั้งเรื่องแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก จนกระทั่งแผนการพัฒนการท่องเที่ยวของจังหวัดจันทบุรี รวมถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดจันทบุรีในภาพรวม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี รวมถึงภาครัฐที่นำนโยบายมาปฏิบัติ ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการหาแนวทางสนับสนุน, ส่งเสริม ให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรีมากขึ้น ตามแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อคงสภาพแวดล้อมที่สวยงาม ปราศจากมลพิษ อันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดจันทบุรีอย่างยั่งยืน

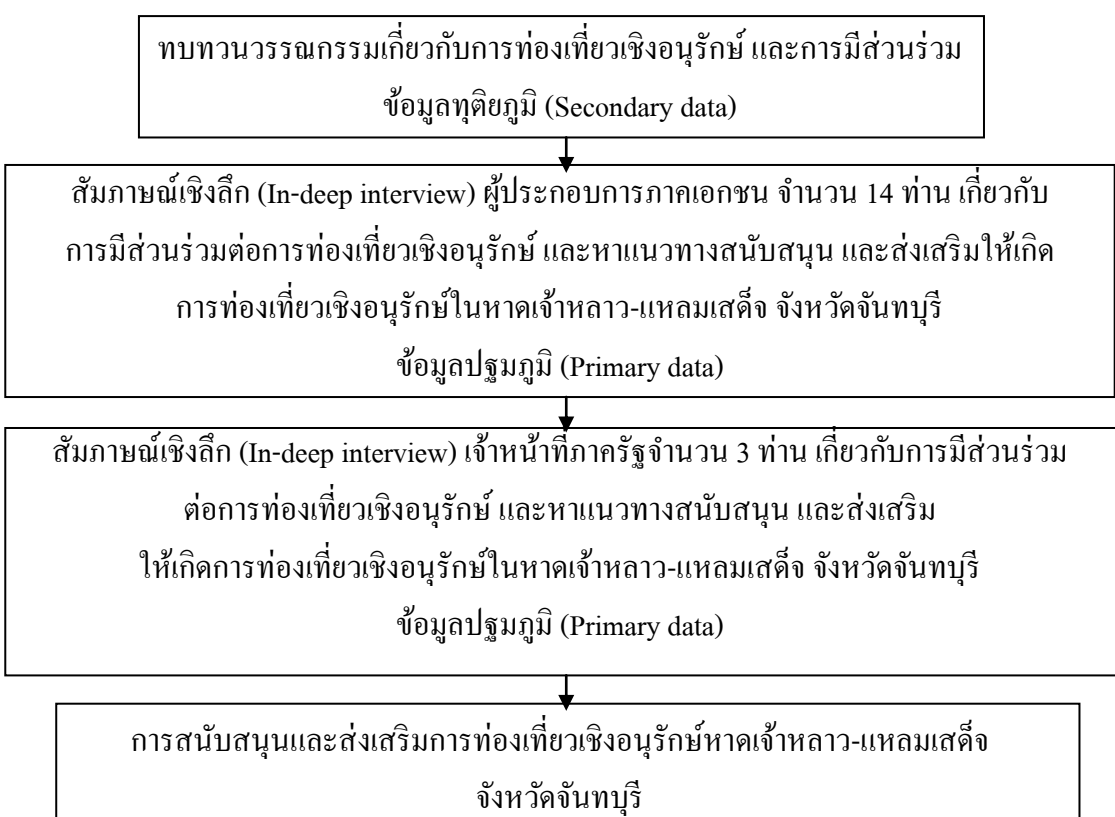
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในภาคเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. เพื่อหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในภาคเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

คำถามการวิจัย

1. ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในภาคเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างไร
2. รูปแบบ และกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับจังหวัดจันทบุรี เป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางการพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะผู้ประกอบการในภาคการท่องเที่ยวหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี
2. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล
3. สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะในพื้นที่หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรีเท่านั้น
4. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในช่วง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว อย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวน หรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรม ประเพณี และประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในแหล่งท่องเที่ยวนั้น

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเห็นพ้องต้องกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือกระบวนการให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมคิด วางแผน ตัดสินใจ ปฏิบัติร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน และรวมถึงร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับของบุคคล และกลุ่มบุคคลทั้งทางตรง และทางอ้อม เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวหลักทางธรรมชาติแห่งหนึ่งในจังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ที่อำเภอท่าใหม่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางทะเล มีทรัพยากร

ทางธรรมชาติหลากหลาย มีหาดทรายยาว ในบรรยากาศสงบ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงมีร้านอาหาร โรงแรม รีสอร์ท พร้อมให้บริการแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงเป็นจุดที่ตั้งของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่ดำเนินการศึกษาวิจัย การพัฒนาในเขตที่ดินชายทะเล โดยผสมผสานความรู้อันหลากหลาย ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างเหมาะสม และยั่งยืน

ผู้ประกอบการภาคเอกชน หมายถึง เจ้าของ นักลงทุน และผู้บริหารธุรกิจ ที่ให้บริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อาทิผู้ประกอบการ โรงแรม และที่พัก เจ้าของร้านอาหาร เจ้าของร้านค้าส่ง และร้านค้าปลีก และรวมถึงผู้ให้บริการกับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยว

ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรีเป็นต้น

เจ้าหน้าที่ภาครัฐ หมายถึง พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรที่ทำงานทางราชการ ที่เกี่ยวข้องข้องกับแหล่งท่องเที่ยวในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี และได้ใช้บริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรีทั้งทางตรง และทางอ้อม

แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน หมายถึง สรุปความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยว ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ และความสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาจังหวัดจันทบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ผู้ศึกษาได้พิจารณาเลือกแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบในการค้นคว้าดังนี้

1. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559
2. แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก พ.ศ. 2559-2563 (จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด)
3. แผนพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดจันทบุรี
4. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
5. การพัฒนาที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
6. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 ในเดือนเมษายน 2554 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวให้ขยายตัว และเกิดความยั่งยืน เพื่อเร่งรัดและสร้างศักยภาพในการหารายได้จากการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้มีความพร้อมทั้งด้านคุณภาพการแข่งขัน ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ และกระจายรายได้ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ดังนั้นแผนฉบับนี้ จึงได้มุ่งเน้นการป้องกันแก้ไขผลกระทบด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งใน และต่างประเทศตามแนวทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) วิสัยทัศน์ประเทศไทยสู่ปี พ.ศ. 2570 โดยน้อมนำแนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มาใช้ในการจัดทำแผนเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบองค์รวมที่สร้างทั้งรายได้ และกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ คาดหวังว่าแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสำคัญ ที่จะใช้เป็นกรอบทิศทางในการกระตุ้น และฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวของทุกฝ่าย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2. ช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนของหน่วยงานภาครัฐในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ภายใต้การบูรณาการ การทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. หน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน โดยนำกลยุทธ์ไปแปลงเป็นนโยบาย และแผนปฏิบัติการ ในหน่วยงาน/องค์กรของตน เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง และแก้ไขปัญหาที่ยังคงมีอยู่ในภาคการท่องเที่ยว รวมถึงแก้ไขปัญหาเร่งด่วนด้านการท่องเที่ยว โดยจะมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 และนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล

4. แก้ไขปัญหาในเชิง โครงสร้าง เพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืน สร้างระบบภูมิคุ้มกัน ให้กับภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ภาคประชาชน ภาคเอกชน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยว ไม่ให้อยู่ในสภาพเสื่อมโทรม หรือถูกทำลาย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในปริมาณที่เหมาะสม สะดวก และบริการที่มีคุณภาพ

เนื้อหาหลักของแผนฯ ประกอบด้วยการวิเคราะห์สถานการณ์ และแนวโน้มด้านการท่องเที่ยวทั้งของโลก และประเทศไทย การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย และประเด็นสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย และพันธกิจที่วางไว้ รวมทั้งการกำหนดกลไกการขับเคลื่อน ประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทยที่สำคัญไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในด้านการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้ และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุล และยั่งยืน” (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559)

เป้าประสงค์

1. ชีตความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้น
2. รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยเน้นการพัฒนากิจกรรมที่สร้างมูลค่าและคุณค่า

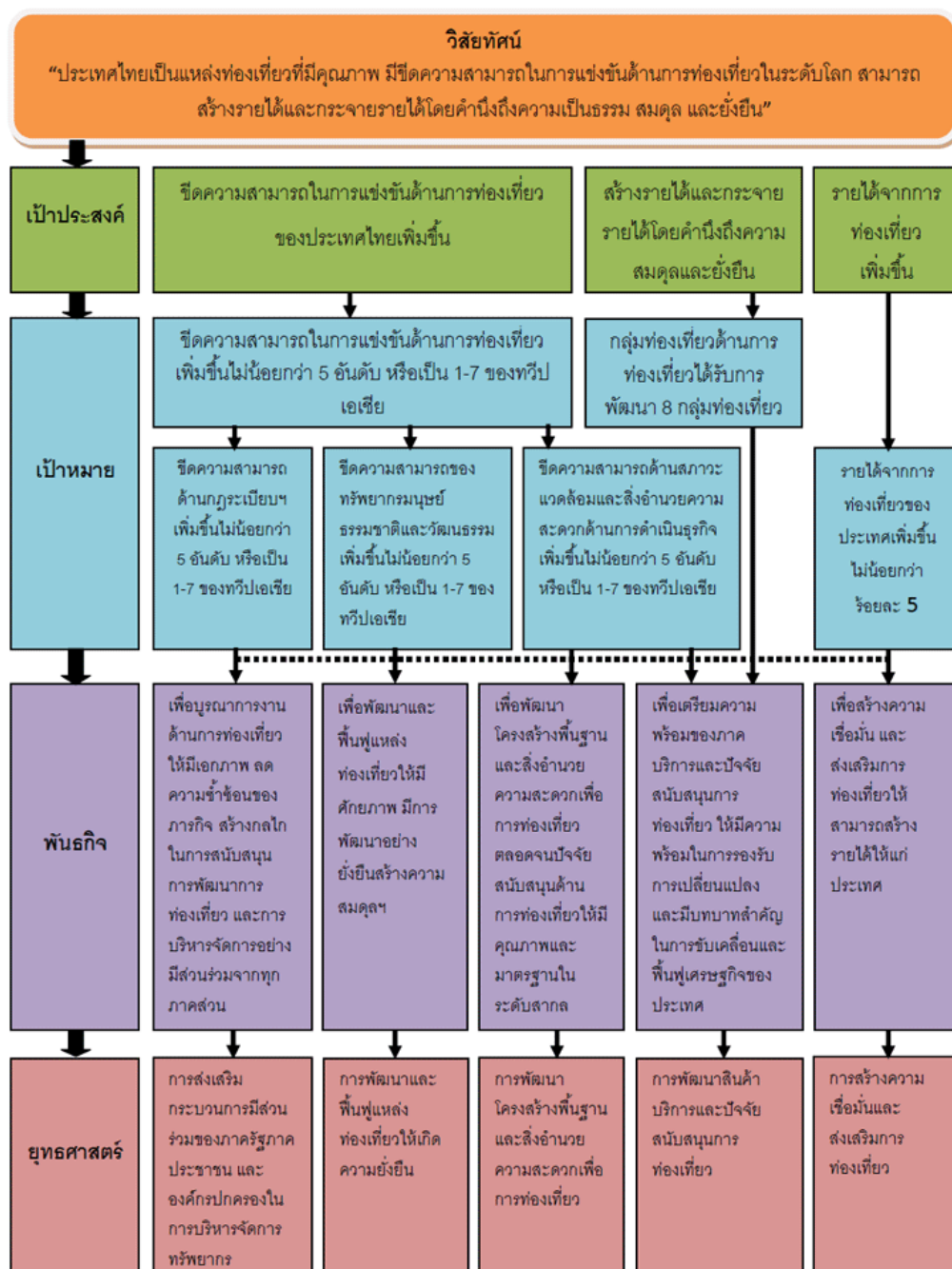
3. สร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความสมดุลและยั่งยืน

พันธกิจ

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการท่องเที่ยว ตลอดจนปัจจัยสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล
2. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ทรัพยากรท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมสังคม และวิถีชีวิตของชุมชน
3. เตรียมความพร้อมของภาคบริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว ให้มีความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลง มีบทบาทสำคัญ ในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ
4. สร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ
5. บูรณาการงานด้านการท่องเที่ยวให้มีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ สร้างกลไกในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้าบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีรัฐภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

ภาพที่ 2-1 ความเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์ (กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา, 2554)

ดังนั้น หากต้องการกำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง แนวโน้มด้านการท่องเที่ยว สามารถแก้ไขปัญหาพื้นฐานการท่องเที่ยว วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ในระยะยาวสู่ความยั่งยืน และนำมาซึ่งรายได้ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศประเด็น ที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องให้ความสำคัญมี 5 ประการ

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมุ่งเน้นการพัฒนา ปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ การสร้างโครงข่ายเส้นทางคมนาคม และระบบเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยวแก่คนทุกกลุ่ม (Tourism for all) ทั้งกับประเทศเพื่อนบ้าน และในภูมิภาค เพื่อให้มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งใน และต่างประเทศ

2. การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมให้มีความสมบูรณ์ดั้งเดิม การพัฒนาในลักษณะของกลุ่มการท่องเที่ยว เพื่อเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลัก และแหล่งท่องเที่ยวรอง รวมถึงการยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานในระดับสากล สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก อีกทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพมาตรฐาน และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยวได้

3. การพัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการพัฒนา เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรม และมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว การป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจ เพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว

4. การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นเผยแพร่ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว สร้างสภาพแวดล้อม และพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว เพื่อให้ นักท่องเที่ยวรับรู้และเข้าใจในภาพลักษณ์ที่ดี เสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ ดำเนินการตลาดเชิงรุก เพื่อประชาสัมพันธ์ ดึงงาน และจัดงานแสดงต่างๆ (Event) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น มีการใช้จ่ายมากขึ้น และสร้างกระแส การท่องเที่ยว ภายในประเทศมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

5. การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครอง ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการสร้างและพัฒนากลไกในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวมีเอกภาพ มีการบูรณาการร่วมกัน

ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมการบริหารจัดการ
ในทุกระดับ

แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก พ.ศ. 2559-2563 (จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ระหว่างปี
2559-2563 มีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์

การท่องเที่ยวชายทะเลสี่จังหวัดตะวันออกระดับสากล ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงสู่
กัมพูชาและเวียดนาม

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาให้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก เป็นเมืองท่องเที่ยวหาดทรายชายทะเลที่เต็มไปด้วย
ด้วยสี่จังหวัดของทะเลตะวันออก และเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตการท่องเที่ยวชุมชนในระดับสากล
2. ส่งเสริม และเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของเมืองท่องเที่ยวหลัก จังหวัด
ชลบุรี และเมืองท่องเที่ยวรอง ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี
และตราด
3. เจาะกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ให้พักนานขึ้น และใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในเขต
พัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก และขยายฐานนักท่องเที่ยวจากเมืองท่องเที่ยวหลักชลบุรีไป
เมืองท่องเที่ยวรองจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
4. สร้างความเข้มแข็งของกลไกเครือข่าย และยกระดับการทำงานร่วมกัน ในการ
พัฒนาการท่องเที่ยวของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ตลอดจนการเชื่อมโยงเมือง
ท่องเที่ยวภายในเขต และนอกเขต รวมถึงประเทศกัมพูชาและเวียดนาม
5. เร่งแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัย จริยธรรมทางธุรกิจ และปัญหา
ด้านสิ่งแวดล้อมในเมืองท่องเที่ยวหลัก จังหวัดชลบุรี

เป้าหมาย

1. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับเมืองท่องเที่ยวหลัก และเมืองรองในเขตพัฒนา
การท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก
2. กระจายรายได้จากการท่องเที่ยว ให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ภายในเขตพัฒนา
การท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

3. กระจายรายได้การท่องเที่ยวออกไปยังจังหวัดใกล้เคียง และพื้นที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวภายนอกเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก
4. พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ทั้งด้านมิติของสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
5. รักษา และสืบทอดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลายของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก
6. ให้เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ได้รับรางวัลที่เกี่ยวกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยว/ การประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในระดับชาติ และนานาชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างระบบกระตุ้นและขับเคลื่อนเครือข่ายการพัฒนา การจัดการท่องเที่ยวในทุกกระดับ ของเครือข่ายคลัสเตอร์ด้านการท่องเที่ยว เขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้กับฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวหาดทราย ชายทะเล ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสู่แหล่งท่องเที่ยวมาตรฐานสากล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างนวัตกรรมการส่งเสริมการตลาด การท่องเที่ยวสมัยใหม่ (Modern marketing) เพื่อรักษากลุ่มนักท่องเที่ยวเดิม และเพิ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งนักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การบูรณาการการพัฒนาการท่องเที่ยวหาดทราย ชายทะเลสู่การท่องเที่ยวสีเขียวเชื่อมโยงกันภายในคลัสเตอร์ และระหว่างคลัสเตอร์ รวมถึงเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ กัมพูชาและเวียดนาม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เร่งสนับสนุนและขับเคลื่อนมาตรการด้านความปลอดภัยมาตรฐานธุรกิจการท่องเที่ยวและการใช้ที่ดิน

ประเด็นสำคัญ (Critical issue) เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก

จากข้อมูลขีดความสามารถทางการแข่งขัน ของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก พบประเด็นที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่สำคัญ ดังนี้

1. ประเด็นมูลค่าเพิ่ม ของแหล่งท่องเที่ยวบนฐานอัตลักษณ์ ของทรัพยากรทางการท่องเที่ยว (Value-add tourism spots tourism environment) ตลอดจนการสร้างมาตรการในการจัดการกับขีดความสามารถทางการรองรับได้ของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ ชายหาด ทะเล เป็นต้น

2. ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพจำนวนมาก แต่ไม่สามารถหาความแตกต่างกันของแต่ละจังหวัด หรือแต่ละพื้นที่ได้ ดังนั้นจึงควรมีการสร้าง ภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวหาดทราย ชายทะเลที่แตกต่างกัน คือ

2.1 เมืองพัทยาหรือชลบุรี เป็นเมืองท่องเที่ยวหาดทรายชายทะเลที่มีสีสัน ประกอบด้วย กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และการรองรับการท่องเที่ยวมวลชน (Mass tourism) ได้

2.2 จังหวัดระยอง เป็นเมืองท่องเที่ยวเกาะ และชายทะเลที่สงบ เหมาะกับการพักผ่อน แหล่งอาหารทะเลที่สมบูรณ์

2.3 จังหวัดจันทบุรี และตราด เป็นเมืองท่องเที่ยวเกาะหาดทราย และชายทะเลที่สงบ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติ ที่ผสมด้วยวิถีชีวิตของกลุ่มคน การทำประมงการท่องเที่ยวชุมชน และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงการเป็นเมืองท่องเที่ยวชายแดนสู่ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นเมืองท่องเที่ยวสีเขียว

3. ประเด็นสาธารณูปโภคพื้นฐานในการเชื่อมโยงภายในจังหวัด ภายในเขตพัฒนา การท่องเที่ยว

4. ประเด็นด้านมาตรฐานของสินค้าและบริการ (Standardization and service) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเมืองท่องเที่ยวพัทยา ซึ่งเป็นเมืองที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมาก และมีปัญหา การลอลกวงนักท่องเที่ยว ส่วนมาตรฐานสินค้าอื่นๆ เช่น อาหารทะเล ควรมีการเร่งจัดทำ มาตรฐานอาหารและของฝากที่ได้มาตรฐานน่าเชื่อถือและปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยว ตลอดจน สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับรางวัลมาตรฐาน

5. ประเด็นความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยมนุษย์ โดยเฉพาะผู้ให้บริการทางการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อการ Rebranding ภาพลักษณ์ของการเป็นเมือง ท่องเที่ยวคุณภาพ

6. ประเด็นคุณภาพของทรัพยากรบุคคล (Quality of human resources) และการเสริม หลักสูตรการท่องเที่ยว “ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีท้องถิ่น” ตลอดจนหลักสูตรการพัฒนาบุคลากร ในสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชน

7. ประเด็นการจัดการอุปสงค์ทางการท่องเที่ยวให้สมดุลในช่วงฤดูกลาง และจำนวน นักท่องเที่ยวโดยการทำตลาดเมืองรองเพื่อกระจายนักท่องเที่ยว รวมถึงกระจายรายได้จาก การท่องเที่ยวไปยังเมืองรอง นอกจากนี้ยังควรเจาะกลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ การพักระยะยาว การกลับมาซ้ำ และการใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้นแต่คุ้มค่า ตลอดจนการสร้างมาตรการการดูแลประโยชน์ ให้กับนักท่องเที่ยวในทุกเรื่อง ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ทุกระดับ

8. ประเด็นการพัฒนาแบบเชื่อมโยงกันในคลัสเตอร์ท่องเที่ยว ของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันตกและนอกเขต ตลอดจนการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ กัมพูชาและเวียดนาม และหน่วยงานระดับสากล โดยเน้นการเชื่อมโยงของเครือข่ายการคมนาคมทางน้ำ อากาศและทางบก ทั้งทางรถยนต์ และรถไฟเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลอดจนการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกัน ทั้งทางทะเล และทางบก โดยรวมไปถึงการสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางการค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว ทั้งในคลัสเตอร์ท่องเที่ยว และคลัสเตอร์ที่จะเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวได้ เช่น ประมง เกษตร ของที่ระลึก เป็นต้น

9. ประเด็นการประสานการทำงานของภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น และภูมิภาค ซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวให้เกิดเป็นรูปธรรมได้ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมองภาพรวมของการพัฒนาเชิงพื้นที่ หรือคลัสเตอร์ร่วมกัน ไม่ต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ เพราะจะทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวขาดทิศทางไม่เป็นไปตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่วางไว้

10. ประเด็นการวางแผนแบบบูรณาการและปฏิบัติตามแผน (Comprehensive and Integrated planning) คือ ในการพัฒนาการท่องเที่ยว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบูรณาการการท่องเที่ยวเข้ากับประเด็นยุทธศาสตร์อื่น ๆ ในพื้นที่ โดยให้การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญของการสร้างรายได้ สร้างคน และการดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

11. ประเด็นการรักษาความสมดุลของความสุขของประชาชนท้องถิ่นกับนักท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่จะช่วยในการกระจายรายได้และผลตอบแทนไปยังชุมชนในทุกระดับ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนหรือชุมชน คือ เจ้าของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอย่างแท้จริงเป็นกลุ่มสังคมที่ใกล้ชิดและจะดูแล รักและหวงแหนทรัพยากรได้ดีมากที่สุด

การวางตำแหน่งทางการท่องเที่ยวของจังหวัดในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวฝั่งทะเลตะวันออก จังหวัดชลบุรี

ความโดดเด่นของทรัพยากร และองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว

1. ทะเล ชายหาด ความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว
2. ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น
3. มาตรฐานและศักยภาพของแรงงาน
4. ความพร้อมในการให้บริการที่เป็นสากล

กลุ่มตลาดเป้าหมาย

1. ร้อยละ 80 เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ (นานาชาติ) (ข้อมูลปี พ.ศ. 2556)
2. นักท่องเที่ยว กลุ่ม MICE
3. นักท่องเที่ยวกลุ่ม Mass tourist
4. ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวในต่างประเทศ

ปัจจัยชี้วัดความสามารถทางการแข่งขัน Diamond model

1. เงื่อนไขปัจจัยการผลิต มีศักยภาพในระดับสูง
2. บริบทการแข่งขันและการดำเนินกลยุทธ์ของธุรกิจ มีศักยภาพในระดับสูง
3. เงื่อนไขอุปสงค์ มีศักยภาพในระดับสูง
4. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและการสนับสนุน มีศักยภาพในระดับสูง

การวางตำแหน่งทางการท่องเที่ยวทะเล ชายหาด

1. International
2. กิจกรรมการท่องเที่ยว
3. ใกล้เคียงสนามบินสุวรรณภูมิ
4. แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น และแหล่งบันเทิง
5. ทำเทียบเรือสำราญขนาดใหญ่ Cruise destination เรือยอร์ช

จังหวัดระยอง

ความโดดเด่นของทรัพยากร และองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว

1. ทะเล เกาะ หาดทราย และทรัพยากรทางธรรมชาติ
2. อาหารทะเล
3. สวนผลไม้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
4. ความพร้อมในการให้บริการที่เป็นสากล

กลุ่มตลาดเป้าหมาย

1. ร้อยละ 50 เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติใกล้เคียงกับนักท่องเที่ยวชาวไทย

(ข้อมูลปี พ.ศ. 2556)

ปัจจัยชี้วัดความสามารถทางการแข่งขัน Diamond model

1. เงื่อนไขปัจจัยการผลิตมีศักยภาพในระดับสูง
2. บริบทการแข่งขันและการดำเนินกลยุทธ์ของธุรกิจ มีศักยภาพในระดับปานกลาง

3. เงื่อนไขอุปสงค์มีศักยภาพในระดับปานกลาง
 4. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและการสนับสนุนจัดอยู่ในระดับสูง
- การวางตำแหน่งทางการท่องเที่ยว

1. ทะเล ชายหาด
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จังหวัดจันทบุรี

ความโดดเด่นของทรัพยากร และองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว

1. ทะเล เกาะ หาดทราย และทรัพยากรทางธรรมชาติ
2. อาหารทะเล
3. สวนผลไม้และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
4. วิถีชีวิตชุมชน

กลุ่มตลาดเป้าหมาย

1. ร้อยละ 70 เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย (ข้อมูลปี พ.ศ. 2556)

ปัจจัยชี้วัดความสามารถทางการแข่งขัน Diamond model

1. เงื่อนไขปัจจัยการผลิตมีศักยภาพในระดับปานกลาง
 2. บริบทการแข่งขันและการดำเนินกลยุทธ์ของธุรกิจ มีศักยภาพในระดับปานกลาง
 3. เงื่อนไขอุปสงค์มีศักยภาพในระดับปานกลาง
 4. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและการสนับสนุนจัดอยู่ในระดับปานกลาง
- การวางตำแหน่งทางการท่องเที่ยว

1. ทะเล ชายหาด
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
3. วิถีชีวิตชุมชน

จังหวัดตราด

ความโดดเด่นของทรัพยากร และองค์ประกอบทางการท่องเที่ยว

1. ทะเล เกาะ หาดทราย และทรัพยากรทางธรรมชาติ
2. อาหารทะเล
3. วิถีชีวิตชุมชน

กลุ่มตลาดเป้าหมาย

1. ร้อยละ 70 เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ (ข้อมูลปี พ.ศ. 2556)

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ. 2558-2561)

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จังหวัดจันทบุรี

การท่องเที่ยว จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีภูมิประเทศครบถ้วนทั้งภูเขา ป่าไม้ ทะเล อีกทั้งยังมีเรื่องราวเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ดังนั้นจึงมีสถานที่ท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งเที่ยวน้ำตก เดินป่า เที่ยวทะเล ดำน้ำ รวมทั้งเที่ยวชมแหล่งประวัติศาสตร์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเจียรไนพลอยที่มีชื่อเสียงที่สุด และกว่า 80% ของพลอยที่จำหน่ายทั่วโลก ได้รับการปรับปรุงคุณภาพและเจียรไนที่จังหวัดจันทบุรี แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ด้านประวัติศาสตร์ เช่น ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ศาลหลักเมือง วัดไผ่ล้อม ค่ายเนินวง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพานิชย์นาวิ ด้านธรรมชาติ เช่น วนอุทยานแห่งชาติเขาแหลมสิงห์ หาดคู้กระเบน หาดแหลมเสด็จ หาดเจ้าหลาว ถ้ำเขาวง อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว อุทยานแห่งชาติเขาสิบห้าชั้น ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ และสถานี่พัฒนาป่าชายเลนที่ 2 (บ้านท่าสอน) ด้านศาสนา เช่น วัดเขาสุกิม พระพุทธบาทพลวง ด้านอื่น ๆ เช่น ตลาดชายแดนไทย-กัมพูชา (บ้านฝักกาด และบ้านแหลม) โอเอซิสซีวิลด์ สินค้า OTOP สำคัญได้แก่ ผลไม้แปรรูป อาทิ ทูเรียนทอดกรอบ กล้วยกรอบแก้ว ขนุนอบกรอบ ชมพูหี สลัดหีอาหาร อาทิ พริกไทย หมูชะมวงกระป๋องเครื่องดืม อาทิ น้ำสำรอง น้ำมัจจูด ไวน์มัจจูด ไวน์ระกำ ไวน์องุ่น ไวน์กระเจี๊ยบ อัญมณีและเครื่องประดับ กล้วยไม้ประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพร เลื่อจันทบูรณ์

การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของจังหวัดจันทบุรี

1. การเป็นศูนย์กลางผลไม้คุณภาพ จังหวัดจันทบุรีเป็นเมืองเกษตรกรรม และเป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่สำคัญเป็นที่รู้จัก และมีชื่อเสียงของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทูเรียน เงาะ มัจจูด และลองกอง
2. การค้าอัญมณีและเครื่องประดับ จังหวัดจันทบุรี มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอัญมณีประกอบด้วย ด้านอุตสาหกรรมการผลิต จากกิจกรรมการผลิตเครื่องประดับจากเพชรพลอย และการเจียรไนพลอย ด้านการขายส่งฯ จากกิจกรรมการขายส่งพลอยและหินมีค่า และกิจกรรมร้านขายปลีกทองคำ ทองรูปพรรณ และเครื่องเพชรพลอย
3. การท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ชายหาด ชายทะเล ป่าเขา ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ อาหารพื้นเมือง อาหารทะเลสด อาหารแปรรูป ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล อีกทั้งจังหวัดจันทบุรี มีอัญมณีเป็นจุดขายที่สำคัญ และเป็นแหล่งเจียรไนพลอยที่สำคัญของประเทศ

มีผลผลิตทางการเกษตรที่อุดมสมบูรณ์มีคุณภาพ เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะผลไม้ นานาชนิด มีระบบคมนาคมที่สะดวกปลอดภัย และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวจุดต่าง ๆ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและผจญภัย เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ รวมไปถึงหาดต่าง ๆ ตั้งแต่หาดคุ้งวิมาน อ่าวคุ้งกระเบน เจ้าหลาว แหลมสิงห์ อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว กิจกรรมล่องแก่งโป่งน้ำร้อน และเที่ยวโอเอซิส ซีเวิลด์ เป็นต้น

4. การค้าชายแดนการค้าชายแดน จังหวัดจันทบุรี มีจุดผ่านแดนถาวร 2 จุด คือ บ้านฝักกาด และบ้านแหลม อำเภอโป่งน้ำร้อน และจุดผ่อนปรน 3 จุด คือ บ้านบึงชนังล่าง อำเภอโป่งน้ำร้อน บ้านซับริ และบ้านสวนส้ม อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรีเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดน เชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบองและกรุงไพลินของกัมพูชา จังหวัดจันทบุรีจึงมีศักยภาพในการพัฒนาการค้าการลงทุน และการเชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชาและประเทศเวียดนาม ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมืออ่าวดี-เจ้าพระยา-แม่น้ำโขง (ACMECS) รวมทั้งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากสถานการณ์การค้าชายแดน ของจังหวัดจันทบุรี ในปี พ.ศ. 2555 มีมูลค่า 4,153.98 ล้านบาท ประกอบกับการเปิดเสรีอาเซียน 1 มกราคม 2558 ทำให้มีโอกาสทางด้านต่างๆ เนื่องจากตำแหน่ง ท่าเลที่ตั้ง และทรัพยากรของจังหวัดมีความเหมาะสม ต่อการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของพื้นที่และของประเทศ

ศักยภาพในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ

1. ด้านการเกษตร: ส่งเสริมการผลิตพืชแบบเกษตรอินทรีย์ ให้มีผลผลิตที่มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการของตลาดทั้งใน และต่างประเทศ จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพสูงในการผลิตสินค้าเกษตร เนื่องจากมีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม จึงมีความอุดมสมบูรณ์ด้านอาหารที่มีคุณภาพ มาตรฐานสากล ที่นอกจากจะใช้บริโภคภายในจังหวัดแล้ว ยังส่งออกต่างประเทศ ที่ถือได้ว่าจังหวัดจันทบุรีเป็นครัวของโลกแห่งหนึ่ง โดยเฉพาะเป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่สำคัญของประเทศ ประกอบด้วย ทุเรียน เงาะ มังคุด คิดเป็นมูลค่า 10,287 ล้านบาท ในปีพ.ศ. 2555 ปริมาณผลผลิตผลไม้ในจังหวัดจันทบุรี ทุเรียน 206,175 ตัน มังคุด 69,550 ตัน เงาะ 145,663 ตัน ปริมาณผลไม้ที่กระจายไปจำหน่ายนอกแหล่งผลิต ส่งออกต่างประเทศ (ผลไม้เกรดเอ) ร้อยละ 20 ส่วนผลไม้ที่เหลือ ร้อยละ 80 อยู่ในเกรดบีและเกรดซี จำหน่ายในประเทศร้อยละ 70 และส่งออกชายแดนไทย-กัมพูชา ร้อยละ 10 ซึ่งส่งผลให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลไม้จังหวัดจันทบุรีคิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า 15,000 ล้านบาท มูลค่าสินค้าเกษตรปีพ.ศ. 2554 โดยประมาณคิดเป็นมูลค่า 54,311 ล้านบาท (ด้านพืช 43,600 ล้านบาท ปศุสัตว์ 1,785 ล้านบาท ประมง 8,926 ล้านบาท) ขณะเดียวกันได้ตรวจพบสารเคมีตกค้างในร่างกายของเกษตรกรของจังหวัดจันทบุรี

ถึงร้อยละ 19-20 ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐานอาหารปลอดภัย ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค เพื่อให้สามารถจำหน่ายเพื่อการส่งออกได้เพิ่มขึ้น โดยพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล (มาตรฐานฟาร์ม และมาตรฐานโรงงาน) รวมทั้งรณรงค์ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ไม่อย่างเพียงพอ จัดตั้งศูนย์ขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เพื่อถ่ายทอดให้มีการทำการเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ตลอดจนการตรวจสอบรับรองคุณภาพไปยังต่างประเทศและจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการเกษตร การวิจัยพันธุ์ การดูแล การเก็บเกี่ยว การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร ขณะเดียวกันสนับสนุนการกระจายสินค้าออกนอกแหล่งผลิต ที่ผ่านตลาดกลางระดับจังหวัด/อำเภอ และสถาบันเกษตรกร ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ตามระบบ Logistic ทั้งด้านการรวบรวมผลไม้ คัดแยก บรรจุภัณฑ์ และการขนส่ง ตลอดจนการสร้างตลาดใหม่รองรับในต่างประเทศ ประกอบด้วย ประเทศยุโรป อเมริกา เอเชีย และอาเซียน โดยเฉพาะประเทศกัมพูชา และเวียดนาม ตลอดจนตลาดปลายทางภายในประเทศ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ สนับสนุนการตลาดด้านประชาสัมพันธ์ เพื่อหาตลาดรองรับอย่างต่อเนื่องตามแผนระยะยาว

2. ด้านอัญมณี และเครื่องประดับ: พัฒนาการอัญมณี และเครื่องประดับ โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการรับรองมาตรฐานสินค้า พัฒนาศักยภาพของบุคลากร ตลอดจนการขยายฐานลูกค้าในระดับกลางและระดับสูงจังหวัดจันทบุรี เป็นแหล่งเจียรไนพลอยที่สำคัญ และยังคงมีเอกลักษณ์ของตนเอง ที่สามารถดำเนินธุรกิจได้อีกนาน เนื่องจากรู้วิธีการเพิ่มคุณค่าของอัญมณีที่ได้มาจากท้องถิ่นและจากต่างประเทศ ทำให้อัญมณี และเครื่องประดับมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัด ในปัจจุบันชาวจันทบุรี ส่วนหนึ่งที่แต่เดิมยึดอาชีพเจียรไนพลอยได้เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจทำให้แรงงานเจียรไนพลอยถูกเลิกจ้าง ก็หันไปประกอบอาชีพอื่นเช่นกัน รวมทั้งความรู้ด้านการออกแบบและขึ้นเรือนเครื่องประดับ การบรรจุภัณฑ์จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรด้านอัญมณีให้มีความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพ สามารถสืบทอดการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอัญมณีอย่างต่อเนื่อง และเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมอัญมณี เมื่อภาวะเศรษฐกิจที่อาจจะฟื้นตัวในโอกาสต่อไป แม้ว่าจังหวัดจันทบุรีจะมีชื่อเสียงด้านการเจียรไนพลอย แต่ก็ยังคงมีปัญหาสำคัญ ได้แก่ การรับรองมาตรฐานสินค้า และขาดการส่งเสริมการตลาดที่จะขยายตลาดเดิม และเจาะตลาดใหม่ที่จะเข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานพลอยไทย กำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพสินค้าอัญมณี และเครื่องประดับ เพื่อให้สามารถกำหนดราคา และออบรับรอง

ให้เป็นไปตามผลการตรวจวิเคราะห์ รวมทั้งส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านการตลาด เพื่อสร้างการรับรู้ และยอมรับในมาตรฐานพลอยไทย

3. ด้านการท่องเที่ยว: เสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์และสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยว แม้จังหวัดจันทบุรี มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่การพัฒนาส่งเสริมรูปแบบท่องเที่ยวใหม่ ๆ หรือ สนับสนุนจุดขายแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ที่มีความโดดเด่นและมีศักยภาพ ยังมีการดำเนินการน้อย ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนา และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว ให้ได้รับความสะดวกในด้านการคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว และมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงนิเวศ และเชิงเกษตรมากขึ้น เพื่อคงสภาพแวดล้อมที่สวยงาม ปราศจากมลพิษ อันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดอย่างยั่งยืน สิ่งสำคัญจำเป็นต้องมีการตลาด และการประชาสัมพันธ์ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จังหวัด ได้หารือร่วมกับภาคเอกชน ให้มีเทศกาลท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีตลอดทั้งปี และอย่างต่อเนื่อง เน้นประชาสัมพันธ์จุดขาย รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการให้บริการ และมีการประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดในทุกด้านควบคู่กันไป เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

4. ด้านการค้าชายแดน: พัฒนาการค้า การลงทุน และการเชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชา และประเทศเวียดนาม โดยการจัดกิจกรรมความร่วมมือด้านต่าง ๆ สร้างความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ให้เกิดความเชื่อมโยงในการกระจายสินค้าและบริการ จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่แนวชายแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา โดยมีจุดผ่านแดนบ้านแหลม และบ้านผักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบอง และกรุงไพลินของกัมพูชา จังหวัดจันทบุรีจึงมีศักยภาพในการพัฒนาการค้าการลงทุน และการเชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชาและประเทศเวียดนาม ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือ อีรวดี-เจ้าพระยา-แม่น้ำโขง (ACMECS) รวมทั้งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายส่งออกผลไม้ไปกัมพูชาและเวียดนาม (โดยผ่านกัมพูชา) มีประมาณถึง 10% ของผลไม้ทั้งหมดของจังหวัด และมีแนวโน้มสูงขึ้น ในการดำเนินการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้ ACMECS ให้เป็นไปอย่างราบรื่น จึงจำเป็นต้องดำเนินการส่งเสริมความสัมพันธ์ โดยมีการไปมาหาสู่ และมีกิจกรรมความร่วมมือด้านต่าง ๆ ร่วมกัน อนึ่ง ในปัจจุบันศูนย์บริหารราชการชายแดนบ้านแหลมเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2552 เป็นต้นไป แต่เส้นทางคมนาคมระหว่างโรงงานแปรรูปผลไม้ และศูนย์บริหารราชการชายแดนบ้านแหลม ซึ่งอยู่บน

เส้นทางหลักเข้าสู่พื้นที่ชายแดน ที่ผู้ประกอบการและรถขนส่งสินค้าจะต้องไปดำเนินการวิธีที่ศูนย์บริหารราชการชายแดนยังมีสภาพที่ไม่เหมาะสม จำเป็นต้องพัฒนาศูนย์ดังกล่าว พร้อมทั้งพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างจุดผ่านแดนต่าง ๆ ในจังหวัด เพื่อกระจายสินค้าเป็นไปอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันจะต้องพัฒนาระบบข้อมูลการค้าชายแดน และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือ Eco tourism หมายถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ใช้ทุนทางธรรมชาติอย่างมีธรรมาภิบาล ให้มีความมั่นคงยั่งยืน ในท้ายที่สุดต้องคืนทุนแก่สังคมท้องถิ่นด้วย ยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่น ๆ ที่ให้ความหมายเช่นเดียวกันที่สำคัญ ได้แก่ Nature tourism, Bio tourism, Green tourism เป็นต้น อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวดังกล่าว ส่วนแต่เป็นการบ่งบอกถึงการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable tourism) ซึ่งจากการประชุม Globe 1990 ณ ประเทศแคนาดา ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า “การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่น ในปัจจุบัน โดยมีการปกป้อง และสงวนรักษาโอกาสต่าง ๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีความหมาย รวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย” กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชแจ้งถึงลักษณะที่สำคัญคือ เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชนขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีต่อขบวนการการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วน ได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องชี้้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่น และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ

อิทธิพล โกมลิล (2553) พบว่า รูปแบบของการจัดการเชิงอนุรักษ์ อาศัยทุนทางสังคมเป็นจุดขายที่สำคัญ อาทิ ทรัพยากรทางธรรมชาติในชุมชน และให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมกับกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ ที่ต้องหวงแหน และต้องการอนุรักษ์ไว้ เพื่อเป็นแหล่งที่จะนำมาซึ่งรายได้ของชุมชน และควรมีการอบรมบุคลากรให้ความรู้เรื่องการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์อย่างเป็นระบบ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเกิดความยั่งยืน

โดยสรุปการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวน หรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชมศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพที่ขจรพรรณ และสัตว์ป่าตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นด้วย

แนวคิดพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2539) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เป็นพื้นฐานหรือหลักการของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยสรุปได้ดังนี้

1. เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (Nature-based) รวมถึงแหล่งวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น (identical or unique) และทรงคุณค่าในพื้นที่นั้น
2. เป็นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsibly travel) และมีการจัดการอย่างยั่งยืน (Sustainable management) ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ หรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมค่อนข้างต่ำ (No or low impact) และช่วยส่งเสริมการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ของแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืนตลอดไป
3. เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ (Learning) และการให้การศึกษา (Education) เกี่ยวกับระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อมของ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ความประทับใจ (Appreciation) และประสบการณ์ (Experience) ที่มีคุณค่า ซึ่งจะสร้างความตระหนักและจิตสำนึกที่ถูกต้องทางด้านการอนุรักษ์ ทั้งต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น ตลอดจนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง
4. เป็นการท่องเที่ยวที่นำไปสู่การกระจายรายได้ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (Involvement of local community or people participation) ในภาคบริการต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อท้องถิ่น (Local benefit) มากกว่าการท่องเที่ยวที่เคยส่งเสริมกันมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันที่เรียกว่า Conventional tourism ซึ่งมักจะเป็น การท่องเที่ยวแบบหมู่คณะใหญ่ๆ (Mass tourism) ที่ผลประโยชน์ส่วนใหญ่จะตกอยู่กับผู้ประกอบการ หรือบริษัทนำเที่ยวเท่านั้น

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทาง โบราณคดี และประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชม และเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยว ให้ได้รับความรู้ และความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์ และ โบราณคดีในพื้นที่ โดยมีพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อ การรักษามรดกทางวัฒนธรรม คุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยที่ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

2. การท่องเที่ยวชมงานวัฒนธรรม และประเพณี (Cultural & traditional tourism) หมายถึงการเดินทางเพื่อเที่ยวชมงานประเพณีต่าง ๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ จัดขึ้น นักท่องเที่ยว จะได้รับรู้ถึงความเพลิดเพลิน ตื่นตา ตื่นใจในศิลปวัฒนธรรมของความเชื่อ การยอมรับนับถือ การเคารพพิธีกรรมต่าง ๆ รวมถึงได้รับความรู้ ความเข้าใจต่อสังคม และวัฒนธรรม และ ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

3. การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (Rural tourism/ Village tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ในชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์ พิเศษ มีความโดดเด่น นักท่องเที่ยวจะได้รับความเพลิดเพลิน ได้ความรู้ ได้ดูผลงานสร้างสรรค์ และ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น

นอกจากรูปแบบดังกล่าว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา ได้กล่าวถึงการนำทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นมาจัดรูปแบบ ซึ่งก็เข้าหลักของการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชนในหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวชมงานวัฒนธรรม และประเพณี เป็นต้น ซึ่งรูปแบบของการท่องเที่ยวสามารถจัดแยกย่อยเป็น กิจกรรมต่าง ๆ ได้หลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยวชมป่า ชมพันธุ์ไม้ และสมุนไพร การดูนก ดูแมลง และรวมถึงกิจกรรมเรียนทำอาหาร เป็นต้น

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ดร.ชนิ เอ็มพันธุ์ และสุรเชษฐ์ เศรษฐมาต (2539) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วการวางแผน การท่องเที่ยวซึ่งรวมไปถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้วยนั้น จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Natural resource tourism) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่ยังดำรงไว้ซึ่งสภาพดั้งเดิมของระบบนิเวศ (First hand ecosystem) และวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ส่วนใหญ่ จึงมักปรากฏอยู่ในพื้นที่พื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า และอุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2539) ระบุถึงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

ว่าเป็นแหล่งที่มีจุดเด่นเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว (Nature attractions) และตัดขาดจากโลกภายนอก (Solitude) ซึ่งนักท่องเที่ยวจะไม่ได้สัมผัสที่บ้าน นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวว่า หมายถึงแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมาย (Destination) ของการท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงพื้นที่ที่รองรับนักท่องเที่ยว พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวจะมีทรัพยากรที่เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ความดึงดูดใจ เหล่านี้นี้อาจเป็นความดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่ง แต่อาจไม่เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวประเภทอื่น ดังนั้นสภาพ ทรัพยากรจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับตลาดการท่องเที่ยว นอกจากความดึงดูดใจในทรัพยากรแล้ว ในบางพื้นที่ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนั้น ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวจึงหมายถึงศักยภาพในการประกอบกิจกรรมของนักท่องเที่ยวด้วย หากมองการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นอุตสาหกรรมบริการอย่างหนึ่ง แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้นจัดได้ว่าเป็นวัตถุประสงค์เพื่อรองรับ การท่องเที่ยว และเป็นวัตถุประสงค์ประเภทใช้แล้วไม่หมดไป หรือสูญหายหากมีการควบคุมป้องกันด้วยการวางแผนอย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การ ปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้แหล่งท่องเที่ยว ยังประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน โดยไม่เสื่อมโทรมลงไป ทั้งยังไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศจนเกินขีดความสามารถของระบบที่จะรองรับได้ (Carrying capacity)

2. นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (2540) ระบุว่านักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ

2.1 นักท่องเที่ยวแบบหัวกระติ (Hard-core nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้นความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าขณะ ที่เที่ยวชมธรรมชาติ

2.2 นักท่องเที่ยวธรรมชาติแบบอุทิศตน (Dedicated nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้นเจาะจงไปเที่ยวสถานที่ ธรรมชาติโดยเฉพาะ เพื่อจะได้รู้ได้เข้าใจในธรรมชาติหรือประเพณีท้องถิ่น

2.3 นักท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นหลัก (Mainstream nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่ชอบไปสถานที่แปลก ๆ ที่ไม่เคยไปมาก่อน เช่น ไปเยือนลุ่มน้ำอเมซอน (Amazon) อุทยานกอริลาในรวันดา (Rawanda Gorilla Park) หรือจุดหมายปลายทางอื่น ๆ ที่เป็นการริเริ่มสำหรับโปรแกรมท่องเที่ยวพิเศษ

2.4 นักท่องเที่ยวธรรมชาติตามโอกาส (Casual nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่บังเอิญต้องไปชมธรรมชาติ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมท่องเที่ยวที่ตนได้เลือกไป

นอกจากนี้ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2539) ได้ระบุลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า จะต้องเป็นนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกใน การอนุรักษ์ ธรรมชาติ

3. การตลาด เป็นส่วนสำคัญในการชักจูงนักท่องเที่ยวให้ไปท่องเที่ยว โดยเป็นสื่อกลาง ระหว่างนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งในเชิงการตลาดจะต้องทำความเข้าใจ ให้ชัดเจนว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีลักษณะอย่างไร โดยการให้ข้อมูล และสิ่งที่คาดหวังจาก การท่องเที่ยว (Expectation) อย่างถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจ ว่า รูปแบบของการท่องเที่ยวในลักษณะเช่นนี้เหมาะสม กับความสนใจ และตรงตามความต้องการ ของตนเองหรือไม่ และสามารถยอมรับกฎ หรือกติกาของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้หรือไม่ ดังนั้น การตลาด เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเลือกสรรประเภท และคุณภาพของนักท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพ (Qualitative tourism) มากกว่าการท่องเที่ยวในเชิงปริมาณ (Quantitative tourism) อันจะเป็นหนทาง นำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งส่วนใหญ่งานด้านการ ส่งเสริมการตลาดเป็นหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

4. การบริการการท่องเที่ยว รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ในขณะที่มีกิจกรรม การท่องเที่ยว แต่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น ต้องการบริการที่เน้นการให้ข้อมูลข่าวสาร และการบริการเพื่อให้นักท่องเที่ยว ให้ได้รับประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับ ธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นท้องถิ่น เช่น บริการด้านสื่อความหมายธรรมชาติ การมีส่วนร่วม ของประชาชนท้องถิ่นในภาคบริการ ซึ่งได้แก่ การจัดที่พักที่สอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่น อาทิ เป็นมัคคุเทศก์นำทางในการเดินป่า เป็นต้น

กิจกรรมที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นปีแห่งการท่องเที่ยววิถีไทย โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แดงถึงรูปแบบกิจกรรมไว้ว่า ต้องเป็นกิจกรรมรักษาธรรมชาติ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้ง ได้รับความสุขจากการเดินทาง ซึ่งกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม นับได้ ว่ามีความหลากหลาย ซึ่งกิจกรรมบางประเภทอาจมีลักษณะที่บ่งชี้ว่าเป็น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในขณะที่บางกิจกรรมอาจมีความกำกวม หรือคาบเกี่ยว ซึ่งต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบ วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติ กิจกรรม และการให้บริการว่ามุ่งเน้นอะไร และอย่างไร เช่น เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาหาความรู้ ผจญภัย กีฬาสนุกสนาน เพื่อความบันเทิง สัมผัส องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว แลกเปลี่ยนและถ่ายทอดประสบการณ์ เป็นต้น

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องมีเรื่องของการเรียนรู้ และได้รับ ประสบการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งศูนย์วิจัยป่าไม้ ได้แบ่งกลุ่มกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งมีทั้งกิจกรรมหลัก และกิจกรรมเสริม คือ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism activities) เป็นกิจกรรมหลัก กิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการได้ใกล้ชิดชื่นชมธรรมชาติ กิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการผจญภัย ตื่นเต้น และท้าทายกับธรรมชาติ (Adventurous recreational activities) เป็นกิจกรรมเสริมซึ่งจะต้องเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องและไปด้วยกันได้กับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่กระทำในพื้นที่ธรรมชาติ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อกลุ่มต่อกิจกรรม ทั้งนี้ เพื่อไม่สร้างผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ การเดินป่า (Hiking/ trekking) กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ (Nature education) กิจกรรมถ่ายภาพธรรมชาติ บันทึกเทปวิดีโอ เทปเสียงธรรมชาติ (Nature photography videotaping and sound of nature audio taping) กิจกรรมส่องสัตว์/ ดูนก (Animal/ bird watching) กิจกรรมศึกษา/ เพียวถ้ำ (Cave exploring/ visiting) กิจกรรมศึกษา ท้องฟ้าและดาราศาสตร์ (Sky interpretation) กิจกรรมล่องเรือศึกษาธรรมชาติ (Boat sightseeing) กิจกรรมพายเรือแคนู (Canoeing) เรือคะยัค (Kayak) เรือใบ (Sail boating) เรือใบ (Sail boating) กิจกรรมดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (Snorkel or skin diving) และกิจกรรมดำน้ำลึก (Scuba diving)

2. กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทชื่นชมธรรมชาติและกิจกรรมท่องเที่ยวประเภทตื่นเต้น ผจญภัยท้าทายกับธรรมชาติ ได้แก่ กิจกรรมชม ทิวทัศน์ธรรมชาติในบรรยากาศที่สงบ (Relaxing) กิจกรรมขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ (Terrain/ mountain biking) กิจกรรมปีน/ ไต่เขา (Rock/ mountain climbing) กิจกรรมพักแรมด้วยเต็นท์ (Tent camping) กิจกรรมเครื่องร่อนขนาดเล็ก (Hang glider) กิจกรรม ล่องแพยาง/ ไม้ไผ่ (Water rafting) กิจกรรมพักผ่อนรับประทานอาหาร (Picnicking) กิจกรรมที่ขวน้ำตก (Waterfall visits/ exploring) และ กิจกรรมวินด์เซิร์ฟ (Wind surfing)

การพัฒนาที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

United Nations Fund for Population Activities (UNFPA) (1992) รวบรวมคำอธิบายเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนแบ่งเป็น 4 ประการคือ

1. การพัฒนาที่ยั่งยืนคือการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการตามความจำเป็นในปัจจุบัน โดยสามารถรองรับความต้องการ และความจำเป็นที่เกิดแก่ชนรุ่นหลัง ๆ ด้วย ทั้งนี้มาตรฐานการครองชีพที่เลยขีดความจำเป็นขั้นพื้นฐานต่ำสุด จะยั่งยืนต่อเมื่อมาตรฐานการบริโภคในทุกคนแห่งคำนึงถึงความยั่งยืนในระยะยาว

2. การพัฒนาที่ยั่งยืนครอบคลุมมาตรการรักษามรดกทางทรัพยากร ที่จะตกกับชนรุ่นหลังโดยอย่างน้อยให้ได้มากพอกับชนรุ่นปัจจุบัน

3. การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่กระจายประโยชน์ของความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจได้อย่างทั่วถึงตลอดจนเป็นการพัฒนาที่ปกป้องสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับโลก โดยรวมเพื่อชนรุ่นหลังและเป็นการพัฒนาที่ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นอย่างแท้จริง

4. การพัฒนาที่ยั่งยืนคือการทำให้คุณภาพชีวิตมนุษย์ดีขึ้นในระบบนิเวศวิทยาที่สามารถจะรองรับการดำเนินชีวิตต่อไปในลักษณะเศรษฐกิจแบบยั่งยืนคงต้องเป็นเศรษฐกิจที่ธำรงรักษาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติของตนไว้ได้โดยอาศัยการยกระดับความรู้ปรับปรุงองค์กรตลอดจนปรับปรุงประสิทธิภาพทางเทคนิคและหาวิธีแก้ปัญหา

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable tourism) ไว้ว่า หมายถึงการท่องเที่ยวของกลุ่มใหญ่ หรือกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยม เพราะสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย และธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุง คุณภาพให้ได้ผลกำไรอย่างเป็นธรรม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมสม่ำเสมออย่างเพียงพอ แต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ลักษณะการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีลักษณะสำคัญอยู่ 6 ประการดังนี้คือ

1. เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท และทุกแห่ง
2. เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่า และความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว
3. เป็นการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม
4. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยว ได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับ

ธรรมชาติและวัฒนธรรม

5. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนยาว
6. เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และคืนผลประโยชน์กลับสู่

ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

หลักการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีหลักการดังนี้ (อุษาวดี พูลพิพัฒน์, 2545)

1. การอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี (Using resource sustainable)

ทั้งในส่วนที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญและเน้นการทำธุรกิจในระยะยาว

2. การลดการบริโภคที่เกินความจำเป็นและการลดของเสีย (Reducing over-consumption and waste) จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาว และเป็นการเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวด้วย

3. การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ (Maintaining diversity) สังคม และวัฒนธรรม จะช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต
4. การประสานการพัฒนาการท่องเที่ยว (Integrating tourism into planning) เข้ากับกรอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาแห่งชาติ การพัฒนาท้องถิ่น และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยว
5. การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมในท้องถิ่น (Supporting local economic) โดยคำนึงถึงราคา และพัฒนาคุณค่าของสิ่งแวดล้อมไว้ ไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการประหยัด แต่ยังป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกทำลายอีกด้วย
6. เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (Involving local communities) ในด้านการจัดการผลตอบแทนของประชาชน และสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต และการจัดการการท่องเที่ยว
7. การประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง (Consulting stakeholders and the public) เพื่อลดข้อขัดแย้งและร่วมแก้ปัญหา
8. เป็นการฝึกอบรมบุคลากร (Training staff) โดยสอดแทรกแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืนแก่บุคลากรท้องถิ่นทุกระดับ เพื่อยกระดับการบริการการท่องเที่ยว
9. ข้อมูลข่าวสารที่สื่อให้กับนักท่องเที่ยว โดยมุ่งสร้างความเข้าใจในการเคารพต่อธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Marketing tourism responsibly) อีกทั้งเป็นการช่วยยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง
10. การวิจัยและติดตามผล (Undertaking research) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ลักษณะของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีลักษณะดังต่อไปนี้ (อุษาวดี พูลพิพัฒน์ผล, 2545)

1. เป็นการท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง (Continuity) หมายถึง ความต่อเนื่องของทรัพยากรธรรมชาติ และความต่อเนื่องของวัฒนธรรม ซึ่งจัดเป็นทรัพยากรหลักในการท่องเที่ยว และสามารถมอบประสบการณ์ันทนาการที่ดี ให้แก่นักท่องเที่ยว
2. เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ (Quality) หมายถึง การเน้นคุณภาพของสามส่วนหลัก คือ คุณภาพของสิ่งแวดล้อม คุณภาพของประสบการณ์และนันทนาการที่นักท่องเที่ยวได้รับ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
3. เป็นการท่องเที่ยวที่มีความสมดุล (Balance) หมายถึง ความสมดุลระหว่างความต้องการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและขีดความสามารถ

ของทรัพยากร

แนวทางปฏิบัติของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548)

1. มุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศอย่างจริงจังก่อน แล้วจึงพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างประเทศอย่างค่อยเป็นค่อยไปภายหลัง เพื่อให้เหมาะสมกับระบบสาธารณูปโภคที่รองรับเป็นสำคัญ
2. มุ่งให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโครงการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่
3. มุ่งพิจารณาอย่างรอบคอบถึงขอบเขตที่เหมาะสมของการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับทุกๆด้าน เพื่อผลักดันให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่นั้น ๆ
4. มุ่งให้ข้อมูลการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจ และห่วงใยในสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งช่วยยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้วย
5. มุ่งใช้วัสดุ และผลผลิตในท้องถิ่น เพื่อช่วยลดดุลการค้ากับต่างประเทศได้ทางหนึ่ง และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นนั้น ๆ
6. มุ่งกระจายรายได้ และนำรายได้เข้าสู่ท้องถิ่นมากที่สุด เพื่อให้ประโยชน์ในระยะยาวของชุมชนท้องถิ่น
7. มุ่งจ้างงานในท้องถิ่นด้วยการส่งเสริมรูปแบบของงานที่น่าสนใจ เพื่อให้ผลตอบแทนสูงแก่ชุมชนท้องถิ่น
8. มุ่งพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น เพื่อจะช่วยยกระดับของการบริการท่องเที่ยวให้สูงขึ้น
9. มุ่งรักษาคุณค่าของสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้อยู่รอดในระยะยาว เพื่อเป็นแหล่งรองรับการท่องเที่ยวตลอดไป
10. มุ่งทำงานร่วมกันอย่างเสมอภาค ระหว่างภาครัฐกิจท่องเที่ยว เพื่อให้การทำงานขององค์กรท้องถิ่น องค์กรด้านสิ่งแวดล้อม และรัฐบาลร่วมกันบนหลักการเดียวกัน

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative tourism)

สคูแดน วิสุทธีลักษณ์, พิเชฐ สายพันธ์, อรุมา เตพละกุล และธีระ สิ้นเดชารักษ์ (2556, หน้า 11-14) อธิบายไว้ว่า Creative tourism ถูกสร้างขึ้น โดย คริสปิน เรย์มอนด์ (Crispin Raymon) และ เกร็ก ริชาร์ด (Greg Richards) กล่าวถึงความประทับใจในประสบการณ์ที่มาท่องเที่ยว และสนใจเข้าเรียนการนวดแผนไทยที่จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนที่จะเดินทางต่อไปในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาทิเกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย

ได้เข้าร่วมการหัดทำอาหารมังสวิรัต และรวมถึงการเข้าเรียนรู้ช่วงสั้น ๆ ในการเป็นผู้ดูแลฝูงแกะในฟาร์มที่ประเทศออสเตรเลีย ทั้งมุมมองว่าการที่นักท่องเที่ยวสนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ และวัฒนธรรมของพื้นที่นั้น ในที่ได้เข้าไปท่องเที่ยว ยังสามารถเข้าใจและนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาใช้กับชีวิต หรือการของของตน จึงพบว่า “Creative tourism” มีความหมายที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวในลักษณะดังที่กล่าว หรือหมายถึง “การท่องเที่ยวซึ่งมอบโอกาสให้กับผู้เดินทางในการพัฒนาศักยภาพ การสร้างสรรค์ของตน ผ่านการมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริง ที่เป็นไปตามลักษณะเฉพาะพื้นที่เป้าหมายที่ได้ท่องเที่ยว”

คุณลักษณะโดยรวมของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

1. ผู้ท่องเที่ยว และเจ้าของบ้านมีความผูกพันระหว่างกัน
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม
3. มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงทางวัฒนธรรมของพื้นที่ที่ท่องเที่ยว
4. ประสบการณ์จากการมีส่วนร่วม
5. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน/ส่งผ่าน/ส่งต่อประสบการณ์
6. เป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าเป็นผู้ชม
7. นักท่องเที่ยวมีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์ของตนเอง และมีส่วนร่วม

ในการตัดสินใจ

8. ความจริงแท้ในกระบวนการการผลิต ผลิตภัณฑ์ และประสบการณ์จริง
9. จดจำประทับใจ และเข้าใจ
10. การท่องเที่ยวแบบจำเพาะเจาะจง

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นการท่องเที่ยวที่สททางใหม่ในโลกยุคปัจจุบัน ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังพื้นที่เพราะกิจกรรมที่น่าสนใจได้ตลอดทั้งปี ที่มีจุดหมายในการสนทนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม โดยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จะเป็นเครื่องมือของการทำความเข้าใจในคุณค่าของความหลากหลายในวัฒนธรรม รวมถึงชูอัตลักษณ์ให้เกิดความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยเสริมแรงให้กับความตระหนักรู้ในคุณค่าของชุมชนแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของการสร้างสรรค์ให้กับนักท่องเที่ยว และนำประสบการณ์ที่ได้จากการเดินทางท่องเที่ยวไปปรับใช้ในวิถีชีวิตของตนเองได้ด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา (2555, หน้า 12) ระบุไว้ว่า “การพัฒนาที่มุ่งผลสำหรับคนส่วนใหญ่ นั้น ไม่อาจเกิดขึ้น หรือสืบทอดต่อไปได้ หากปราศจากการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนา” ซึ่งนักวิชาการจึงได้ให้แนวคิด และทฤษฎีที่หลากหลาย ดังนี้

ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

รุ่งลักษณ์ รอดคำ (2555) ได้อ้างถึงทฤษฎีองค์การแบบไม่เป็นทางการ (Informal organization) ของเชสเตอร์ บาร์นาส (Chester Barnard) ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารองค์การในสมัยปัจจุบัน โดยเห็นว่าองค์การเป็นระบบสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้ ภายในระบบดังกล่าวจะมีความเกี่ยวข้องกันที่ประสานกัน โดยมีเป้าหมายของการตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล และความเห็นบุคคลแต่ละคน องค์การ ผู้ขาย และลูกค้า ต่างก็เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อม โดยมีหลักการดังนี้

1. เน้นความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal organization) คือ ไม่เป็นระบบ และไม่มียุทธศาสตร์ตายตัวที่ชัดเจน

2. มีการกระจายความพึงพอใจของบุคลากรในองค์การออกไปอย่างเท่าเทียมกัน (The contribution satisfaction equilibrium) โดยเห็นว่า การสื่อสารในองค์การเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างคุณภาพของความต้องการระหว่างบุคคลกับองค์การ (Inducement) เพื่อโน้มน้าวให้บุคคลทำงานด้วยความต้องการขององค์การ ในจุดที่องค์การต้องสร้างความพึงพอใจแก่บุคคลในการทำงานด้วย

3. นักบริหารมีหน้าที่สำคัญ คือ

3.1 ดูแลติดต่อประสานงานภายในองค์การ

3.2 รักษาสมาชิกภายในและชักจูงสมาชิกใหม่

3.3 กำหนดเป้าหมายขององค์การ และตีความเพื่อแสดงให้สมาชิกในองค์การได้รับรู้

3.4 ใช้ศิลปะเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

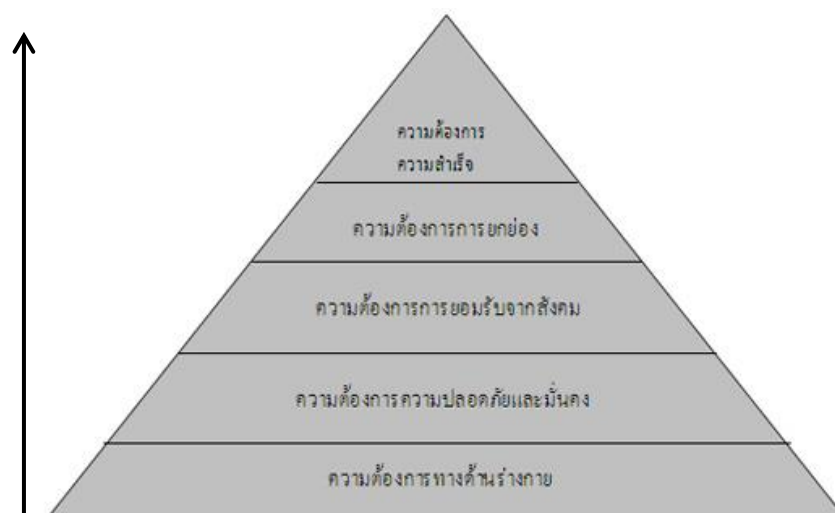
3.5 ทำงานด้วยความรับผิดชอบ โดยใช้หลักของศีลธรรม

ซึ่งสามารถนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่ต้องการสร้างระบบความร่วมมือ และความมีส่วนร่วมขึ้นระหว่างองค์การกับคน และองค์การกับสภาพแวดล้อม และจูงใจพนักงานให้ร่วมมือกันทำงานร่วมถึงการสร้างสมดุลภาพระหว่างองค์การกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

สัววัฒน์ ศิรินิรัตศรี และภาวนา สายชู (2554, หน้า 245-247) กล่าวถึงทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory of motivation) โดยมีสมมุติฐานของทฤษฎีนี้คือ

1. เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการมากมาย และไม่มีที่สิ้นสุด
2. สามารถจัดลำดับความต้องการเหล่านั้นตามความสำคัญได้เป็นขั้น ๆ
3. มนุษย์จะแสวงหาความต้องการที่มีความสำคัญหรือความจำเป็นมากกว่าก่อนเสมอ
4. เมื่อได้ในสิ่งที่ต้องการแล้ว ความจำเป็นหรือความต้องการนั้นจะหมดไป
5. จะเริ่มสนใจในความต้องการที่มีความสำคัญเป็นอันดับรองลงมา ลำดับขั้น

ของความ ต้องการ หรือความจำเป็นเรียงตามลำดับดังนี้

ภาพที่ 2-2 ลำดับขั้นความต้องการตามทฤษฎีการจูงใจแบบมาสโลว์

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological need) เป็นความต้องการพื้นฐานที่ใช้ในการดำรงชีวิต ความต้องการปัจจัยสี่
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety need) ได้รับความคุ้มครอง มีความมั่นคงในชีวิต ทั้งร่างกาย และจิตใจ
3. ความต้องการความรัก และการยอมรับ (Love and belongingness need) ทั้งในแง่ของผู้รับ และผู้ให้ ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน หมู่คณะ
4. ความต้องการการนับถือยกย่อง และสถานะทางสังคม (Esteem and status need) ทั้งตามตนเอง และบุคคลอื่นในสังคม ต้องการมีชื่อเสียง มีฐานะทางสังคมที่ดี มีคนนับหน้าถือตา
5. ความต้องการการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization need) ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล เป็นความฝันสูงสุดที่ต้องการไปให้ถึง

จากทฤษฎีของมาสโลว์ เห็นได้ว่าการตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลให้ถูกต้องและเหมาะสมนั้น จำเป็นต้องเข้าใจถึงความต้องการของแต่ละบุคคลอย่างถ่องแท้ ดังนั้น การที่แต่ละบุคคลจะต้องการการมีส่วนร่วม จะต้องมีความต้องการ และมีความพร้อมในเรื่องปัจจัยสี่ มีความปลอดภัย และมีการยอมรับในชุมชน หรือแหล่งเดียวกัน จึงจะเกิดความพึงพอใจ และความพร้อมที่จะสร้างความร่วมมือร่วมกัน และสามารถนำทฤษฎีของเชสเตอร์ บาร์นาส ไปประยุกต์ใช้ ในการสร้างระบบความร่วมมือ และความมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้น อีกทั้งจูงใจให้ร่วมมือกันทำงานพร้อมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

เบญจรัตน์ อติชาตนาหนะ (2548, หน้า 151-153) ได้ระบุถึงการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลมากกว่าหนึ่งคนมาทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเริ่มตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ ดังนี้

1. การคิด การศึกษาปัญหา หาข้อมูลต่าง ๆ และวิเคราะห์รายละเอียด
2. การวางแผนงาน คิดรูปแบบการทำงานเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหา
3. ตัดสินใจเลือกวิธีการหรือรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพงานหรือปัญหาที่พบ
4. ลงมือปฏิบัติงานด้วยกันตามแผนที่กำหนดไว้
5. ประสบปัญหา หรืออุปสรรคระหว่างดำเนินงานร่วมกัน และช่วยกันฝ่าฟันเพื่อไปสู่

เป้าหมายปลายทาง

6. พบความสำเร็จร่วมกัน งานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์
7. ร่วมกันชื่นชม ภาควิชาจิตในผลงานที่ทุกคนร่วมกันทำ

การบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นเรื่องสาธารณะ จึงต้องใช้การมีส่วนร่วม และธรรมชาติบาลเข้ามาสู่การปฏิบัติ สำหรับภาคประชาชนนั้น บางชุมชนในบางพื้นที่อาจมีส่วนร่วมไม่ได้ทั้งกระบวนการ เนื่องจากพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ แต่ประชาชนคนไทยทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่อนุรักษ์ทรัพยากรของชาติได้ด้วยรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือหลายรูปแบบรวมกันดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการประชุม
2. การมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการของคณะทำงาน หรือเป็นตัวแทนของสมาชิกกลุ่มเพื่อเข้าไปมีบทบาทในการสะท้อนความต้องการของชุมชนและร่วมตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ เป็นการคัดเลือกผู้นำของชุมชนเพื่อมีบทบาทในการนำกลุ่มหรือเจรจาต่อรองกับกลุ่มอื่น
4. การมีส่วนร่วมในการออกเงิน หรือระดมทรัพยากรเพื่อนำมาทำกิจกรรมต่าง ๆ

ของกลุ่ม

5. การมีส่วนร่วมในการออกแรง ออกวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น การมีส่วนร่วมเป็นบทบาทของการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีพลังที่เรียกว่า “พหุภาคี” กล่าวคือหลายฝ่ายมีหน้าที่ร่วมกันเช่น รัฐบาล - ประชาชน หรือ บ้าน - โรงเรียน - ชุมชน - วัด เป็นกลไกหนึ่งที่ผลักดันการเปลี่ยนแปลงให้มีการกระจายอำนาจ โดยให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์ตรงตามความเป็นจริงมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ ประชาชนอาจเข้าไปมีส่วนร่วมได้ 3 ลักษณะ คือ

1. การมีส่วนร่วมโดยตรง โดยเข้าไปร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า เช่นการร่วมกันปลูกต้นไม้ การปลูกป่าทดแทน การไม่ลักลอบล่าสัตว์ป่าหรือเก็บหาของป่าในเขตหวงห้าม

2. การมีส่วนร่วมผ่านกลุ่ม ได้แก่การคัดเลือกตัวแทนของตนไปเป็นกรรมการของกลุ่มหรือองค์กรท้องถิ่นเพื่อร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์

3. การมีส่วนร่วมผ่านตัวแทน หมายถึงการให้ตัวแทนจากครอบครัวเข้าไปมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เช่นส่งเป็นตัวแทนเข้าประชุม เป็นต้น

อนุชา เล็กสกุลดิลก (2555) ได้กล่าวในการประชุมประจำปี 2555 ในหัวข้อ “ความตระหนักและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการและชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญของการท่องเที่ยวสีเขียว” ถึงการมีส่วนร่วม (Participation) คือ

1. การรับรองความสำเร็จของการพัฒนา อนุรักษ์ และรักษาสิ่งแวดล้อม
2. การให้โอกาส และพลังอำนาจชุมชนในการกำหนดอนาคตตนเอง
3. เป็นเครื่องมือของการพัฒนาสีเขียว (เดิมการพัฒนาที่ยั่งยืน)
4. เพิ่มโอกาสการกระจายรายได้สู่ชุมชน
5. เป็นการวางแผน การตัดสินใจ การกำกับควบคุมดูแล การจัดการ และการรับผล

โดยมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวในด้านร่วมกันในการอนุรักษ์ทรัพยากร การให้บริการ การบริหารจัดการ การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว ร่วมใช้และได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร่วมมือกันฟื้นฟูทรัพยากรที่เสียหาย รวมถึงร่วมในการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งทางตรงและทางอ้อม หมายถึงการจัดการท่องเที่ยวทั้งระบบ

องค์การบริหารพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) เสนอ Co-creation ซึ่งให้คำอธิบายไว้ว่า การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ และร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์

อพท. เน้นแนวทางในการส่งเสริมคุณค่าอัตลักษณ์ไทย เพื่อที่จะเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการให้กับนักท่องเที่ยวคุณภาพมากขึ้น รวมถึงสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative tourism) หรือสนับสนุน ส่งเสริมให้ชุมชนตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ตามวิถีชีวิตอันเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ผ่านกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์ และสามารถนำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ได้ อีกทั้งยังสามารถช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ให้ทั้งผู้ประกอบการ และคนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และที่สำคัญควรพัฒนาศักยภาพแรงงาน และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้เป็นมืออาชีพ ดังที่จะกล่าวได้ถึงคำว่า “ชุมชนจะต้องเป็นผู้ได้จากการมาของนักท่องเที่ยว Communities benefitting through tourism”

จากแนวคิดที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมได้ระบุไว้ข้างต้น สามารถแสดงเป็นตารางถึงการเปรียบเทียบให้เห็นถึงความเหมือนกันทางแนวคิด และความหมายของการมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะรวมทั้งทางตรง และทางอ้อม ทั้งทางการ และไม่เป็นทางการ ดังนี้

ตารางที่ 2-1 สังเคราะห์ตามแนวคิดที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม	เบญญรัตน์	อนุชา	อพท.
ร่วมคิด	✓		✓
ร่วมวางแผน	✓	✓	✓
ร่วมปฏิบัติ	✓	✓	✓
ร่วมรับผิดชอบ	✓	✓	✓
ร่วมชื่นชม/ ความสำเร็จ/ รับผลประโยชน์	✓	✓	✓

จากตารางที่ 2-1 สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมคือ การร่วมกันคิด และร่วมกันวางแผน ร่วมดำเนินการปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้ รวมถึงมีการควบคุม ดูแล และร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงาน และยอมรับผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำนักมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 2 ประการคือ

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

1.1 จัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์ของหมู่บ้านเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้ร่วมกัน

ในประเด็นต่าง ๆ

- 1.2 จัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือจัดทัศนศึกษาระหว่างกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ภายในชุมชน และระหว่างชุมชน
 - 1.3 แก่อบรมเพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะด้านต่าง ๆ
 - 1.4 ลงมือปฏิบัติจริง
 - 1.5 ถ่ายถอดประสบการณ์และสรุปบทเรียนที่จะนำไปสู่การปรับปรุง กระบวนการทำงานที่เหมาะสม
2. การพัฒนาผู้นำเครือข่าย เพื่อให้ผู้นำเกิดความมั่นใจในความและ ความสามารถที่มี จะช่วยให้สามารถริเริ่มกิจกรรมการแก้ไขปัญหา หรือกิจกรรมการ พัฒนาได้ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้
- 2.1 แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ระหว่างผู้นำทั้งภายในและภายนอกชุมชน
 - 2.2 สนับสนุนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุน ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง
 - 2.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และดำเนินงานร่วมกันของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง จะทำ ให้เกิดกระบวนการจัดการและจัดองค์กรร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นการศึกษาวิจัยในประเทศ เพราะมีบริบทใกล้เคียงกับการวิจัยครั้งนี้ และได้คัดเลือกงานวิจัยที่สอดคล้องมาศึกษา ดังนี้

ธีรวัตร สังกวาลย์ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวในหาดเจ้าหลาว อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลจากการศึกษา ข้อมูลบริบทพื้นฐานของหาดเจ้าหลาวมีการเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการมาท่องเที่ยว และมีกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชื่นชอบ ในเรื่องความมีส่วนร่วมกับภาครัฐ มีความร่วมมือกับผู้ประกอบการ และชาวบ้านในพื้นที่ในการทำกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติร่วมกัน อาทิ การเก็บขยะใต้ท้องทะเล และรวมถึงศักยภาพความพร้อมของหาดเจ้าหลาวมีความเหมาะสมกับการพัฒนา

ฉลองชัย ธีวสุทรสกุล และวชิราภรณ์ ศรีพุทธ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม พื้นที่ศึกษาคืออ่าวคุ้งวิมานจังหวัดจันทบุรี และบริเวณใกล้เคียง วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว พัฒนาและทดสอบรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้ ความตระหนัก อนุรักษ์ ห่วงแหน และเกิดความประทับใจ ในอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี

มนตรี สุขช่วย (2551) ได้ศึกษาถึงยุทธศาสตร์การพัฒนา แบบมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนตำบลคลองโคกลน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม มียุทธศาสตร์การพัฒนา แบบมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนตำบล คลองโคกลน ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ 3 ประเด็น คือ (1) ปกป้อง และพิทักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2) การฟื้นฟูและเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนให้ฟื้นคืนสภาพที่ สมบูรณ์ (3) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนแบบบูรณาการ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนเป็นหัวใจหลัก ที่ได้สรุปร่วมกันว่า ถ้าจะสามารถขยายแนวคิดที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ระดับครัวเรือน จนถึงระดับตำบล และเผยแพร่แนวคิดและผลแห่ง ความสำเร็จนั้น ให้นุคคลภายนอกได้รับรู้ และเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ยิ่งจะทำให้ความสำเร็จที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนยั่งยืน และเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นด้านการท่องเที่ยวป่าชายเลนเพื่อการอนุรักษ์ การสนทนาพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าการส่งเสริมการท่องเที่ยวป่าชายเลนเป็นการ อนุรักษ์ป่าชายเลนที่สำคัญ เนื่องจากเป็นแนวทางหนึ่งที่จะ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วน ได้มีส่วนร่วม เห็นคุณค่า และความสำคัญของป่าชายเลนที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่ง มีผลกระทบต่อแหล่งผลิต สัตว์น้ำที่เป็นอาหารของมนุษย์ ระบบห่วงโซ่อาหาร ด้านความรัก และห่วงใยในถิ่นกำเนิด จะเกิดขึ้นได้มีอยู่ 2 ประการ คือ (1) สร้างและปลูกค่านิยมของคนในท้องถิ่นให้มีความเป็น ท้องถิ่น นิยมรักและห่วงใยถิ่นฐานบ้านเกิด และ (2) สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ และการจัดการ ป่าชายเลนต้องคำนึง ผลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ชีวิตวิทยาและสิ่งแวดล้อมให้คนใน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการบนพื้นฐาน ข้อเท็จจริง พิจารณาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีการใช้ ประโยชน์โดยชุมชนอย่างยั่งยืนเป็นสำคัญ และด้านการประยุกต์ระบบผสมผสาน เพื่อประโยชน์เอนกประสงค์ในการใช้พื้นที่ป่าชายเลน เพื่อกิจกรรมบริเวณชายฝั่งทะเล คือ การใช้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณชายฝั่งทะเลให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ ปราศจากผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์ นอกเหนือจากการกำหนดเขตพื้นที่การใช้ประโยชน์เป็นอันดับแรก ดังที่กล่าวมาแล้ว ควรจะนำระบบผสมผสานเพื่อประโยชน์เอนกประสงค์ เข้ามาประยุกต์ในการใช้ ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน โดยยึดพื้นฐานทางด้านวิชาการ ความเหมาะสมของพื้นที่ และประโยชน์ ทางด้านเศรษฐกิจและรักษา สิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป

นิตย์ สัมมาพันธ์ และเอมอร ณรงค์ (2550) ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จังหวัดสมุทรสงครามครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงสภาพปัญหา ในปัจจุบันของการท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาถึงแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ ซึ่งจะนำไปสู่ข้อสรุปและกระบวนการในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวตลาดน้ำ ยามเย็นอัมพวา และการล่องเรือชมหิ่งห้อยอย่างไม่ทำลายขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม

และไม่ทำลายธรรมชาติ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และการใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีทั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงภูมิปัญญา และผู้สัมผัสกรณี ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาต่าง ๆ เกิดจากการบริหารจัดการที่ไม่เป็นระบบ ไม่มีการทำงานเป็นทีม และผู้นำไม่เสียสละขาดความจริงจังในการแก้ปัญหา ไม่มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐราชการ ภาคธุรกิจ และภาคชุมชน ดังนั้นแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการ จึงควรเป็นเชิงบูรณาการ ผู้นำและทีมงานในทุกภาคส่วน ควรเสียสละ ให้ความร่วมมืออย่างเข้มแข็ง และควรเร่งสร้างความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านตลาดน้ำยามเย็นอัมพวา ควรมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบมากขึ้นกว่านี้ ทั้งด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบของร้านค้า สถานที่จอดรถ รวมทั้งห้องสุขาที่สะอาด เพียงพอที่จะรับนักท่องเที่ยว ด้านการล่องเรือชมหิ่งห้อย ทุกภาคส่วน จะต้องเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ละมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี เพื่อรบกวนหิ่งห้อยให้น้อยที่สุด และมีความเข้าใจร่วมกันอย่างลึกซึ้งใน เรื่องโอกาสการสูญพันธุ์ของหิ่งห้อย จากการกระทำของมนุษย์ ดังนั้น ทั้งภาครัฐราชการ ภาคธุรกิจ ผู้นำท้องถิ่น ทุกภาคส่วนควรเป็นทีมเดียวกัน ร่วมมือกันอย่างจริงจัง ให้เกิดความเข้าใจในกฎกติกา มารยาท ร่วมกันบริหารจัดการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติครั้งนี้ไว้ เพื่อคนรุ่นหลังจะได้เรียนรู้และเข้าใจวิถีชีวิตชุมชน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่สำคัญจังหวัดสมุทรสงครามจะได้มีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ไว้เป็นมรดกให้คนรุ่นหลังสืบไป

อัศวิน แสงพิบูล (2556) ได้ศึกษาการวิจัยในเรื่องการวิเคราะห์งานวิจัยด้านการท่องเที่ยว และการโรงแรมของประเทศไทยในรอบทศวรรษ (พ.ศ. 2543-2553) ผลการวิจัยพบว่าเป็นงานวิจัยด้านการโรงแรมมีจำนวน 275 เรื่อง และงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวจำนวน 1,360 เรื่อง ในส่วนของงานวิจัยด้านการโรงแรม พบว่าประเด็นที่มีผู้สนใจศึกษามากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ความพึงพอใจ การตลาด การพัฒนาพนักงาน/บุคลากร การบริหารจัดการ และการบริการ ตามลำดับ ในขณะที่งานวิจัยด้านการท่องเที่ยว หากแบ่งเป็นหมวดหมู่ พบว่างานวิจัยที่มุ่งศึกษาในด้านประเภทของการท่องเที่ยวมีจำนวนมากที่สุด (เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ฯลฯ) รองลงมาคืองานวิจัยที่ศึกษาในเรื่องพฤติกรรม และจิตวิทยา นักท่องเที่ยว ธุรกิจการท่องเที่ยว และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ชุมชนท้องถิ่นกับการท่องเที่ยว ส่วนการสำรวจความสอดคล้องระหว่างงานวิจัยที่มีอยู่กับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พบว่างานวิจัยด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมที่มีอยู่ในปัจจุบันเกือบร้อยละ 74 มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 โดยยุทธศาสตร์ที่มีจำนวนงานวิจัยสอดคล้องมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 (การพัฒนาสินค้า บริการ

และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว) ยุทธศาสตร์ที่ 2 (การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน) และยุทธศาสตร์ที่ 5 (การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว) ตามลำดับ

กฤตยา สอนธรัตน์ (2553) ได้ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านเกาะกลาง ตำบลคลองประสัก อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ถึงประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รวมถึงการดำเนินงานตามองค์ประกอบหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ครบสมบูรณ์ทั้ง 4 ด้าน พบว่ามีการสร้างงานกระจายรายได้ ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เช่นมีความรู้ทางด้านภาษาเพิ่มขึ้น มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น ชาวบ้านมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลภายนอกได้อย่างอิสระ เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันได้ เกิดความรักความสามัคคี หรือการร่วมด้วยช่วยกันพัฒนาชุมชนไปในทางที่ดี มีการบริหารจัดการโดยชุมชนเอง เพิ่มการมีส่วนร่วมในชุมชน เกิดจิตสำนึกรักพื้นที่ชุมชนของตนเอง และการได้รับผลตอบแทนเพื่อนำกลับมาบำรุงรักษา และจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้กับคนในชุมชน

ธนวิ สุขจิ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว ในเขตอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านขั้นตอนการรับผลประโยชน์ รองลงมาคือด้านขั้นตอนการร่วมดำเนินงาน และด้านขั้นตอนการตัดสินใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

จำเริญ คังคะศรี และภุริพัฒน์ แก้วตาชนวัฒน์ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่าแนวทางในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่นจากตัวแทนเครือข่ายวัฒนธรรมชุมชน 15 ชุมชน ต้องการให้มีการอุดหนุนงบประมาณในการทำกิจกรรมของเครือข่ายอย่างต่อเนื่องทุกปี รวมทั้งมีหน่วยงานในจังหวัดเข้าร่วมส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์ และฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการส่งข้อมูลข่าวสารการอนุรักษ์ และฟื้นฟูวัฒนธรรมให้ผู้นำชุมชนนำไปเผยแพร่ให้สมาชิกในชุมชน ได้รับทราบและปฏิบัติ มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของเครือข่ายเพื่อให้รับทราบทั่วกัน มีการรณรงค์ และปลุกฝังให้คนรุ่นใหม่ในชุมชนมีจิตใจใฝ่รักในการส่งเสริมและฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน รวมทั้งแนะแนว

การส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้เยาวชนได้รู้สึกตระหนัก และหวงแหน วัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน ผลการศึกษายังพบปัญหาของชุมชนที่สำคัญที่สุดคือ ปัญหาการขาด การประชาสัมพันธ์ชุมชน และขาดการสื่อสารที่ดี ขาดการเอาใจใส่ดูแลโบราณสถานโบราณวัตถุ ในชุมชนอย่างจริงจังและถูกต้อง มีงบประมาณในการอนุรักษ์และบำรุงรักษาน้อย ประชาชน ในชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการและขั้นตอนการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่น ของตน อีกทั้งขาดจิตสำนึกที่ดีในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในจังหวัดจันทบุรี ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเพื่อหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดจันทบุรีอย่างยั่งยืน โดยวิธีการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นคำถามในการวิจัย จากนั้น ได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนามสำหรับนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เขียนสรุป และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive research) ในแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่ตั้งไว้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ที่มีความสำคัญ และมีความเกี่ยวข้องกับการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) รวมทั้งสิ้น 17 คน หรือจนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยผู้ให้ข้อมูล (Key informants) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองขุด, หัวหน้าศูนย์ศึกษาธรรมชาติอ่าวคู้งกระเบน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐเป็นต้น รวมจำนวนทั้งสิ้น 3 ท่าน

1. นายธกร คำชายกิจธวัช หัวหน้า และนักวิชาการประมง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคู้งกระเบน โครงการพระราชดำริ
2. นายคณินวัฒน์ สุขสิริรัตน์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคลองขุด
3. ชาติชาย ศรีคงรักษ์ ข้าราชการระดับ 5 (แผนกจัดเก็บรายได้)

ภาคเอกชน/ ผู้ประกอบการ ได้แก่ ผู้ประกอบการที่พักร้านอาหาร รีสอร์ท โรงแรม
ร้านค้าปลีก ค้าส่ง ร้านกาแฟ ในเขตเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 14 ท่าน

1. คุณขวัญเรือน แพรมัตรา	ร้ายยอดขวัญ (เจ้าของร้านขายปลีก/ ตลาดนัด)
2. คุณไมตรี จงใจจิตร	น้ำใสรีสอร์ท (เจ้าของรีสอร์ท/ ผู้นำชุมชน)
3. ด.ต.วรรณพ บำรุงศาสตร์	เจ้าหลาวรีสอร์ท (เจ้าของรีสอร์ท/ ปั่นน้ำมัน)
4. คุณไพเราะ ช่วยเจริญ	หาดสวยรีสอร์ท (เจ้าของกิจการ)
5. คุณวิภาวรรณ มั่นคง	ร้านขายตุ๋นฟู๊ด (ร้านอาหาร/ ร้านกาแฟ/ บ้านพัก)
6. คุณวันทิวา พนมโชค	โรงแรมเจ้าหลาวคาบาน่า (ผู้จัดการโรงแรม)
7. คุณพลิชฐ์ อสูวพงษ์พัฒนา	บ้านคุ้มวิลเลจ (ผู้จัดการรีสอร์ท)
8. คุณธนกฤต เกื้อวงศ์	โรงแรมนิเวศวิลเลจ (ผู้จัดการโรงแรม/ กลุ่ม
ประมงพื้นบ้าน)
9. คุณพรเพ็ญ วงษ์จินเพชร	ทะเลเดียรีสอร์ท (เจ้าของกิจการ)
10. คุณเนตรนพิศ ทองศรี	หาดทรายทองรีสอร์ท (เจ้าของกิจการ)
11. คุณทิพย์วิมล มั่นคง	ร้านเอ็มคอฟฟี่ (เจ้าของร้านกาแฟ/ บ้านพัก)
12. คุณสายสุพร ณ สงขลา	บ้านอิมสุรีสอร์ท (เจ้าของกิจการ/ อาจารย์)
13. คุณพาทิพย์ สุขศิริรัตน์	ร้านน้ำแข็งคลองขุด (เจ้าของร้านขายส่ง)
14. ชลลัดดา วงศ์ผาบุตร	แสนสุรีสอร์ท (เจ้าของกิจการบ้านพัก/ กรรมการ
พัฒนาชุมชน)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย และการสร้างเครื่องมือวิจัย

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งผลการศึกษาที่เป็นจริง และสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ผู้วิจัยเตรียมการในด้านความรู้เกี่ยวกับทฤษฎี/ แนวคิด เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. ผู้วิจัยเตรียมความรู้ในเรื่องระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จรรยาบรรณของนักวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากตำรา และการขอคำปรึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้เข้าใจในระเบียบวิธีการวิจัย อันจะนำไปสู่การศึกษาที่ถูกต้อง และครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะทำการศึกษาให้มากที่สุด

3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ อุปกรณ์การบันทึกเสียง สมุดบันทึก ปากกา และกล้องถ่ายภาพ

4. แนวคำถามในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย โครงสร้างคำถามที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการผสมกัน เพื่อเป็นการเปิดกว้างในการเสนอความคิดเห็นของผู้ตอบคำถาม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

คุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผู้วิจัยได้นำประเด็นในการสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ในด้านความครบถ้วน ความถูกต้อง และครอบคลุมของเนื้อหา เพื่อให้ได้ข้อสรุปสุดท้ายที่สมบูรณ์ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์การวิจัย โดยการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) หรือค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา โดยมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบดังนี้

- 1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยอดยิ่ง ธนทวี
- 1.2 ดร.ธีทัต ตรีศิริโชติ
- 1.3 ดร.สุชนนี เมธิโยธิน

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และความถูกต้องในแบบสัมภาษณ์จากผู้ถูกสัมภาษณ์ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปสัมภาษณ์จริง

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการเก็บข้อมูลตามลักษณะที่มาของข้อมูลได้ 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามจากทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยได้จากการใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ผู้วิจัยดำเนินการค้นคว้า และเก็บรวบรวมข้อมูล แนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา บทความวิชาการ และงานวิจัยจากห้องสมุด และระบบสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เอกสารของหน่วยงานราชการ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง อาทิ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการเข้าถึงข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review data) ผู้วิจัยได้ศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการจากแหล่งข้อมูล และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field data)
 - 2.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview)
 - 2.2 ในขณะที่สัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึกสรุปลึ้น ๆ เฉพาะประเด็นสำคัญ และเมื่อจบการสัมภาษณ์ จะทำการบันทึกข้อมูลด้านอื่น ๆ ทันที
 - 2.3 ข้อมูลจะถูกนำมาทำการบันทึก และถอดเทปรายวัน เพื่อทำการตรวจสอบข้อมูลที่ไม่ชัดเจน หรือไม่ครบถ้วน เพื่อนำไปศึกษาเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป
3. หลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลแล้วนำมาตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Trustworthiness)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยดัดแปลงขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของ โคลไลซี (Colaizzi's method) (1978) ซึ่งเป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับ และใช้กันอย่างแพร่หลายในงานวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการถอดความจากเรื่องบันทึกเสียง และการบันทึกภาคสนามมาพิจารณาหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของข้อมูลที่ได้ และพิจารณาประเด็นที่สำคัญ
2. นำข้อมูลกลับมาอ่านพิจารณาอีกครั้งโดยละเอียด แล้วจึงตีความพร้อมทำการดึงข้อความ หรือประโยคที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง
3. นำข้อความ หรือประโยคที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงมาไว้กลุ่มเดียวกัน มีการสร้างหัวข้อสรุป และกลุ่มหัวข้อสรุปแนวคิดในตัวข้อมูล โดยมีรหัสข้อมูลกำกับทุกข้อความ หรือทุกประโยค จากนั้นจึงตั้งชื่อคำสำคัญ ซึ่งจะจัดเป็นประเด็นหลัก (Themes) และประเด็นย่อยที่อยู่ภายในความหมายของประเด็นหลัก (Sub-themes)
4. การอธิบายปรากฏการณ์ และดูแลอย่างละเอียดครบถ้วน โดยเขียนให้มีความต่อเนื่อง และกลมกลืนกันระหว่างข้อความหรือประโยค ความหมาย และหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งในขั้นตอนนี้

ต้องพยายามตัดข้อมูล หรือหัวข้อที่ไม่จำเป็น หรือไม่เกี่ยวข้องออก

5. ใช้การเขียนบรรยายสิ่งที่คนพบอย่างละเอียด และชัดเจน โดยจะไม่มีการนำทฤษฎีไปควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำพูดประกอบคำหลักสำคัญที่ได้ เพื่อแสดงความชัดเจนของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาเชิงพรรณนาความ (Descriptive) โดยประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ดังนี้

1. สถิติพื้นฐานค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้ศึกษา ร้อยละ (Percentage) เพื่ออภิปรายของผลการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว จังหวัดจันทบุรี
2. ค่าฐานนิยม (Mode) เพื่อใช้ศึกษาค่าของข้อมูลที่มีความถี่สูงสุดในการเพื่ออภิปรายของผลการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ประกอบการการท่องเที่ยว จังหวัดจันทบุรี

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งกลุ่มผู้สัมภาษณ์เป็น 2 กลุ่มคือ สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน อาทิ เจ้าของกิจการ ผู้จัดการ โรงแรม ร้านค้าปลีกค้าส่ง ร้านกาแฟ เป็นต้น และผู้ประกอบการภาครัฐ จนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 15-20 นาที ต่อผู้สัมภาษณ์ 1 คน โดยวัน เวลา และสถานที่ในการนำผู้สัมภาษณ์จะขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่าน

สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และภาครัฐ ในแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ

ตอนที่ 3 แนวทางการสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตารางที่ 4-1 รายละเอียดการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน

ชื่อ-นามสกุล	อายุ	เพศ	มีส่วนร่วม	สถานที่/ที่อยู่	รายละเอียด
1. ขวัญเรือน แพร่เมศตรา	48	หญิง	10 ปี	ร้านยอดขวัญ 12/7 ม.4 ต.คลองขุด	ร้านขายปลีก/ ขายส่ง/ ตลาดนัด สัมภาษณ์ 22/1/59
2. ไมตรี จงใจจิตร	50	ชาย	20 ปี	น้ำใสรีสอร์ท 65/1 ม.5 ต.คลองขุด	รีสอร์ท/ ผู้นำชุมชน/ สมาชิก-ชมรมฯ สัมภาษณ์ 21/1/59
3. ด.ต.วรรณพ บำรุงศาสตร์	43	ชาย	15 ปี	เจ้าหลาวรีสอร์ท 35/3 ม.5 ต.คลองขุด	รีสอร์ท/ Minimart/ ป้าย น้ำมัน สัมภาษณ์ 21/1/59

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ชื่อ-นามสกุล	อายุ	เพศ	มีส่วนร่วม	สถานที่/ที่อยู่	รายละเอียด
4. ไพเราะ ช่วยเจริญ	45	ชาย	12 ปี	หาดสวีรีสอร์ท 13/2 ม.6 ต.คลองขุด	เจ้าของกิจการ/ สมาชิก ชมรมฯ สัมภาษณ์ 12/1/59
5. วิภาวรรณ มั่นคง	25	ชาย	9 ปี	ยายตุ๊ซู่ฟู่ 17/1 ม.5 ต.คลองขุด	ร้านอาหาร/ ร้านกาแฟ/ บ้านพัก สัมภาษณ์ 26/12/58
6. วันทิวา พนมโชค	60	หญิง	10 ปี	เจ้าหลาวลาบาน่า 18/1 ม.5 ต.คลองขุด	ผู้จัดการ โรงแรม สัมภาษณ์ 6/1/59
7. พลิชฐ์ อสูวพงษ์พัฒนา	48	ชาย	7 ปี	บ้านคุ้มวิลเลจ 44/5 ม.5 ต.คลองขุด	ผู้จัดการรีสอร์ท สัมภาษณ์ 26/12/58
8. ธนกฤต เกื้อวงศ์	39	ชาย	5 ปี	นิวเทรเวลบีชรีสอร์ท 27/10 ม.6 ต.คลองขุด	ผู้จัดการ โรงแรม/ กลุ่ม ประมงพื้นบ้าน สัมภาษณ์ 6/1/59
9. พรเพ็ญ วงษ์จินเพชร	55	หญิง	18 ปี	ทะเลเดียรีสอร์ท 17/2 ม.5 ต.คลองขุด	เจ้าของร้านอาหาร/ริ สอร์ท สัมภาษณ์ 5/1/59
10. เนตรนพิศ ทองศรี	38	หญิง	17 ปี	หาดทรายทองรีสอร์ท 57/5 ม.5 ต.คลองขุด	เจ้าของกิจการ โรงแรม สัมภาษณ์ 3/1/59
11. ทิพย์วิมล มั่นคง	27	หญิง	5 ปี	ร้านกาแฟเอ็มคอฟฟี่ 42/1 ม.5 ต.คลองขุด	เจ้าของร้านกาแฟ/รีสอร์ท สัมภาษณ์ 7/1/59
12. สายสุพร ณ สงขลา	35	หญิง	5 ปี	บ้านอัมสุขรีสอร์ท ม.5 ต.คลองขุด	เจ้าของกิจการรีสอร์ท สัมภาษณ์ 6/1/59
13. พรทิพย์ สุขศิริรัตน์	45	หญิง	10 ปี	ร้านน้ำแข็งคลองขุด ม.3 ต.คลองขุด	เจ้าของกิจการร้านขายส่ง สัมภาษณ์ 13/1/59
14. ชลลัดดา วงศ์ผาบุตร	32	หญิง	3 ปี	แสนสุขรีสอร์ท 13 ม.6 ต.คลองขุด	เจ้าของกิจการบ้านพัก/ กรรมการพัฒนาชุมชน สัมภาษณ์ 13/1/59

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน เป็นเพศชาย 35.7% เป็นเพศหญิง 64.3% ผู้ประกอบการมีอายุเฉลี่ยที่ 42 ปี (25-60 ปี) มีความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-

แหลมเสด็จ โดยแบ่งเป็น เจ้าของกิจการ รีสอร์ทและบ้านพัก 50% ร้านอาหาร 7.1% ร้านค้าปลีก/ส่ง 14.3% ร้านกาแฟ 7.1% และผู้จัดการโรงแรม 21.5% มีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จตั้งแต่ 3-20 ปี

ตารางที่ 4-2 รายละเอียดการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ชื่อ-นามสกุล	อายุ	เพศ	มีส่วนร่วม	สถานที่	รายละเอียด
1. ชูกร คำขยกิจวัช	52	ชาย	19 ปี	ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อ่าวคุ้งกระเบน	นักวิชาการประมง สัมภาษณ์ 27/12/58
2. ชาดิชาย ศรีคงรักษ์	48	ชาย	7 ปี	อบต.คลองขุด 47/3 ม.6 ต.คลองขุด	ข้าราชการระดับ 5 (จัดเก็บ รายได้) สัมภาษณ์ 7/1/59
3. คณินวัฒน์ สุขศิริรัตน์	42	ชาย	10 ปี	อบต.คลองขุด 27/1 ม.3 ต.คลองขุด	นายกองค์การบริหารส่วน ตำบล สัมภาษณ์ 19/1/59

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 3 ท่าน โดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐทุกท่านต่างมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ตามตำแหน่ง และหน้าที่ของตนเพื่อจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ 7-19 ปี

สรุปจากการสัมภาษณ์ในส่วนของข้อมูลพื้นฐาน ผู้สัมภาษณ์แบ่งเป็นผู้ประกอบการภาคเอกชน 73.6% และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ 26.4% รวมทั้งสิ้น 19 ท่าน มีอายุเฉลี่ย 43 ปี (25-60ปี) เป็นเพศชาย 47% และเพศหญิง 53% ในส่วนของภาคเอกชน แบ่งเป็น เจ้าของกิจการ รีสอร์ทและบ้านพัก 50% ร้านอาหาร 7.1% ร้านค้าปลีก/ส่ง 14.3% ร้านกาแฟ 7.1% และผู้จัดการโรงแรม 21.5% มีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จตั้งแต่ 3-20 ปี และในส่วนของภาครัฐทุกท่านต่างมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ตามตำแหน่ง และหน้าที่ของตนเพื่อจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ 7 ปี

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. ท่านมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร

ตารางที่ 4-3 สรุปผลสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน)

คนที่	มี/ไม่มีส่วนร่วม	ผลสัมภาษณ์
1	ไม่มี	เนื่องจากไม่ค่อยเคยได้รับข่าวสาร และไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วม โดยส่วนตัวค่อนข้างยุ่งมาก ไม่มีคนช่วยดูแล
2	มี	เนื่องจากเป็นผู้นำชุมชน จึงเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสาร และทำการเรียกประชุมตามที่ได้รับมอบหมายมา
3	มี	เข้าร่วมประชุมบ้าง เพราะเป็นผู้ประกอบการในพื้นที่ และเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่
4	มีบ้าง	ได้เข้าร่วมประชุมในหัวข้อที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับในบริเวณหมู่บ้าน หรือหัวข้อที่เกี่ยวกับเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ ตามโอกาส และวาระต่าง ๆ
5	มี	ได้เข้าร่วมประชุมตามจดหมายเรียกประชุม และได้ร่วมคิด และนำเสนอความคิดตามวัตถุประสงค์ของการประชุม
6.	มี	หากมีจดหมายเรียกเข้าร่วมประชุม จะพยายามไปทุก ๆ ครั้ง เพื่อร่วมคิด และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของพื้นที่
7	มี	เข้าร่วมประชุมต่าง ๆ ทั้งของชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ และศูนย์สิ่งแวดล้อม
8	มี	เข้าร่วมประชุมสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่จะตามจดหมายเรียกประชุม
9	มีบ้าง	ให้ความสนใจเข้าร่วมประชุม หากมีเวลา แต่ด้วยปัญหาส่วนตัว และงานที่ร้านอาหาร และรีสอร์ทค่อนข้างมาก และคนดูแลน้อย จึงเข้าร่วมประชุมตามโอกาส และเวลาที่ว่าง
10	มี	หากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหลาวและแหลมเสด็จ ในการประชุมโครงการต่าง ๆ ก็จะมีการเข้าร่วมเสมอ แต่ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเชิงอนุรักษ์ มักจะเป็นโครงการที่ออกจากศูนย์สิ่งแวดล้อม เป็นส่วนใหญ่ อาทิ งานCleaning day
11	ไม่มี	อาจเพราะเป็นร้านค้าแฟ และรีสอร์ทขนาดเล็กทำให้ไม่ค่อยได้ข่าวสารใด ๆ จะได้ทราบ และมีส่วนช่วยก็ตอนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่
12	ไม่มี	ในขั้นตอนของการร่วมคิด ไม่มีการเข้าร่วม แต่สนับสนุนเต็มที่ทุกด้าน ๆ ต่าง ๆ ของการปฏิบัติการ อาทิ ช่วยร่วมออกทุน และอาหารในงาน Cleaning Day
13	มี	ได้ร่วมเสนอความคิดเห็น ในที่ประชุมบ้าง หากเกี่ยวข้องกับแหล่ง หรือหมู่ 4 ของคน
14	มี	ได้เข้าร่วมประชุมตามจดหมายเชิญ

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมคิด ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น ผู้ประกอบการเอกชน ตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมถึง 57.2% มีบ้าง 21.4% และตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วม 21.4% ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นว่า ได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ของการท่องเที่ยวในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นคนพื้นถิ่นของเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ ซึ่งมักจะมีส่วนร่วมในเกือบ ทุกกิจกรรมของเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอยู่แล้ว อีกทั้งได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นว่ามีบ้าง เป็นผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการด้วย ตนเอง ได้รับข้อมูลเรื่องกิจกรรม แต่เนื่องจากไม่สะดวกในการเข้าร่วมประชุม หรือไม่สามารถปลีก เวลาได้ และในส่วนของผู้ประกอบการที่ตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วมคิด คือผู้ประกอบการดำเนิน กิจการด้วยตนเองทั้งขนาดเล็ก และขนาดกลาง แสดงความคิดเห็นว่าไม่ค่อยได้รับข้อมูลข่าวสาร ในเรื่องกิจกรรมดังกล่าว อีกทั้งยังไม่มีเวลาเข้าร่วมในการประชุม

ตารางที่ 4 - 4 สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ)

คนที่	มี/ไม่มีส่วนร่วม	ผลสัมฤทธิ์
1	มี	Share idea ต่าง ๆ ในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน
2	มี	มีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหา อุปสรรค กับข้อเสนอแนะ ในทุกด้าน
3	มี	คิดวางแผน โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมคิด ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น เจ้าหน้าที่ภาครัฐตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมถึง 100% ในส่วนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เนื่องจากเป็นผู้นำแนวคิด และนโยบายมาปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีการร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างแน่นอน

สรุปจากการสัมภาษณ์ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมคิด ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้น มีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

2. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร

ตารางที่ 4-5 สรุปผลสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน)

คนที่	มี/ไม่มีส่วนร่วม	ผลสัมภาษณ์
1	ไม่มี	จากที่บอกไม่ค่อยเคยได้รับข่าวสาร และไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วม โดยส่วนตัวค่อนข้างยุ่งมาก ไม่มีคนช่วยดูแล
2	มี	มีส่วนเป็นผู้ร่วมวางแผน กำหนดบทบาท และการปฏิบัติการต่าง ๆ
3	มีบ้าง	มีเข้าร่วมวางแผนบ้าง และถูกวางตัวให้เป็นผู้ดูแลความเรียบร้อย คอยปกป้อง และป้องกันภัยต่าง ๆ
4	มี	หากได้ร่วมประชุมตั้งแต่ต้น จะได้เข้าร่วมวางแผน และกำหนดระเบียบต่าง ๆ
5	มีบ้าง	เข้าร่วมวางแผนบ้างเล็กน้อย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องหลักของโครงการ
6	มี	เข้าร่วมประชุม เสนอความคิดเห็นที่สำคัญในการวางแผน
7	มี	นำเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์บ้าง
8	มี	ช่วยคิด และแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสมกับพื้นที่
9	มีบ้าง	สนใจเข้าร่วม เมื่อมีเวลา
10	มีบ้าง	ในบางโครงการ แต่น้อยมาก
11	ไม่มี	อย่างที่บอก ไม่ค่อยได้ข่าวสารใด ๆ จะได้ทราบ และมีส่วนช่วยก็ตอนปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่
12	ไม่มี	ในขั้นตอนของการร่วมคิด และร่วมวางแผน ไม่มีการเข้าร่วม แต่สนับสนุนเต็มที่ทุกด้าน ๆ
13	มี	ร่วมทั้งประชุมเสนอปัญหา เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงาน
14	มี	วางแผนและแนะนำตำแหน่งต่าง ๆ ในพื้นที่ อาทิจุดวางป้าย

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น ผู้ประกอบการเอกชนตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมถึง 50% มีบ้าง 28.58% และตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วม 21.42% ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นว่าได้มีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน การท่องเที่ยว ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ผู้ประกอบการ ส่วนมากจะมีส่วนร่วมในเกือบทุกกิจกรรมของเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอยู่แล้ว และได้รับข้อมูล ข่าวสารของกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง แต่ในเรื่องการวางแผนมักจะเป็นเรื่องหลักของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในส่วนของผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นว่ามีบ้าง เป็นผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการด้วย ตนเอง ได้รับข้อมูลเรื่องกิจกรรม แต่เนื่องจากไม่สะดวกในการเข้าร่วมประชุม หรือไม่สามารถ ปลีกเวลาได้ และในส่วนของผู้ประกอบการที่ตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วมคิด คือผู้ประกอบการ ดำเนินกิจการด้วยตนเองทั้งขนาดเล็ก และขนาดกลาง แสดงความคิดเห็นว่าไม่ค่อยได้รับข้อมูล ข่าวสารในเรื่องกิจกรรมดังกล่าว อีกทั้งยัง ไม่มีเวลาเข้าร่วมในการประชุม

ตารางที่ 4-6 สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ)

คนที่	มี/ไม่มีส่วนร่วม	ผลสัมฤทธิ์
1	มี	กำหนด และวางทิศทางในปฏิบัติในแต่ละสถานที่
2	มีบ้าง	ในสายงานมีส่วนร่วมในการวางแผนไม่มาก
3	มี	วางแผนในส่วนต่าง ๆ ของการพัฒนาพื้นที่ เพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ในการดำเนินการ

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมวางแผน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมถึง 66.66% และมีส่วนร่วมวางแผนบ้าง 33.34% ซึ่งในส่วนของเจ้าหน้าที่ ภาครัฐ เนื่องจากเป็นผู้นำแนวคิด และนโยบายมาปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีการร่วมคิดในการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

สรุปจากการสัมภาษณ์ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมวางแผน ในการพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้น มีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว- แหลมเสด็จ

3. ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร

ตารางที่ 4-7 สรุปผลสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน)

คนที่	มี/ไม่มี	ผลสัมภาษณ์
1	ไม่มี	ตามที่แจ้ง ดังกล่าวข้างต้น ว่าไม่ได้รับข่าวสาร และไม่สะดวก
2	มี	เป็นผู้ร่วมปฏิบัติ และสนับสนุนเต็มที่ในการปฏิบัติงานตามโครงการ
3	มี	เข้าร่วมปฏิบัติในกิจกรรม และ โครงการต่าง ๆ และเป็นผู้ร่วมปฏิบัติงาน อาทิ ช่วยกันรักษาความสะอาด และเก็บขยะเป็นต้น
4	มี	เข้าร่วมกันกับชมรม หรือชาวบ้านในพื้นที่ร่วมกันอนุรักษ์ และรักษาธรรมชาติในพื้นที่
5	มี	ทำตามแผนปฏิบัติการ อธิบายให้บุคคลที่เข้าร่วมเข้าใจวิธีการจะ ช่วยเหลือในการทำงานให้ไปในทางเดียวกัน
6	มี	เข้าร่วมช่วยกันปฏิบัติ รวมถึงสนับสนุนด้านต่าง ๆ
7	มี	ร่วมปฏิบัติ และนำพนักงาน ให้ปฏิบัติตาม
8	มี	ช่วยแนะนำ บอกกล่าว ในการปฏิบัติให้กับกลุ่มประมง ในการร่วมมือกันทำงาน
9	มีบ้าง	เข้าร่วมบ้าง หากมีเวลา แต่ให้การสนับสนุนเต็มที่
10	มี	ร่วมกันกัน และสนับสนุนให้พนักงานร่วมปฏิบัติตามโครงการ
11	มีบ้าง	ร่วมในโครงการ อาทิปลูกป่าโกงกาง และปล่อยสัตว์น้ำตามแต่โอกาส
12	มี	ให้ความร่วมมือในการทำงาน หรือปฏิบัติงาน รวมถึงสนับสนุนเป็นเงิน และสิ่งของ
13	มี	ร่วมทำงาน และส่งเสริมให้ปฏิบัติตามแผน อาทิคัดแยกขยะ และร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ
14	มี	ร่วมเป็นหนึ่งในผู้ทำการต่าง ๆ ในการพัฒนาชุมชน อาทิตัดหญ้า เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น ผู้ประกอบการเอกชนตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมถึง 78.6% มีบ้าง 14.3% และตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วม 7.1% ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นว่า ได้มีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติในเรื่องของการท่องเที่ยว ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ผู้ประกอบการส่วนมากจะมีส่วนร่วมในเกือบทุกกิจกรรมของเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอยู่แล้ว และได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมอย่าง ในส่วนของผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นว่ามีบ้าง

เป็นผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการด้วยตนเอง ได้รับข้อมูลเรื่องกิจกรรม แต่เนื่องจากไม่สะดวกในการเข้าร่วมทำกิจกรรมหรือไม่สามารถปลิกเวลาได้ ยินดีให้ความร่วมมือในเรื่องงบประมาณและสิ่งของในการทำกิจกรรม และในส่วนของผู้ประกอบการที่ตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วมปฏิบัติคือผู้ประกอบการดำเนินกิจการด้วยตนเอง แสดงความคิดเห็นว่าไม่ค่อยได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องกิจกรรมดังกล่าว อีกทั้งยังไม่มีเวลาเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ตามกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ตารางที่ 4-8 สรุปผลสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ)

คนที่	มี/ไม่มี	ผลสัมภาษณ์
1	มี	ร่วมปฏิบัติตามแผนงานต่าง ๆ อาทิคูและ และร่วมการปลูกป่าบก ป่าชายเลน ธาราการปู ช้างเชือก อีเปะ และอื่น ๆ
2	มี	ได้รับคำสั่งให้เข้าร่วมกับพื้นที่ และชุมชน ก็เป็นหนึ่งในกรร่วมปฏิบัติการพัฒนาในโครงการต่าง ๆ
3	มี	ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการทำกิจกรรม ต่าง ๆ ในพื้นที่ตามงบประมาณ และทำความเข้าใจ และให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว และเยาวชนในการร่วมรักษาทรัพยากรของพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น เจ้าหน้าที่ภาครัฐตอบคำถามว่ามีส่วนร่วมถึง 100% ในส่วนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เนื่องจากเป็นผู้นำแนวคิด และนโยบายมาปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีการร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอยู่แล้ว

สรุปจากการสัมภาษณ์ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้น มีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

4. ท่านมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร

ตารางที่ 4-9 สรุปผลสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน)

คนที่	มี/ไม่มี	ผลสัมภาษณ์
1	ไม่มี	ตามที่แจ้ง ดังกล่าวข้างต้น ว่าไม่ได้รับข่าวสาร และไม่สะดวก
2	มี	ร่วมรับผิดชอบตามแผนงานที่ได้รับมอบหมาย
3	มี	น่าจะเป็นการรับผิดชอบสิ่งที่ปฏิบัติ แต่ส่วนมากก็บรรลุเป้า
4	มี	ร่วมรับผิดชอบในส่วนของที่ตนดูแล
5	มี	รับผิดชอบในส่วนองงานที่ได้รับมอบหมาย ส่วนใหญ่ทำตามที่ได้รับมอบหมายไม่เคยมีปัญหา
6	มี	รับผิดชอบทั้งตามโครงการ และทำการอบรมให้พนักงานรับผิดชอบในพื้นที่ และร่วมสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ให้พนักงานทุกคน ให้สอดคล้องกับแนวทางของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
7	มี	เมื่อร่วมทำ ก็ต้องร่วมรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติ
8	มี	ร่วมรับผิดชอบ และทำการประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันอนุรักษ์
9	มีบ้าง	เข้าร่วมบ้าง ไม่มีเวลา แต่ให้การสนับสนุนเต็มที่ ตามที่แจ้งไว้
10	มี	ตามโครงการ และแผนงานที่ได้รับมอบ อาทิในงาน Cleaning day ก็รับผิดชอบในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
11	ไม่มี	ร่วมกระทำการอย่างเดียว คิดว่าไม่มีส่วนรับผิดชอบตามการกระทำ
12	มีบ้าง	ร่วมรับผิดชอบกับส่วนงานของตน และริสอร์ทของตน แต่ถ้ารวมถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ในเรื่องไม่ทำให้เกิดมลพิษ น้ำเสีย ลงสู่สาธารณะ จะรับผิดชอบโดยตรง
13	มี	รับผิดชอบเฉพาะในขอบเขต และขอบข่ายของตนเท่านั้น
14	มี	รับผิดชอบในหมู่บ้าน หรืองานของกลุ่ม รวมถึงร่วมเป็นหูเป็นตา หากมีการกระทำ ความผิด

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น ผู้ประกอบการเอกชนตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมถึง 71.4% มีบ้าง 14.3% และตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วม 14.3% ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นว่าได้มีส่วนร่วมในการร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ผู้ประกอบการส่วนมากจะมีส่วนร่วมในเกือบทุกกิจกรรมของเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอยู่แล้ว และได้รับข้อมูลข่าวสารของกิจกรรมอย่าง มีความรับผิดชอบในขอบข่ายงานที่ตนรับผิดชอบ ในส่วนของผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นว่ามีบ้าง เป็นผู้ประกอบการที่ไม่สะดวกในการเข้าร่วมทำกิจกรรมหรือปลีกเวลามาช่วยได้บ้าง และในส่วนของผู้ประกอบการที่ตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วมรับผิดชอบ คือผู้ประกอบการที่ไม่มีเวลาเข้าร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ตามกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงไม่สามารถรับผิดชอบใดๆ

ตารางที่ 4-10 สรุปผลสัมฤทธิ์การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ)

คนที่	มี/ไม่มี	ผลสัมฤทธิ์
1	มี	มีส่วนรับผิดชอบ หากคิดทศทิศทางจะต้องแนะแนวทางให้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง รวมถึงชี้แนะทิศทางที่ถูกต้อง
2	มี	ร่วมรับผิดชอบในข่ายงานของกลุ่ม รวมถึงนำเสนอรูปแบบและวิธีการในการทำงานร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน
3	มี	รับผิดชอบโดยตรงในพื้นที่ตำบลคลองขุด หรือเจ้าหลาว และแหลมเสด็จ

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น เจ้าหน้าที่ภาครัฐตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมถึง 100% ในส่วนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เนื่องจากเป็นผู้นำแนวคิดและนโยบายมาปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีการร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอยู่แล้ว

สรุปจากการสัมภาษณ์ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นมีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

5. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร

ตารางที่ 4 - 11 สรุปผลสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน)

คนที่	มี/ไม่มี	ผลสัมภาษณ์
1	ไม่มี	ตามที่แจ้ง ดังกล่าวข้างต้น ว่าไม่ได้รับข่าวสาร และไม่สะดวก
2	มี	ผลที่ได้จะเข้าสู่ชุมชนโดยตรง
3	มี	ในทางอ้อม จะทำให้เศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น
4	มี	ธรรมชาติสมบูรณ์ขึ้น นักท่องเที่ยวเพิ่ม และทะเลมีปลา และปะการังสมบูรณ์มากขึ้น
5	มี	ได้รับผลประโยชน์แน่นอน ตัวอย่างเช่นถ้าคนมาทำบุญมาก ๆ ก็จะมีเงินมาบำรุงรักษา วัด และชุมชน
6	มี	ได้รับผลประโยชน์ เมื่อมีการพัฒนามากขึ้น จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมน้อยลง การท่องเที่ยวจะยั่งยืน นักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้น รีสอร์ทจะมีรายได้มากขึ้น
7	มี	ได้รับผลประโยชน์ทางตรง และทางอ้อม คือมีลูกค้ามาใช้บริการเพิ่มขึ้น และทางอ้อมคือธรรมชาติคงอยู่เหมือนเดิม
8	มี	ได้รับผลประโยชน์ เพราะถ้าธรรมชาติสมบูรณ์จะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวมาก โรงแรมก็จะมีลูกค้าเพิ่ม และมาใช้บริการตลอด
9	มี	ได้ผลประโยชน์บ้างไม่มากนักน้อย
10	มี	ร่วมรับผลประโยชน์แน่นอน เมื่อแหล่งท่องเที่ยวสะอาด บรรยากาศดี ก็จะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากมาใช้บริการ
11	มี	ป่าไม้ และป่าชายเลนมีความอุดมสมบูรณ์ ร่มรื่น นักท่องเที่ยวจะสนใจมาศึกษาธรรมชาติ จะได้รับผลที่ตามมาคือนักท่องเที่ยวเพิ่ม
12	มี	ร่วมรับผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
13	มี	ได้รับผลประโยชน์ พื้นที่สะอาด ไม่สกปรก ทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่ม
14	มี	ได้รับผลแน่นอน เมื่อมีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ก็มีการใช้จ่ายมากขึ้น

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น ผู้ประกอบการเอกชนตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมถึง 92.9. % และตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วม 7.1% ตามลำดับ ในส่วนของผู้ประกอบการที่แสดงความคิดเห็นว่า ได้มีส่วนร่วมในการร่วม

รับผลประโยชน์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ผู้ประกอบการส่วนมากแสดงความคิดเห็นว่าได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งทางตรง และทางอ้อมแน่นอน และในส่วนของผู้ประกอบการที่ตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ คือผู้ประกอบการส่วนน้อยที่ไม่มีเวลาเข้าร่วมในกิจกรรมใดๆ

ตารางที่ 4-12 สรุปผลสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ)

คนที่	มี/ไม่มี	ผลสัมภาษณ์
1	มี	ตัวชี้วัดที่ชัดเจนคือชุมชนได้ผลประโยชน์ จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่ม ผลของการพัฒนาในเชิงอนุรักษ์จะชัดเจนมาก
2	มี	นักท่องเที่ยวเพิ่ม ผลประกอบการดี อบรม.มีรายได้เพิ่ม และสามารถเลื่อนระดับได้
3	มี	ได้รับผลประโยชน์เป็นนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ ทำให้เกิดการจ้างงาน และการกระจายรายได้ในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น เจ้าหน้าที่ภาครัฐตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมถึง 100% ในส่วนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เนื่องจากเป็นผู้นำแนวคิด และนโยบายมาปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอยู่แล้ว

สรุปจากการสัมภาษณ์ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นมีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

ตอนที่ 3 แนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. จากการที่ท่านมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ ท่านคิดว่าจะมีแนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร

ตารางที่ 4-13 สรุปผลสัมฤทธิ์แนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน)

คนที่	ผลสัมฤทธิ์
1	-มีการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ที่ดี -มีการพัฒนาบุคลากร ในเรื่องจิตใจอนุรักษ์ธรรมชาติ -มีการประชาสัมพันธ์มากขึ้น
2	-มีการอนุรักษ์ปะการัง -มีการทำความสะอาดชายหาด น่าจะมีรถเก็บขยะ -อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าไม้
3	-เพิ่มการสอดส่องดูแลทรัพยากรธรรมชาติ
4	-ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวช่วยกันพัฒนา -กำหนดบทบาท และแนวทาง รวมถึงบทลงโทษ อาทิ การลดใช้เสียงยามวิการ และไม่รบกวนพื้นที่
5	-แนะนำ ให้ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่
6	-สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรรักษาในความเป็นเจ้าของพื้นที่ -สร้างความพึงพอใจให้นักท่องเที่ยว และทำความเข้าใจในแนวทางการอนุรักษ์ให้กับนักท่องเที่ยว -ให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
7	-สนับสนุนการมีส่วนร่วมในทุกส่วนของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ -สนับสนุนการปฏิบัติตามกฎ กติกา และมารยาทของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
8	-เริ่มจากประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลกับชาวบ้านในพื้นที่ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ว่าคืออะไร เป็นอย่างไร และควรจะทำอย่างไร รวมถึงจะได้อะไรจากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
9	-รณรงค์ให้นักท่องเที่ยวช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด -ปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ให้ชุมชน และนักท่องเที่ยว
10	-สนับสนุนทุกโครงการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างเป็นรูปธรรม
11	-สนับสนุนให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ อาทิ ปลูกป่า ปล่อยปลา ปล่อยปู/ปลา และสัตว์น้ำ -ให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติ -และส่งเสริมให้เกิดกระแสการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่
12	-จัดทำข้อมูลในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ -บางสถานที่ในพื้นที่น่าจะมีการเก็บค่าเข้าชม เพื่อนำไปพัฒนาในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง -ให้ความรู้กับบุคลากรในชุมชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ -ผู้ประกอบการควรให้ความร่วมมือกัน ช่วยกันกับชุมชนในการดูแล รักษา
13	-สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน รวมถึงทุกคนที่เกี่ยวข้องมาร่วมพัฒนาพื้นที่ -ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักในเชิงอนุรักษ์
14	-เริ่มจากประชาชนในพื้นที่ รวมถึงผู้ประกอบการทั้งหลายก่อน ให้รู้จักการอนุรักษ์พื้นที่

ตารางที่ 4-14 สรุปผลสัมฤทธิ์แนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ)

คนที่	ผลสัมฤทธิ์
1	สร้างความมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เริ่มจากระดับล่างสู่ระดับบน
2	ช่วยกันชี้แจงและประชาสัมพันธ์ กับหน่วยงาน นักท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวถึงความสำคัญการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
3	ทุก ๆ ภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการทำงานเชิงอนุรักษ์ร่วมกัน

จากผลการสัมฤทธิ์ข้างต้น ผู้สัมฤทธิ์สามารถสรุปประเด็นหลัก ๆ ที่จะเป็นแนวทางที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ได้เป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

1. พัฒนาบุคลากร (ผู้ประกอบการ และชุมชนในพื้นที่)
 - 1.1 เริ่มจากนับหนึ่งที่ชุมชน
 - 1.2 สร้างความเข้าใจ/ สร้างกระแสนุรักษ์/สร้างจิตสำนึก
 - 1.3 ร่วมกันสอดส่องดูแล
2. ประชาสัมพันธ์/ รมรงค์ (นักท่องเที่ยว)
 - 2.1 ให้ความรู้ความเข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 - 2.2 จัดทำข้อมูล ประกอบความรู้ความเข้าใจ
3. สนับสนุนกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง
 - 3.1 ปลูกป่า รักรักษ์ปะการัง ปล่อยสัตว์น้ำ
4. กำหนดบทบาทของชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง
 - 4.1 กำหนดกฎ กติกา มารยาท
 - 4.2 กำหนดบทลงโทษ
 - 4.3 ช่วยกันสอดส่องดูแล
5. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาพื้นที่ในเชิงอนุรักษ์

และจากการสรุปประเด็นสำคัญที่จะเป็นแนวทางที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ผู้สัมฤทธิ์ได้นำประเด็นมาจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง ซึ่งนำรวมกันทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้ประกอบการภาคเอกชนดังตารางสังเคราะห์ประเด็นแนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ ดังนี้

ตารางที่ 4-15 สักระยะที่ประเด็นแนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

คนที่	พัฒนาบุคลากร (สร้างกระแส/ความ เข้าใจ/ให้ข้อมูล/สร้าง จิตสำนึก)	ประชาสัมพันธ์ (จัดทำเอกสาร/ รณรงค์,แนะนำ และ ให้ข้อมูลแก่ นักท่องเที่ยว)	ประเด็นคำตอบ		
			กำหนดบทบาทของ ชุมชนและ ผู้เกี่ยวข้อง (กำหนดกฎ/กติกา/ มารยาท/ช่วยกัน ดูแล/มีบทลงโทษ)	สนับสนุนกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ (ป่าไม้,ชายทะเล ,ปะการัง และอื่นๆ)	สนับสนุนทุกภาค ส่วนให้มีการร่วมมือ (ภาครัฐ,ภาคเอกชน , ชุมชน และ นักท่องเที่ยว)
1	✓	✓		✓	
2				✓	
3			✓		
4			✓		✓
5		✓			
6	✓	✓			✓
7		✓	✓		✓
8	✓				
9					✓
10				✓	
11	✓	✓		✓	
12	✓	✓			✓
13		✓			✓
14	✓				
1 รัฐ					✓
2 รัฐ		✓			
3 รัฐ					✓
รวม	6	8	3	4	8

จากตารางการจัดลำดับความสำคัญ สรุปผลการสัมภาษณ์แนวทางที่จะสนับสนุน
และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ พบว่าจากการสัมภาษณ์
ผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐทั้งสิ้น 17 ท่าน มีแนวทางที่จะสนับสนุน
และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดังนี้ อันดับที่ 1 และ 2 สนับสนุนให้ทุกภาคส่วน
ให้มีการร่วมมือกัน และทำการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

อันดับที่ 3 พัฒนาบุคลากรในพื้นที่ อันดับที่ 4 สนับสนุนกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ และอันดับที่ 5 กำหนดบทบาทของชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใน แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

ตารางที่ 4-16 สรุปผลสัมฤทธิ์ข้อเสนอแนะที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาคเอกชน)

คนที่	ผลสัมฤทธิ์
1	-
2	-น่าจะมิกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางทะเล และเพิ่มเทศกาลประจำพื้นที่
3	-จัดอบรมอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและปลูกฝังเยาวชนในพื้นที่ให้รักการอนุรักษ์
4	-เพิ่มกิจกรรมพัฒนาชุมชน อาทิอบรมเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ รวมถึงการส่งเสริมอาชีพ
5	-ประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยวให้ร่วมกันอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6	-สร้างกระแสการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรม รวมถึงประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ที่เข้ามาท่องเที่ยว ไม่เพียงแต่เข้ามาท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว -ประชาสัมพันธ์ให้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยว และจัดทำแผนที่แผนที่พบกับนักท่องเที่ยว -สร้างเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
7	-สนับสนุนให้ทางจังหวัดควรโปรโมทสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้น -จัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวและชุมชน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน -สนับสนุนโครงการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างเต็มที่
8	-ดึงให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้น
9	-
10	-ปลูกฝังจิตสำนึกเชิงอนุรักษ์ให้กับคนในพื้นที่ รวมถึงนักท่องเที่ยว จะช่วยลดปริมาณขยะ -เพิ่มกิจกรรม อาทิเก็บขยะริมชายหาด/ปลูกป่า/ปล่อยสัตว์น้ำ
11	-โปรโมท และจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้รองรับนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
12	-เพิ่มกิจกรรม อาทิเพิ่มเส้นทางจักรยาน และจุดจอดรถจักรยาน -ประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
13	-เพิ่มจุดจอดรถสาธารณะให้แก่นักท่องเที่ยว -เพิ่มพื้นที่ถ่ายภาพประทับใจของแหล่งท่องเที่ยว
14	-เพิ่มการประชาสัมพันธ์ และอบรมเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ตารางที่ 4-17 สรุปผลสัมฤทธิ์ข้อเสนอแนะที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ (ภาครัฐ)

คนที่	ผลสัมฤทธิ์
1	-จัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับกิจกรรมเดิมในพื้นที่ -ให้ข้อมูล -นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ ชุมชนควรเคารพกฎกติกาของพื้นที่ ตามความเหมาะสม -ชุมชนควรให้ความดูแล อาทิปะการัง อย่างพอดี
2	-หน่วยงานราชการ ต้องเป็นเจ้าภาพหลักในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ -ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ควรบริจาคมในการทำโครงการอนุรักษ์ -มีการประชาสัมพันธ์อย่างเต็มรูปแบบ
3	-ควรสอบถามถึงความต้องการชุมชนในพื้นที่ว่าต้องการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบใด มีความรู้ ความเข้าใจมากแค่ไหน -หลังจากเข้าใจตรงกันแล้ว ในเรื่องการมีส่วนร่วม ทุก ๆ ภาคส่วนต้องช่วยกัน รับรู้ปัญหาต่าง ๆ และ หาหนทางแก้ไข -เพื่อที่จะผลักดัน วางแผนการต่อเนื่องต่าง ๆ ในเชิงอนุรักษ์ของจังหวัดได้

จากผลการสัมฤทธิ์ข้างต้น ผู้สัมฤทธิ์สามารถสรุปประเด็นหลัก ๆ ที่จะป็น
ข้อเสนอแนะการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรีได้เป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

1. สนับสนุนกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง
 - 1.1 ปลูกป่า รักรักษ์ปะการัง ปล่อยสัตว์น้ำ
 - 1.2 จัดเทศกาลประจำพื้นที่/ กิจกรรมพัฒนาชุมชน เพื่อสร้างความร่วมมือ
2. พัฒนาคูคลอง (ผู้ประกอบการ และชุมชน)
 - 2.1 ให้ความรู้ความเข้าใจกับชุมชน/ คนในพื้นที่ถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 - 2.2 อบรมอาสาสมัคร และปลูกฝังเยาวชนในพื้นที่ให้อนุรักษ์ธรรมชาติ และ
วัฒนธรรมพื้นถิ่นของตน
3. ประชาสัมพันธ์/ รมรงค์ (นักท่องเที่ยว)
 - 3.1 สร้างกระแสท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
 - 3.2 สร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใหม่ ๆ อาทิเส้นทางจักรยาน
 - 3.3 จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ เพื่อการท่องเที่ยวด้วยตนเองในพื้นที่
4. กำหนดแนวทาง และบทบาทของชุมชน รวมถึงของนักท่องเที่ยวด้วย
 - 4.1 ให้เคารพกฎระเบียบในการมาท่องเที่ยวยังพื้นที่

4.2 ทางจังหวัดควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
อย่างต่อเนื่อง

5. สนับสนุนความร่วมมือในทุกภาคส่วน

6. อื่น ๆ เพื่อเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว อาทิสร้างเส้นทางท่องเที่ยว
ใหม่ และจุดจอดรถสาธารณะ เป็นต้น

และจากการสรุปประเด็นสำคัญที่จะเป็นแนวทางที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ผู้สัมภาษณ์ได้นำประเด็นมาจัดลำดับความสำคัญ
ก่อนหลัง ซึ่งนำรวมกันทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้ประกอบการภาคเอกชนดังตารางสังเคราะห์
ประเด็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4-18 ตารางสังเคราะห์ประเด็นข้อเสนอแนะที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

คนที่	ประเด็นคำตอบ					
	สนับสนุน	พัฒนา	ประชาสัมพันธ์	บทบาทของ	สนับสนุนทุก	อื่น ๆ
1						
2	✓					
3		✓				
4		✓				✓
5			✓			
6	✓		✓			✓
7	✓		✓		✓	

ตารางที่ 4-18 (ต่อ)

คนที่	ประเด็นคำตอบ					
	สนับสนุน	พัฒนา	ประชาสัมพันธ์	บทบาทของ	สนับสนุนทุก	อื่น ๆ
	กิจกรรมเชิง	บุคลากร	-จัดทำเอกสาร/	ชุมชนและ	ภาคส่วนให้มี	-ส่งเสริมอาชีพ
	อนุรักษ์ใน	(อบรบ	รณรงค์,แนะนำ	ผู้เกี่ยวข้อง	การร่วมมือ	-เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก
	พื้นที่	อาสาสมัคร/	และให้ข้อมูล	(กำหนดกฎ/	(ภาครัฐ	-สร้างเส้นทาง
	-ให้เรียนรู้	ปลูกฝัง	แก่	กติกา/	,ภาคเอกชน,	ท่องเที่ยวใหม่
	วัฒนธรรม	เยาวชน)	นักท่องเที่ยว	มารยาท/	ชุมชน และ	-สิ่งความ
			-จัดโปรโมท	ช่วยกันดูแล/	นักท่องเที่ยว)	สะดวกอาทิที่
			อย่างต่อเนื่อง	มีบทลงโทษ)	-ดึงชาวบ้าน	จอดรถยนต์
				-เจ้าภาพ	ร่วม	รถจักรยาน
				หลัก		
8					✓	
9						
10	✓	✓				
11	✓		✓			
12						✓
13		✓	✓			
1 รัฐ	✓			✓	✓	
2 รัฐ			✓	✓	✓	
3 รัฐ				✓	✓	
รวม	6	4	6	3	5	3

จากตาราง สรุปผลการสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ พบว่าจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐทั้งสิ้น 17 ท่าน มีข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดังนี้ อันดับที่ 1 และ 2 สนับสนุนกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อันดับที่ 3 สนับสนุนให้มีการร่วมมือกันกับทุกภาคส่วน อันดับที่ 4 พัฒนาคูคลองในพื้นที่ และอันดับที่ 5 และอันดับ 6 กำหนดบทบาทของชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ และอื่น ๆ อาทิส่งเสริมอาชีพ สร้างเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ครั้งนี้ โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในแหล่งท่องเที่ยว เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ได้ผลดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน จำนวน 14 ท่าน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวน 3 ท่าน รวม 17 ท่าน ในส่วนของภาคเอกชน แบ่งเป็น เจ้าของกิจการ รีสอร์ท และบ้านพัก ร้านอาหาร ร้านค้าปลีก/ส่ง ร้านกาแฟ และผู้จัดการโรงแรม ซึ่งมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จตั้งแต่ 3-20 ปี ในส่วนของภาครัฐ ประกอบด้วย นักวิชาการประมง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบทะเลเขตภาคตะวันออก, นายกองค้การบริหารส่วนตำบล และข้าราชการระดับ 5 องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองขุด อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี ซึ่งดูแลเขตความรับผิดชอบ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ ซึ่งทุกท่านต่างมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ตามตำแหน่ง และหน้าที่ของตน เพื่อจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่ 7-19 ปี

ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดขององค์การบริหารพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ซึ่งเสนอ Co-creation หมายความว่า การท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์

ในหัวข้อ การมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร่นั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน ผู้ประกอบการเอกชนตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นอันดับ 1 (57.2%) มีส่วนร่วมคิดบ้าง และไม่มีส่วนร่วมคิด เป็นอันดับ 2 และอันดับ 3 ร่วมกัน ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ภาครัฐแจ้งว่ามีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร่นั้นทุกท่าน สามารถสรุปจากการสัมภาษณ์ได้ว่าผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นมีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

ในส่วนหัวข้อการมีส่วนร่วมวางแผน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร่นั้น ผู้ประกอบการเอกชนตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมวางแผนเป็นอันดับ 1 (50%) มีส่วนร่วมวางแผนบ้าง เป็นอันดับ 2 และไม่มีส่วนร่วม เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ ในขณะที่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ตอบถึงการมีส่วนร่วมวางแผน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร เป็นอันดับ 1 ได้มีส่วนร่วมวางแผนบ้าง เป็นอันดับ 2 หากแต่ไม่มีผู้ใดตอบว่าไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน จึงสามารถสรุปจากการสัมภาษณ์ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมวางแผน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้น มีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

ในส่วนหัวข้อการมีส่วนร่วมปฏิบัติ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่งไรนั้น ผู้ประกอบการเอกชนตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมเป็นอันดับ 1 (78.6%) มีส่วนร่วมบ้างเป็นอันดับ 2 ร่วมกับตอบว่าไม่มีส่วนร่วม เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ภาครัฐแจ้งว่ามีส่วนร่วมปฏิบัติ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่งไรนั้นทุกท่าน สามารถสรุปจากการสัมภาษณ์ได้ว่าผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นมีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

หัวข้อการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่งไรนั้น ผู้ประกอบการเอกชนตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมรับผิดชอบเป็นอันดับ 1 (71.4%) มีส่วนร่วมรับผิดชอบบ้าง และตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วม เป็นอันดับ 2 ร่วมกัน ในขณะที่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ให้ความคิดเห็นว่าการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จทุกท่าน ซึ่งสรุปจากการสัมภาษณ์ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น

ทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นมีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วม
รับผิดชอบในการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรนั้น ผู้ประกอบการเอกชนตอบคำถามว่า มีส่วนร่วมเป็นอันดับ 1
(92.9 %) และตอบคำถามว่าไม่มีส่วนร่วมเป็นอันดับ 2 หากแต่ไม่มีผู้ใดตอบว่ามีส่วนร่วม
รับผลประโยชน์บ้าง และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ให้ความเห็นว่ามีส่วนร่วมรับผลประโยชน์
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จทุกท่าน

□ ดังนั้นจึงสรุปจากการสัมภาษณ์ในส่วนหัวข้อ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนั้น ทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชน
และเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นมีความสอดคล้องกัน คือมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ หากแต่ผลของการสัมภาษณ์ยังพบว่า ผู้ประกอบการส่วนมาก
ให้ความคิดเห็นว่าเป็นส่วนของการร่วมคิด และการร่วมวางแผน ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าเป็น
โครงการ และแผนงานส่วนใหญ่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
นั้น ภาครัฐเป็นผู้กำหนดขึ้น หรือเป็น โครงการต่อเนื่อง ซึ่งมีการวางแผนไว้อยู่แล้ว อาทิ โครงการ
คุ้มครองเบนนิดใต้ท้องถ้ำราชน พัฒนาชายหาดร่วมกันเพื่อสานฝันทะเลงาม หรืองานคลินิกนึ่งเคย
 เป็นต้น

**ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี**

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หลังจากที่มีส่วนร่วม
ในรูปแบบต่าง ๆ มีแนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยว
เจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร ผู้สัมภาษณ์สามารถสรุปประเด็นหลัก ๆ จากการสังเคราะห์ พบว่า
จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ แนวทางที่จะสนับสนุน และ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีดังนี้ คือสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน
และนักท่องเที่ยวให้มีการร่วมมือกันอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม รวมถึงการพัฒนาบุคลากร
ในพื้นที่นั้น ไม่ว่าจะเป็นอาสาสมัคร หรือเยาวชนให้เข้าใจ ให้ตระหนัก รวมถึงสร้างจิตสำนึก
การอนุรักษ์ อีกทั้งกิจกรรมทางการท่องเที่ยวต้องมีอย่างสม่ำเสมอ และสนับสนุนให้เกิดกิจกรรม
ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบใหม่ ๆ ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ชุมชน
และประวัติศาสตร์ กิจกรรมเดิมที่เกี่ยวข้องอนุรักษ์ธรรมชาติ การส่งเสริมอาชีพ การสร้างเส้นทาง
ท่องเที่ยวใหม่ ๆ และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็ควรร่วมกับการทำประชาสัมพันธ์

การรณรงค์สร้างกระแสอนุรักษ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเอกสาร หรือแผนพับประชาสัมพันธ์ หรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนควรมีการกำหนดบทบาทของชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ รวมถึงกฎ กติกา มารยาท บทลงโทษ เพื่อช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ เพื่อที่จะได้ผลที่ตามมาคือจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาศึกษาดูงาน และเข้ามาทำกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนในท้องถิ่นมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และภาครัฐ รวม 2 กลุ่ม ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงมุมมองของการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ และรวมถึงแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผู้วิจัยเลือกแนวคิดขององค์การบริหารพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) ที่การท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการมีส่วนร่วมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรีนั้น ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ จึงจะเกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรวัดร สังกาล (2555) ซึ่งศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวในหาดเจ้าหลาว อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี งานวิจัยนี้สอดคล้องกันในเรื่องกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว และความร่วมมือของภาครัฐ ผู้ประกอบการ และชาวบ้านในพื้นที่ ในการทำกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติร่วมกัน

งานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลองชัย ชิวสุทรสกุล และวชิราภรณ์ ศรีพุทธ (2553) ได้ศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม พื้นที่ศึกษาคืออ่าวคั้งวิมานจังหวัดจันทบุรี และบริเวณใกล้เคียง วัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ และประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว พัฒนาและทดสอบรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกันในเรื่องการทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้ ความตระหนัก อนุรักษ์ หวงแหน และเกิดความประทับใจในการมาท่องเที่ยว

2. แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาคเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หลังจากที่มีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ มีแนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไร ผู้สัมภาษณ์สามารถสรุปแนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีดังนี้ คือสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และนักท่องเที่ยวให้มีการร่วมมือกันอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม มีการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ อาสาสมัคร และเยาวชนให้เข้าใจ ตระหนัก รวมถึงสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ กิจกรรมทางการท่องเที่ยว ต้องมีอย่างสม่ำเสมอ และสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบใหม่ ๆ ขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้อันวัฒนธรรม ชุมชน และประวัติศาสตร์ กิจกรรมเดิมที่เกี่ยวข้องอนุรักษ์ธรรมชาติ การส่งเสริมอาชีพ การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็ควรร่วมกับการทำประชาสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเอกสาร หรือแผนพับประชาสัมพันธ์ หรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ข้อมูลที่ต้องการแก่นักท่องเที่ยว ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งควรมีการกำหนดบทบาทของชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ รวมถึงกฎ กติกา มารยาท บทลงโทษ เพื่อช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติของภาคเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี สุขช่วย (2551) ที่ศึกษาถึงยุทธศาสตร์การพัฒนา แบบมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนตำบลคลองโคกลน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม มียุทธศาสตร์การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชายเลนตำบล คลองโคกลน สอดคล้องด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในแนวคิดที่ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมเผยแพร่ รับรู้ จะยิ่งจะทำให้ความสำเร็จที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน และเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น และด้านความรักและหวงแหนในถิ่นกำเนิดคือ สร้างและปลูกค่านิยมของคนในท้องถิ่น และ สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจำเริญ คังคะศรี และภูริพัฒน์ แก้วตาธนาวัฒน์ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี สอดคล้องกับผลการศึกษา ซึ่งพบว่าแนวทางในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่น ชุมชนต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรม เพื่อให้รับทราบทั่วกัน มีการรณรงค์ ปลูกฝังให้คนรุ่นใหม่ในชุมชนมีจิตใจใฝ่รักในการส่งเสริมและฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน รวมทั้งแนะแนวการส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้เยาวชน ได้รู้สึกตระหนัก และหวงแหนวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตน

ข้อเสนอแนะ

1. ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเขตพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ควรประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการในพื้นที่ ทั้งเรื่องนโยบาย โครงการต่าง ๆ และงบประมาณให้มีการสนับสนุนร่วมกัน เพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม และเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

2. ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเขตพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาอย่างบูรณาการในพื้นที่อย่างจริงจัง และชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการประสานงานกับชุมชน ประชาชนในพื้นที่ หรือการทำงานร่วมกับชุมชน ควรศึกษาและพัฒนาอย่างจริงจัง มีการกำหนดบทบาทของชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ รวมถึงกำหนดกฎ กติกา มารยาท บทลงโทษ เพื่อช่วยกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

3. ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเขตพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ควรให้ความสำคัญ และสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม

4. ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเขตพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ควรทำการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วม และเพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว และทำกิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์

5. ภาครัฐ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเขตพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ควรสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ ให้เป็นอาสาสมัครเพื่อการอนุรักษ์ และพัฒนาเยาวชนให้เป็นยุวมัคคุเทศก์ในพื้นที่ เพื่อการส่งต่อข้อมูลท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่น อย่างถูกต้อง โดยคนพื้นที่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาเพิ่มเติมในเชิงปริมาณ เพื่อความชัดเจน ถึงปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และปัจจัยต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมถึงศึกษาปัญหา และอุปสรรคทุก ๆ ด้านของการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อการพัฒนาในอนาคตจะได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2. จากการวิจัยเพื่อหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี ในครั้งนี้จะเห็นได้ว่านโยบาย และโครงการต่าง ๆ ที่สำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะมีเจ้าภาพ หรือเป็น โครงการของภาครัฐ อาทิโครงการ คั้งกระเบนเทิดไท้องค์ราชัน พัฒนาชายหาดร่วมกันเพื่อสานฝันทะเลงาม โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนา อ่าวคั้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาโดยเน้นถึงภาครัฐ เนื่องจากเป็นผู้นำแนวคิด และนโยบายมาปฏิบัติอยู่แล้ว

3. สื่อสังคมออนไลน์ (Social network) และสื่ออินเทอร์เน็ต ก็เป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการทำการตลาดในอนาคต ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงการสื่ออินเทอร์เน็ต กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน อีกทั้งยังเป็น การประชาสัมพันธ์ที่มีค่าใช้จ่ายไม่แพง และสามารถกระจายในวงกว้างได้

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดวิชาการวิจัยชุมชน*. กรุงเทพฯ:

กระทรวงศึกษาธิการ.

กฤตยา สนธรัตน์. (2553). *การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านเกาะกลาง ตำบลคลองประสัก*

อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา

การบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศน์. (2550). เข้าถึงได้จาก

http://www.dnp.go.th/parkreserve/Np/Html/Tour/Eco_Tour.html.

กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา. (2555). *การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว:*

กรณีศึกษา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

จำเริญ คังคะศรี และภูริพัฒน์ แก้วตาธนาวัฒน์. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้าง*

เครือข่ายการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นจันทบุรี. โครงการวิจัย, คณะนิเทศ

ศาสตร์, สถาบันวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ฉลองชัย ชีวสุทรสกุล และวชิราภรณ์ ศรีพุทธ. (2553). *การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน*

ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อ่าวคุ้งวิมาน จังหวัดจันทบุรี และบริเวณใกล้เคียง

ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ฉันทซ์ วรรณถนอม. (2552). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สามลดา.

ชิต นิลพานิช และกุลชน ธนาพงศธร. (2532). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท*

ในเอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปสำหรับการพัฒนาระดับตำบล หน่วยที่ 8,

(หน้าที่ 7). (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ไทยรัฐออนไลน์. (2558, 18 พฤษภาคม). *โวยสวนผลไม้แบบบุฟเฟต์เมืองจันทบุรี*. เข้าถึงได้จาก

<http://www.thairath.co.th/clip/18354>

ธนวดี สุขจี. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวในเขตอำเภอ*

เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบาย

สาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ธีรวัตร สังกาล. (2555). *การพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคเจ้าหลาว อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิคย์ สัมมาพันธ์ และเอมอร ฌรงค์. (2550). *แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดสมุทรสงคราม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- บาร์นาร์ด, ซี. (ม.ป.ป.). *ทฤษฎีองค์การแบบไม่เป็นทางการ (Informal Organization)*. เข้าถึงได้จาก: <http://rungdba-04.blogspot.com/2012/09/chester-barnard.html>.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2549). *การพัฒนาและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือท่องเที่ยวไทย.
- เบญจรัตน์ อติชาตนาหนันท์. (2548). *เที่ยวแบบไม่เสียเที่ยว*. กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น. แผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันออก พ.ศ. 2559-2563. (2558, 10 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 1-10.
- แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559. (2554, 9 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 22-27.
- มนตรี สุขช่วย. (2551). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนตำบลคลองโคกลน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ยุพาพร รูปงาม. (2545). *การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณในการปฏิรูประบบราชการ*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรี 4 ปี (พ.ศ. 2558-2561)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.eastosm.com/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนปฏิปัติราชการ/แผนพัฒนาจังหวัดจันทบุรีพศ25582561/tibid/967/language/th-TH/Default.aspx>.
- สุดแดน วิสุทธิลักษณ์, พิเชฐ สายพันธ์, อรุมา เตพละกุล และธีระ สิ้นเดชารักษ์. (2556). *การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.
- สุวัฒน์ ศิรินิรัตต์ และภาวนา สายชู. (2554). *MBA handbook (พิมพ์ครั้งที่ 13)*. กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท.

- อนุชา เล็กสกุลดิลก. (2555). ความตระหนักและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ และชุมชน เป็นปัจจัยสำคัญของการท่องเที่ยวสีเขียว. ในการประชุมประจำปี 2555 สศช “อนาคตของประเทศไทยบนเส้นทางสีเขียว” (หน้า 1-8). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อัศวิน แสงพิบูล. (2556). การวิเคราะห์งานวิจัยด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรมของประเทศไทย ในรอบทศวรรษ (พ.ศ. 2543 - 2553). *BU Academic Review*, 12(1), 113-126.
- อิทธิพล โกมลิต. (2553). *รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์: กรณีศึกษาบึงฉล源地 จังหวัดหนองคาย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม.
- อุษาวดี พลพิพัฒน์. (2545). การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยชุมชนในประเทศไทย. *จุลสารการท่องเที่ยว*, 21(4), 38-48.
- Colaizzi, P. F. (1978). *Psychological research as phenomenologist view it*. New York: Oxford University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบประเมิน IOC

ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (ค่า IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญดังรายนามต่อไป

1. ผศ.ดร.ยอดย้ง ธนทวิ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 2. ดร. ชีทัต ตรีศิริโชติ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 3. ดร.สุชนนี เมธิโยธิน อาจารย์ประจำ วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ผู้วิจัยได้กำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแต่ละข้อ ไม่น้อยกว่า 0.5

(กลยา วานิชย์บัญชา, 2550, หน้า 150)

ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
1. ข้อมูลทั่วไปผู้ถูกสัมภาษณ์					
1.1 ชื่อ - นามสกุล	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
1.2 ท่านมีอาชีพอะไร	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
1.3 ท่านมีตำแหน่งอะไร	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
1.4 ภูมิลำเนาของท่านในปัจจุบัน	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
1.5 ท่านมีความเกี่ยวข้องกับหาดเจ้าหลาว- แหลมเสด็จ อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
1.6 ท่านมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ จำนวน ปี	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
2. การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์					
2.1 ท่านมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จอย่างไร	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
2.2 ท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จอย่างไร	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง

ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
2.3 ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จอย่างไร	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
2.4 ท่านมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จอย่างไร	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
2.5 ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว –แหลมเสด็จอย่างไร	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง
3. แนวทางการสนับสนุนและส่งเสริม					
3.1 ท่านคิดว่าจะมีแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	สอดคล้อง

แบบสัมภาษณ์นี้สามารถใช้เป็นเครื่องมือ
ในการวิจัย(วิจัยเชิงคุณภาพ)

- ได้
- ได้ แต่ต้องปรับปรุงบางส่วน
- ไม่ได้ทั้งฉบับ

ลงชื่อ

แบบทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC ของแบบสอบถามสัมภาษณ์ (วิจัยเชิงคุณภาพ)

ชื่อเรื่องงานนิพนธ์ การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

จันทบุรี

ชื่อผู้วิจัย

กนกพร ศานติวรพงษ์

รหัสประจำตัว

56710260

นิตยภัต

สาขาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร (Ex-mba/Y-mba รุ่น.....28.....)

หมายเลขโทรศัพท์ 0817354212 email ksantiworapong@gmail.com

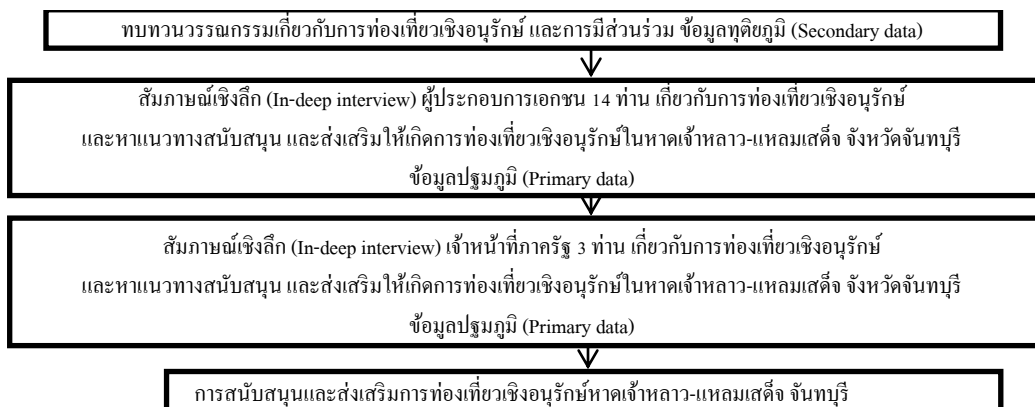
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.กัทรี frisตัด

ข้อมูลเบื้องต้น

1 วัตถุประสงค์....

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในจังหวัดจันทบุรี ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. เพื่อหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดจันทบุรี

2 กรอบแนวคิด

3. คำถามในการวิจัย

1. ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี ควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างไร
2. รูปแบบ และกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับจังหวัดจันทบุรีเป็นอย่างไร

4. คำนิยามศัพท์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว อย่างมีความรับผิดชอบต่อ โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวน หรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรม ประเพณี และประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในแหล่งท่องเที่ยวนั้น

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเห็นพ้องต้องกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือกระบวนการให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมคิด วางแผน ตัดสินใจ ปฏิบัติร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน และรวมถึงร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับของบุคคล และกลุ่มบุคคลทั้งทางตรง และทางอ้อม เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวหลักทางธรรมชาติแห่งหนึ่งในจังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ที่อำเภอท่าใหม่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางทะเล มีทรัพยากรทางธรรมชาติหลากหลาย มีหาดทรายขาว ในบรรยากาศสงบ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงเป็นจุดที่ตั้งของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่ดำเนินการศึกษาสาริตการพัฒนาดินชายทะเล โดยผสมผสานความรู้อันหลากหลาย ของแต่ละหน่วยงานเพื่อวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างเหมาะสม และยั่งยืน

ผู้ประกอบการภาคเอกชน หมายถึง เจ้าของ นักลงทุน และผู้บริหารธุรกิจ ที่ให้บริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อาทิผู้ประกอบการ โรงแรม และที่พัก และรวมถึงผู้ให้บริการกับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ภาครัฐ หมายถึง พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรที่ทำงานทางราชการ ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน หมายถึง สรุปความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยว ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ และความสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาจังหวัดจันทบุรี

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ทราบถึงความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในจังหวัดต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2. ทราบถึงความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของภาครัฐที่นำนโยบายมาปฏิบัติต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ลักษณะของข้อคำถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ถูกสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับความร่วมมือ

ส่วนที่ 3 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการสนับสนุนและส่งเสริม

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1.1 ชื่อ – นามสกุล				
1.2 ท่านมีอาชีพอะไร				
1.3 ท่านมีตำแหน่งอะไร				
1.4 ภูมิลำเนาของท่านในปัจจุบัน				
1.5 ท่านมีความเกี่ยวข้องกับหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไร				
1.6 ท่านมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ จำนวน				

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับความร่วมมือ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประกอบการในจังหวัดจันทบุรีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	1. ท่านมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จ อย่างไร				
	2. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จ อย่างไร				
	3. ท่านมีส่วนร่วมร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จอย่างไร				
	4. ท่านมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จ อย่างไร				
	5. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จ อย่างไร				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริม

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม 1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
2. เพื่อหาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดจันทบุรี	1. ท่านคิดว่าจะมีแนวทางที่จะสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไร				

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

หัวข้อ: การสนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุล

อายุปี

เพศ

สถานที่ทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน ปี

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ถูกสัมภาษณ์ (ภาคเอกชน)

1. ท่านมีอาชีพอะไร

.....

2. ท่านมีตำแหน่งอะไร

.....

3. ภูมิลำเนาของท่านในปัจจุบัน

.....

4. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ จำนวนกี่ปี

.....

.....

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. ท่านมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
ถอดเทปการสัมภาษณ์

ชื่อผู้สัมภาษณ์: **ขวัญเรือน แพร่เมตรา (คนที่ 1)**

อายุ: 48 ปี

เพศ: หญิง

สถานที่ทำงาน: ร้านยอดขวัญ

ประสบการณ์: 10 ปี

ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ เจ้าขวัญ วันนี้มาสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ

คุณขวัญเรือน: จะท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือ คืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใช่ไหม

ผู้สัมภาษณ์: โดยรวมคือการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมค่ะ เหลือหรืออนุรักษ์ให้ถึงรุ่นลูก รุ่นหลานของเรา เป็นการท่องเที่ยวที่ได้ทั้งความรู้ ความสนุก และความเข้าใจ ชุมชน วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และธรรมชาติในพื้นที่ค่ะ

คุณขวัญเรือน: จะ

ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานนะคะ ประกอบอาชีพอะไรค่ะ

คุณขวัญเรือน: ค้าขายจะ

ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งค่ะ

คุณขวัญเรือน: เจ้าของจะ

ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาจะ หมายถึงที่อยู่ปัจจุบันก็ได้ค่ะ

คุณขวัญเรือน: 12/7 หมู่ 4 ต.คลองขุด อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี

ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามองถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไรค่ะ

คุณขวัญเรือน: เปิดร้านขายปลีก และขายส่งจะ เปิดตลาดนัดด้วย

ผู้สัมภาษณ์: มีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้มากี่ปีแล้วค่ะ

คุณขวัญเรือน: ราว 10 ปีได้แล้วนะ

ผู้สัมภาษณ์: ตอนที่ 2 ค่ะ จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราค่ะ ข้อแรก ถ้ามองถึงการมีส่วนร่วมคิด

คุณขวัญเรือน: พี่ไม่ค่อยเคยได้รับเอกสารหรือข่าวสารใดใดนักนะ และบวกกับพี่ไม่มีเวลา เข้าประชุมด้วย เพราะอย่างที่เห็นพี่ทำทั้งร้านค้า และตลาดนัด ส่วนตัวพี่ยุ่งมาก และไม่มีคนช่วยด้วย พี่ตอบได้เลยไม่มีจะ

ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นพี่มีส่วนร่วมวางแผน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรค่ะ

- คุณขวัญเรือน: อย่างที่บอกเนอะ ไม่มีจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนะค่ะ พี่มีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ค่ะ
- คุณขวัญเรือน: ไม่มีจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อ ไปจะเป็นพี่มีส่วนร่วมรับผิดชอบ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรค่ะ
- คุณขวัญเรือน: รับผิดชอบยิ่งแล้วใหญ่ ไม่มีจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อสุดท้ายของส่วนนี้ค่ะ พี่มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่
- คุณขวัญเรือน: ไม่มีจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนนี้จะถามความคิดเห็นของเจ้าขวัญเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีค่ะ
- คุณขวัญเรือน: เจ้ก็อยากให้มีการพัฒนาที่ดีนะ ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาพื้นที่ป่าธรรมชาติของเราให้ดีขึ้น รวมถึงพัฒนาคน ให้มีจิตใจอนุรักษ์ธรรมชาติ ไม่เห็นแก่ตัว และอยากให้ช่วยกันโปรโมตหาตลาดเจ้าหลาวให้มากขึ้น จะได้มีคนเข้ามาท่องเที่ยวบ้านเรามากขึ้น
- ผู้สัมภาษณ์: เจ้าขวัญมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั๊ยค่ะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบ้านเรา
- คุณขวัญเรือน: ไม่มีจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากค่ะ

ชื่อผู้สัมภาษณ์: ไมตรี จงใจจิตร (คนที่ 2)

อายุ: 50 ปี

เพศ: ชาย

สถานที่ทำงาน: น้ำใสรีสอร์ท

ประสบการณ์: 20 ปี

ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ อาผู้ใหญ่ ขอบคุณค่ะขอเวลาสักครู่นะคะ วันนี้มาขอสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ

คุณไมตรี: ได้ได้

ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานนะคะ ประกอบอาชีพอะไรคะ

คุณไมตรี: ค้าขาย และเจ้าของนะ เจ้าของรีสอร์ทหน้าใส

ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งล่ะคะ

คุณไมตรี: เจ้าของนะ เจ้าของรีสอร์ทหน้าใส

ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาปัจจุบันค่ะ

คุณไมตรี: ที่อยู่ปัจจุบันได้มัย ที่รีสอร์ท ก็ 65/1 หมู่ 5 ต.คลองขุด อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี

ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรคะ

คุณไมตรี: เปิดรีสอร์ท มา เกือบ 20 ปีละ และเป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้นำชุมชนหมู่ 5 อ้อเป็นสมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหลาวด้วย

ผู้สัมภาษณ์: มีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้มากี่ปีแล้วคะ

คุณไมตรี: ก็เปิดรีสอร์ทมา 20 ปีได้แล้วนะ 20 ปีละกัน

ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปนี้จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราคะ ตามแนวความคิดมีส่วนร่วมของ อพท.หรือองค์การบริการพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เสนอถึงการท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ ข้อแรก ถ้ามถึงการมีส่วนร่วมคิดค่ะ อาผู้ใหญ่มีความคิดเห็นอย่างไรคะ

คุณไมตรี: มื่ออย่างแน่นอนนะ เพราะอาเป็นผู้นำชุมชน ได้รับเรื่องมาก็ต้องส่งต่อ เป็นคนเผยแพร่ข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ และเรียกประชุมตามเรื่องที่ได้รับมอบมา

- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณไมตรี: มีส่วนร่วมวางแผนนะ ส่วนมากร่วมคุยกันคิดกัน และวางแผนกันวันที่ประชุมเลย ส่วนตัวอากี้จะร่วมวางแผนต่าง ๆ กำหนดบทบาทหน้าที่ และการปฏิบัติการของแต่ละคนนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนะคะ อาผู้ใหญ่มีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่คะ
- คุณไมตรี: ร่วมด้วยแน่นอนนะ และต้องทำเต็มที่ตามที่รับมอบหมายมา
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมรับผิดชอบคะ อาผู้ใหญ่มีความคิดอย่างไรบ้างคะกับหัวข้อ มีส่วนรับผิดชอบกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
- คุณไมตรี: รับผิดชอบในส่วนส่วนของเรานะ ตามแผนงานที่ได้รับมอบหมายตามโครงการมา
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อสุดท้ายของส่วนนี้คะ ในเรื่องของเรามีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณไมตรี: พวกเราทุกคนจะได้รับผลประโยชน์เข้าสู่ชุมชนโดยตรงนะ คุยอย่างโครงการ cleaning day ของศูนย์คิงส์ลี ทะเลสะอาด เราก็ได้รับผลกันเต็ม ๆ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อมาคะ ส่วนนี้จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีคะ
- คุณไมตรี: ถ้าจะชัด ๆ ที่ที่อื่นไม่มีเหมือนเราก็ ปะการังนะ น่าจะมีการพัฒนาการอนุรักษ์ ปะการังมากกว่านี้ น่าจะมีรถกวาดขยะนะ ชายหาดของเราจะได้สะอาด สวย และมีกรอนุรักษ์ป่าไม้ อนุรักษ์ธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าไม้
- ผู้สัมภาษณ์: อาผู้ใหญ่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั๊ยคะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบ้านเรา
- คุณไมตรี: น่าจะมีกิจกรรมเพิ่มเติมนะ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทะเล เช่นที่เคยทำก็แข่ง เรือประมงพื้นบ้านก็ดีนะ เพิ่มเทศกาลประจำปี ชุมชนจะได้ร่วมกัน รื่นเริงกัน
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากคะ ที่ช่วยตอบคำถามงานวิจัยนี้คะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: **ด.ต.วรรณพ บำรุงศาสตร์ (คนที่ 3)**
- อายุ: 43 ปี
- เพศ: ชาย
- สถานที่ทำงาน: โรงแรมเจ้าหลาวรีสอร์ท
- ประสบการณ์: 20 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดิ์ค๊ะ ดาบลพ ขอบคุณค๊ะสละเวลาสักครู่ค๊ะ วันนี้มาขอสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค๊ะ
- ด.ต.วรรณพ: ยินดีครับ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานนะค๊ะ ประกอบอาชีพอะไรค๊ะ
- ด.ต.วรรณพ: ค้าขาย และรับราชการ
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งละค๊ะ
- ด.ต.วรรณพ: เจ้าของเจ้าหลาวรีสอร์ทครับ
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาปัจจุบันค๊ะ
- ด.ต.วรรณพ: 35/3 หมู่ 5 ต.คลองขุด อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรค๊ะ
- ด.ต.วรรณพ: ทำธุรกิจในพื้นที่นี้ และเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำพื้นที่ และเป็นสมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหลาวด้วยครับ
- ผู้สัมภาษณ์: มีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้มากี่ปีแล้วค๊ะ
- ด.ต.วรรณพ: ประมาณ 15 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนี้จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราค๊ะ ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของอพท. หรือองค์การบริการพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เสนอถึงการท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ ข้อแรก ถ้ามถึงการมีส่วนร่วมคิดค๊ะ ดาบลพมีความคิดเห็นอย่างไรค๊ะ
- ด.ต.วรรณพ: มีครับ ตามที่แจ้งครับ ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการต้องเข้าร่วมประชุมครับ อีกทั้งที่เป็นตำรวจด้วย อย่งไรต้องเข้ารับฟังร่วมคิดในเกือบทุกโครงการอยู่แล้ว

- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- ค.ต.วรรณพ: ก็มีบ้างครับ มีส่วนร่วมวางแผนบ้าง แต่มักถูกวางตัวเป็นผู้ดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และคอยปกป้อง และป้องกันภัยมากกว่า
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปนะค่ะ ในหัวข้อการมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่คะ
- ค.ต.วรรณพ: เข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ในกิจกรรม และ โครงการต่าง ๆ นะ อีกทั้งเป็นส่วนร่วมปฏิบัติร่วมทำงานกับชุมชน อย่างเช่นในตอนที่ช่วยกันรักษาความสะอาด และเก็บขยะล่าสุดงาน Cleaning Day ใจ
- ผู้สัมภาษณ์: ค่ะงานคั้งกระเบนเกิดไปท้องคร่าชัน พัฒนาชายหาดร่วมกันเพื่อสานฝันทะเลงาม ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมรับผิดชอบค่ะ พี่ดาบลพมีความคิดอย่างไรบ้างคะกับหัวข้อ มีส่วนรับผิดชอบกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
- ค.ต.วรรณพ: น่าจะเป็นการรับผิดชอบในส่วนที่พี่ได้รับมอบหมายมานะครับ
- ผู้สัมภาษณ์: สุดท้าย ในเรื่องของมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- ค.ต.วรรณพ: มีนะครับ ในทางอ้อม ๆ ก็ทำให้เศรษฐกิจบ้านเราดีขึ้น สังคมดีขึ้นด้วย
- ผู้สัมภาษณ์: ไปต่อนะค่ะ ส่วนนี้จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีคะ
- ค.ต.วรรณพ: อืมแนวทางที่ดี ควรเพิ่มการสอดส่องดูแลธรรมชาติ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติของเรา
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั๊ยคะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบ้านเรา
- ค.ต.วรรณพ: ควรมีการจัดอบรมอาสาสมัครนะ อาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมไปถึงการปลูกฝังเยาวชนในพื้นที่ให้รักการอนุรักษ์ ควรเริ่มต้นตั้งแต่เด็ก ๆ เลย
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากค่ะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณไพเราะ ช่วยเจริญ (คนที่ 4)
- อายุ: 45 ปี
- เพศ: ชาย
- สถานที่ทำงาน: หาดสวีสอร์ท
- ประสบการณ์: 25 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ อาหนู วันนี้มาขอสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ
- คุณไพเราะ: ครับครับได้ครับ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานนะคะ ประกอบอาชีพอะไรคะ
- คุณไพเราะ: ค้าขาย
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งล่ะคะ
- คุณไพเราะ: เจ้าของกิจการ
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาปัจจุบันคะ
- คุณไพเราะ: ที่อยู่นะ 17/1 หมู่ 5 ต.คลองขุด อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถามถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรคะ
- คุณไพเราะ: ทำรีสอร์ท และร้านอาหารมานี้ก็เกือบ 25 ปีแล้วนะ แล้วก็ป็นสมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ รวมถึงให้บริการเรือชมปะการัง บานาน่าโบ๊ท เจ็ตสกี รวมถึงขายของฝากและของที่ระลึก
- ผู้สัมภาษณ์: งั้นในหัวข้อเรื่องมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้กี่ลงไป 25 ปี เลยนะคะ
- คุณไพเราะ: ได้ครับ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปก็จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราคะ ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของอพท.หรือองค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เสนอถึงการท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์
- คุณไพเราะ: มีบ้างนะครับ ก็ได้เข้าร่วมประชุมในหัวข้อที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับบริเวณหมู่บ้าน หรือหัวข้อที่เกี่ยวกับเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ ตามโอกาส และวาระต่าง ๆ นะ

- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณไพเราะ: มีนะ ถ้าหากได้ร่วมประชุมตั้งแต่ต้น จะได้ร่วมวางแผน และกำหนดระเบียบต่าง ๆ นะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปนะคะ ในหัวข้อการมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ หรือไม่คะ อย่างไรคะ
- คุณไพเราะ: ก็ร่วมกันกับชมรมฯนะ ร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่ร่วมกันอนุรักษ์ และรักษา ธรรมชาติในพื้นที่เรา
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมรับผิดชอบคะ มีความคิดอย่างไรบ้างคะกับหัวข้อ มีส่วนรับผิดชอบกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
- คุณไพเราะ: จะเป็นการรับผิดชอบในส่วนที่ตนดูแลนะ
- ผู้สัมภาษณ์: สุดท้ายในเรื่องของการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณไพเราะ: ชัดเจนนะ ธรรมชาติของเราจะสมบูรณ์ขึ้น นักท่องเที่ยวก็จะเพิ่มขึ้น ทะเลเอียง ปลาเอียง และปะการังก็จะสมบูรณ์นะ ได้ผลประโยชน์ในส่วนร่วมเลย
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไปก็จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีคะ
- คุณไพเราะ: แนวทางที่ทำมาอยู่ก็ดีพอควรนะ แต่อยากให้ช่วยกันส่งเสริม และสนับสนุนให้ นักท่องเที่ยวร่วมช่วยกันพัฒนาด้วยกับชุมชนนะ และต้องมีการกำหนดบทบาท และแนวทางรวมถึงบทลงโทษ อาทิการลดใช้เสียงในยามวิการ และกำหนดไม่ให้ รุกล้ำพื้นที่ธรรมชาติ
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั๊ยคะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบ้านเรา
- คุณไพเราะ: ควรเพิ่มกิจกรรมพัฒนาชุมชนนะ เช่นอบรมชุมชนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ ส่งเสริมอาชีพให้ชุมชน เป็นต้น
- ผู้สัมภาษณ์: หหมดแล้วคะ ขอบคุณอาหนามากคะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณวิภาวรรณ มั่นคง (คนที่ 5)
- อายุ: 25 ปี
- เพศ: หญิง
- สถานที่ทำงาน: ร้านขายตุ๋นซี่ฟู้ด
- ประสบการณ์: 25 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ ที่มาขอสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในภาคเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ
- คุณวิภาวรรณ: ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ใช่ค่ะ คือการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เหลือหรืออนุรักษ์ให้ถึงรุ่นลูก รุ่นหลาน เป็นการท่องเที่ยวที่ได้ทั้งความรู้ ความเข้าใจชุมชน วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และธรรมชาติในภาคเจ้าหลาวเรา
- คุณวิภาวรรณ: ท่องเที่ยวชุมชนก็ได้หรือค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ได้ค่ะ กิจกรรมใดก็ได้ที่ได้เข้ามาศึกษา เรียนรู้วัฒนธรรมเอช ชุมชนเอช ไม่ทำลาย รากเหง้าของเรา
- คุณวิภาวรรณ: อ้อ ค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานนะจะ ประกอบอาชีพอะไรจะ
- คุณวิภาวรรณ: อาชีพค้าขายค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งอะไรจะ
- คุณวิภาวรรณ: ช่วยงานในร้านค่ะ และก็ทำบัญชีร้านด้วยค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาปัจจุบันค่ะ
- คุณวิภาวรรณ: ภูมิลำเนาที่อยู่นะค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: จะ
- คุณวิภาวรรณ: 17/1 หมู่ 5 ต.คลองขุด อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี
- ผู้สัมภาษณ์: ความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรจะ
- คุณวิภาวรรณ: ทำร้านอาหารค่ะ แม่ทำมา 12 ปีแล้ว ช่วยตั้งแต่เด็ก ๆ ค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: มีความเกี่ยวข้องด้านอื่นบ้างมั้ยจะ
- คุณวิภาวรรณ: และก็เป็นกรรมการวัด และชุมชนค่ะ ช่วยเหลือวัดเวลาจัดวัด และช่วยหมู่บ้าน เวลาจัดงานต่าง ๆ ของหมู่บ้าน
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อ ไปก็ ในหัวข้อเรื่องมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ทำมาก็ปีแล้วจะ
- คุณวิภาวรรณ: ถ้าร้านอาหารก็ช่วยราว 10 กว่าปีแล้วค่ะ

- ผู้สัมภาษณ์: แล้วด้านชุมชนกับวัดละจ๊ะ ช่วยมาก็ได้แล้ว
- คุณวิภาวรรณ: ถ้าชุมชนกับวัดก็ 5-6 ปีได้ละ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปก็จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเรนะจ๊ะ ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของ อพท.หรือองค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เสนอถึงการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ข้อแรก ถามถึงการมีส่วนร่วมคิดคะ มีความคิดเห็นอย่างไรคะ
- คุณวิภาวรรณ: ร่วมคิดหรือคะ มีนะคะ เวลาเขาเรียกประชุมหมู่บ้านตามจดหมายเรียก ก็จะเข้าประชุม ก็จะถามว่าคิดเห็นอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประชุมวัด หรือ หรือเรื่องพัฒนาพื้นที่ ก็จะได้ร่วมเสนอความคิด ตามหัวข้อหลัก และวัตถุประสงค์ของการประชุม
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรจ๊ะ
- คุณวิภาวรรณ: มีบ้างนะคะ ได้เข้าร่วมวางแผนบ้างเล็กน้อย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องหลัก ๆ ของโครงการ
- ผู้สัมภาษณ์: จะ แล้วในหัวข้อการมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่คะ อย่างไรจ๊ะ
- คุณวิภาวรรณ: ก็จะทำตามที่คุณได้รับผิดชอบมาอะคะ ปฏิบัติตามแผน และอธิบายให้ชาวบ้านในพื้นที่ร่วมด้วยช่วยกันอนุรักษ์ และรักษาธรรมชาติในพื้นที่ เช่น ถ้าตอนตัดแต่งถนน และขอบทางตอนวันเฉลิมฯ ก็จะต้องช่วย ๆ กัน จะได้เสร็จไวไว
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปจะเป็นส่วนร่วมรับผิดชอบจ๊ะ มีความคิดอย่างไรบ้างคะกับหัวข้อมีส่วนร่วมรับผิดชอบ
- คุณวิภาวรรณ: รับผิดชอบหรือคะ จะเป็นการรับผิดชอบในส่วนที่คุณได้รับมอบหมายมา ซึ่งส่วนใหญ่ถ้าทำตามแผนหรือที่ได้รับมอบมา จะค่อยไม่มีปัญหา
- ผู้สัมภาษณ์: สุดท้ายนะจ๊ะ จะเป็นเรื่องของมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรจ๊ะ
- คุณวิภาวรรณ: ร่วมรับผลประโยชน์ร่วมกันแน่นอนคะ ผลที่ได้รับจะได้รับถ้วนทั่วนะคะ ตัวอย่างเช่นถ้าคนมาทำบุญมาก ๆ ก็จะมีเงินมาบำรุงวัด และชุมชน

- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไปก็จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีค่ะ
- คุณวิภาวรรณ: แนวทางที่ดีน่าจะเป็นเรื่องให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้แก่นักท่องเที่ยวด้วยนะคะ ไม่ใช่แค่พวกเรา หรือชุมชนอย่างเดียว พวกเรา อยู่ตรงนี้ ใช้ชีวิตที่นี่ เราอยากให้พื้นที่เรามาก ๆ อยู่แล้ว แต่นักท่องเที่ยวน่าจะ เข้าใจในพื้นที่เราด้วย
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั้ยจ๊ะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบ้านเรา
- คุณวิภาวรรณ: ข้อเสนอแนะนะคะ ก็จะเป็นด้านประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมนะคะ ให้ร่วมกันอนุรักษ์ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของเรา ไม่ใช่จะมาเที่ยว ๆ กิน ๆ แล้วก็ไป
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากนะคะ พี่ได้ข้อมูลครบแล้ว

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณวันทิวา พนมโชค (คนที่ 6)
- อายุ: 60 ปี
- เพศ: หญิง
- สถานที่ทำงาน: เจ้าหลาว คาบาน่า รีสอร์ท
- ประสบการณ์: 35 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ พี่น้อย วันนี้มาสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ
- คุณวันทิวา: จ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานก่อนเลยนะคะ ประกอบอาชีพอะไรคะ
- คุณวันทิวา: ของพี่ก็ รับจ้างจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งล่ะคะ ที่นี้พี่ดำรงตำแหน่งอะไรคะ
- คุณวันทิวา: ผู้จัดการทั่วไปคะ ของเจ้าหลาวคาบาน่า รีสอร์ทนี่คะ
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาอะไรคะ
- คุณวันทิวา: เดิมที่อยู่เชียงใหม่ แต่ปัจจุบันก็ที่ รีสอร์ทนี่คะ 12/7 หมู่ 4 ต.คลองขุด อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามองถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรคะ
- คุณวันทิวา: พี่ทำงานเป็นผู้จัดการรีสอร์ทที่นี้ก็ 10 กว่าปีแล้วคะ เกี่ยวข้องกับเจ้าหลาวก็เป็นสมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: งานเรื่องมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้ ก็ถึง 10 ปีแล้วคะ
- คุณวันทิวา: จ๊ะ 10 ปีได้แล้ว
- ผู้สัมภาษณ์: ตอนต่อไปคะ จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราคะ ในส่วนนี้จะเป็นส่วนของการศึกษาทฤษฎีด้านความร่วมมือคะ พี่น้อย โอเคเลือกใช้ของ อพท. หรือองค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่ง อพท. ได้เสนอถึงการท่องเที่ยวว่าจะยั่งยืนได้ ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ข้อแรก ถ้ามองถึงการมีส่วนร่วมคิดคะ พี่น้อยว่าพี่น้อยมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือเปล่าและอย่างไรคะ

- คุณวันทิวา: พี่ว่าพี่มีส่วนร่วมนะ เมื่อมีจดหมายเรียกเข้าประชุม พี่จะพยายามไปทุกครั้งนะ หรือถ้าไม่ว่างจะส่งตัวแทนไป เพื่อช่วยกันร่วมคิดและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในพื้นที่
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นพี่มีส่วนร่วมวางแผน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณวันทิวา: เมื่อเข้าร่วมประชุม ก็จะได้เสนอความคิดเห็นสำคัญ ๆ ในการวางแผนการต่าง ๆ นะจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนะคะ พี่มีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่คะ
- คุณวันทิวา: ได้เข้าร่วมปฏิบัติกันนะ รวมถึงสนับสนุนให้พนักงานรีสอร์ทช่วยกันทำงาน อีกทั้งยังสนับสนุนด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร และเงินช่วยเหลือต่าง ๆ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นพี่มีส่วนร่วมรับผิดชอบ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณวันทิวา: รับผิดชอบนะจ๊ะ ทั้งตามโครงการ และร่วมถึงอบรมพนักงานให้รับผิดชอบในพื้นที่ ด้วย และร่วมสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ให้พนักงานทุกคน ให้สอดคล้องกับแนวทางของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อสุดท้ายของส่วนนี้ค่ะ พี่น้อยมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่
- คุณวันทิวา: ได้รับผลประโยชน์ เมื่อมีการพัฒนามากขึ้น จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมน้อยลง การท่องเที่ยวจะยั่งยืน นักท่องเที่ยวก็จะเพิ่มขึ้น รวมถึงรีสอร์ทจะมีรายได้มากขึ้นด้วย
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไป จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีคะ
- คุณวันทิวา: พี่มีความเห็นนะว่าเราควรสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรในพื้นที่รักษาในความเป็นเจ้าของบ้าน หรือพื้นที่ของตนเอง และต้องทำความเข้าใจแนวทางการอนุรักษ์ ให้แก่นักท่องเที่ยว และเป็นการสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยวอีกด้วย
- ผู้สัมภาษณ์: พี่น้อยพอจะมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั๊ยคะ
- คุณวันทิวา: น่าจะมีการสร้างกระแสการท่องเที่ยวในหาดเรานะ ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจ และเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม รวมถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เพื่อจะให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามา ได้เที่ยว ได้เรียนรู้ ไม่ใช่เพียงเที่ยวแต่อย่างเดียว ในเรื่องประชาสัมพันธ์

ก็สำคัญนะ ต้องประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวเห็นว่าแหล่งเราเป็นอย่างไร มีอะไร น่าสนใจบ้าง

ผู้สัมภาษณ์: พี่น้อยให้ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และการสร้างกระแสนะคะ

คุณวันทิวา: ในเรื่องอื่น ๆ อีกก็จะเป็นเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ ๆ ในเชิงอนุรักษ์ อาทิ ทางจักรยานให้นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาปั่นเล่นกัน และต้องมีแผนที่นำทาง อาจจะเป็นแผ่นพับให้แก่เค้าจะได้สามารถเดินทางเอง หรือเดินทางตามแผ่นพับ ด้วยตนเองได้ ไม่หลงทาง ประมาณนี้จ๊ะ

ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณพี่น้อยมากนะคะ ได้ข้อมูลที่ดีมาก ๆ ค่ะ

ชื่อผู้สัมภาษณ์: นายพิสิทธิ์ อสูวพงษ์พัฒนา (คนที่ 7)

อายุ: 48ปี

เพศ: ชาย

สถานที่ทำงาน: บ้านคุ้มวิลเลจ แอนด์ รีสอร์ท

ประสบการณ์: 7 ปี

ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ พี่แวนขอเวลาสักครู่นะคะ วันนี้มาขอสัมภาษณ์เพื่องานวิจัยค่ะ ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ

คุณพิสิทธิ์: ยินดีค่ะ

ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานนะคะ ประกอบอาชีพอะไรค่ะ

คุณพิสิทธิ์: รับจ้างจ้ะ

ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งที่บ้านคุ้มนี้ล่ะคะ

คุณพิสิทธิ์: ผู้จัดการทั่วไปจ้ะ

ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาปัจจุบันค่ะ

คุณพิสิทธิ์: เอาที่รีสอร์ทนี่นะ 44/5 หมู่ 5 ต.คลองขุด อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี

ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
อย่างไรค่ะ

คุณพิสิทธิ์: ก็มาช่วยดูแลรีสอร์ท และเป็นสมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหลาว-
แหลมเสด็จ

ผู้สัมภาษณ์: มีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้มากี่ปีแล้วค่ะ

คุณพิสิทธิ์: ประมาณ 7 ปี ก็ตั้งแต่ปีแรก ๆ

ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนี้จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราค่ะ ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของ
อพท.หรือองค์การบริการพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

คุณพิสิทธิ์: เพิ่งเคยได้ยินนะเนี่ย อพท.

ผู้สัมภาษณ์: ภาษาอังกฤษก็ DESTA ค่ะ พี่แวนอาจคุ้นกับ DESTA มากกว่า เป็นองค์การ
มหาชนค่ะ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ที่ไ้กำลังทำวิจัยอยู่นี้ เข้าพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ ททท. หรือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไปทำการตลาด
ต่อ โดยที่กลุ่ม อพท. จะเข้าไปพัฒนา 3 กลุ่ม คือหนึ่ง นักท่องเที่ยวค่ะ ให้ความรู้
การท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และให้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น

- สองคือผู้ประกอบการ โดยการจัดหลักสูตรบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการ
แนะนำดูแลสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลดีแก่ชุมชน และสุดท้ายกลุ่มเยาวชน ที่จะพัฒนา
เยาวชนให้เข้าใจการท่องเที่ยว พร้อมใส่ใจสิ่งแวดล้อมด้วย
- คุณพิชญ์: โอ้เลยจะทำงานวิจัยที่เกี่ยวกับส่วนนี้ในภาคเรงันสิ
- ผู้สัมภาษณ์: ค่ะ ใช่แล้ว ซึ่งส่วนต่อไปก็จะเกี่ยวกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมค่ะ อพท. เสนอถึง
การท่องเที่ยวจะยั่งยืน ได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับ
ผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกัน
รับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์
ข้อแรก ถามถึงการมีส่วนร่วมคิดค่ะ พี่แวนมีความคิดเห็นอย่างไรค่ะ มีส่วนร่วม
บ้างหรือไม่ค่ะ
- คุณพิชญ์: มีจะ ก็ได้เข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ นะ ทั้งของชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้า
หลาว-แหลมเสด็จ และศูนย์คุ้มครองกระเบนด้วย
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-
แหลมเสด็จค่ะ พี่แวนว่ามีส่วนร่วมวางแผนบ้างไม่ค่ะ อย่างไรค่ะ
- คุณพิชญ์: มีนะ ก็ได้นำเสนอประเด็น และร่วมวางแผนที่จะเป็นประโยชน์บ้างนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนะค่ะ ในหัวข้อการมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ค่ะ
- คุณพิชญ์: มีสิ เช่นงาน Cleaning Day ก็ช่วยกันเก็บขยะชายหาด และยังนำคนงานไปช่วย
แจกข้าวแจกของตอนเย็น ๆ อีกนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปจะเป็นส่วนร่วมรับผิดชอบค่ะ พี่แวนมีความคิดอย่างไรบ้างค่ะกับหัวข้อมี
ส่วนรับผิดชอบกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
- คุณพิชญ์: ร่วมรับผิดชอบสิ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ก็ต้องร่วมกันรับผิดชอบนะ
- ผู้สัมภาษณ์: สุดท้าย ในเรื่องของมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรค่ะ
- คุณพิชญ์: ได้รับความประโยชน์ทั้งทางตรง และทางอ้อมเลยนะ ทางตรงก็ธรรมชาติเรายังคงอยู่
ยังคงสวยสะอาดเหมือนเดิม และทางอ้อมคือนักท่องเที่ยวก็จะมาใช้บริการกันเพิ่ม
มากขึ้น
- ผู้สัมภาษณ์: ไปต่อนะค่ะ ส่วนนี้จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดี
ค่ะ

- คุณพิษฐ์: สิ่งสำคัญเลยนะต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมในทุก ๆ ภาคทุกส่วนของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างจริงจัง และต้องให้เกิดการปฏิบัติตาม กฎ กติกา มารยาทของแต่ละพื้นที่เชิงอนุรักษ์ ทั้งคนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวด้วย
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั้ยคะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาคเราน่าจะเป็นเรื่องให้ทางจังหวัด หรือภาครัฐที่เกี่ยวข้องให้ไปรโมทสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากกว่านี้ มีการสนับสนุนโครงการที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่ เต็มกำลัง และจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยว และชุมชน ได้ทำกิจกรรมร่วมกันมากยิ่งขึ้น จะดีมาก
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากค่ะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณชนกฤต เกื้อวงศ์ (คนที่ 8)
- อายุ: 39 ปี
- เพศ: ชาย
- สถานที่ทำงาน: โรงแรมนิวแตรเวิลบีช รีสอร์ท
- ประสบการณ์: 20 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ เฮียปู้ วันนี้มาขอสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ
- คุณชนกฤต: เชิงอนุรักษ์ หรือ ทำไมทำวิจัยเชิงอนุรักษ์ล่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ถามกลับเลยนะคะ ก็หาดเรามีพอแบบเป็นศูนย์คู่แข่งกระเบน ไข่คะที่มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และก็เลยอยากทำวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการเพื่อหาแนวทางการท่องเที่ยวแบบเชิงอนุรักษ์ในหาดเราคะ
- คุณชนกฤต: อ้อ หาแนวทาง
- ผู้สัมภาษณ์: ค่ะ เริ่มแรกก็ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานนะคะ ประกอบอาชีพอะไรคะ
- คุณชนกฤต: รับจ้างนะอาชีพพี
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งล่ะคะ
- คุณชนกฤต: ผู้จัดการฝ่ายขายและต้อนรับ พีควบ 2 ตำแหน่งเลย
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาปัจจุบันคะ
- คุณชนกฤต: พ็อยู่หมู่ 6 นะ 27/10 หมู่ 6 คลองขุด
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถามถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรคะ
- คุณชนกฤต: สมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ และสมาชิกกลุ่มประมงพื้นบ้านหมู่ 6
- ผู้สัมภาษณ์: ทำมากี่ปีแล้วคะ
- คุณชนกฤต: 4-5 ปี แล้วนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปก็จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราคะ ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของ อพท.หรือองค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เสนอถึงการท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกัน

- รับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์
ข้อแรก ถ้ามถึงการมีส่วนร่วมคิดค้ำ มีความคิดเห็นอย่างไรคะ
- คุณชนกฤต: ก็เข้าร่วมประชุมตามจดหมายเรียกประชุมเป็นส่วนใหญ่คะ ก็เข้าร่วมสม่ำเสมอคะ
ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-
แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณชนกฤต: มีนะ ช่วยคิด และร่วมแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสมกับพื้นที่
ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนะคะ ในหัวข้อการมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่คะ อย่างไรคะ
- คุณชนกฤต: ร่วมปฏิบัติสิ ช่วยบอกกล่าว แนะนำในการปฏิบัติให้กับสมาชิกกลุ่มประมง และ
พนักงานให้ร่วมกันทำงาน
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปจะเป็นส่วนร่วมรับผิดชอบคะ มีความคิดอย่างไรบ้างคะกับหัวข้อมีส่วน
รับผิดชอบกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
- คุณชนกฤต: ร่วมรับผิดชอบ และทำการประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันอนุรักษ์
ผู้สัมภาษณ์: สุดท้าย ในเรื่องของมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณชนกฤต: ได้รับผลประโยชน์ เพราะถ้าธรรมชาติสมบูรณ์จะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว
มาก โรงแรมก็จะมีลูกค้าเพิ่ม และมาใช้บริการเราตลอด ๆ
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไปก็จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีคะ
- คุณชนกฤต: เริ่มจากจากประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลกับชาวบ้านในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับ
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า “คืออะไร” “เป็นอย่างไร” และ “ควรทำอย่างไร”
รวมถึงจะได้อะไรจากการที่เราอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั๊ยคะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเรามั๊ยคะ
- คุณชนกฤต: ควรดึงให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้นกว่านี้นะ
ผู้สัมภาษณ์: หหมดแล้วคะ ขอบคุณเสียใจมากคะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณพรเพ็ญ วงษ์จินเพชร (คนที่ 9)
- อายุ: 55 ปี
- เพศ: หญิง
- สถานที่ทำงาน: ทะเลเดี่ยว รีสอร์ท
- ประสบการณ์: 18 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดิ์ค่ะ เจ้สาว วันนี้มาสัมภาษณ์ค่ะ โอ้ทำงานวิจัยในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัด จันทบุรี” ค่ะ ขอเวลาสัก 5 - 10 นาทีนะคะ
- คุณพรเพ็ญ: จ๊ะ ได้จ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อมูลพื้นฐานก่อนเลยนะคะ ประกอบอาชีพอะไรคะ
- คุณพรเพ็ญ: ค้าขายจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งล่ะคะ
- คุณพรเพ็ญ: เจ้าของกิจการ ผู้ประกอบการ รีสอร์ทนี่จ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาอะไรคะ
- คุณพรเพ็ญ: คลองขุดจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามองถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่างไรคะ
- คุณพรเพ็ญ: เจริญเปิดร้านอาหารตั้งแต่ปี 2538 นะ แล้วก็ค่อยเปิดรีสอร์ทที่หลังนะ เปิดรีสอร์ท ราว 2545 ได้
- ผู้สัมภาษณ์: จั้นเรื่องมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้ ก็
- คุณพรเพ็ญ: 18 ปีกว่านะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตอนต่อไปคะ จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จค่ะ ในส่วนนี้จะเป็นส่วนของการศึกษาทฤษฎีด้านความร่วมมือค่ะ ซึ่งใช้ของอพท. หรือองค์การบริการพื้นที่ พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นตัวมาศึกษาจะ อพท. ได้เสนอถึงการท่องเที่ยวที่จะยั่งยืนได้ ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับ ผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกัน รับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ ข้อแรก ถ้ามองถึงการมีส่วนร่วมคิดค่ะ เจ้สาวมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือเปล่าคะ และอย่างไรคะ

- คุณพรเพ็ญ: ก็มีบ้างนะ เจ้จะพยายามเข้าร่วมประชุมนะ ถ้ามีเวลานะ แต่ด้วยมีปัญหาส่วนตัว และงานที่ร้านอาหารค่อนข้างยุ่งมาก รีสอร์ทก็คนไม่พอ ไม่มีคนช่วยजूดูแล จึงจะได้เข้าร่วมประชุมถ้ามีเวลาว่าง
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นพีมีส่วนร่วมวางแผน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่อย่างไรคะ
- คุณพรเพ็ญ: ก็ต้องตอบมีบ้างเหมือนเดิม ในบางโครงการ แต่ค่อนข้างน้อย
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนะคะ มีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่คะ
- คุณพรเพ็ญ: มีบ้างจะ เข้าช่วยบ้าง แต่ที่สนับสนุนเต็มทีนะ ให้การสนับสนุนเป็นเงิน และข้าวปลาอาหาร
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นพีมีส่วนร่วมรับผิดชอบ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณพรเพ็ญ: รับผิดชอบหรือ มีบ้างนะ ก็ช่วยกัน ดูแลรับผิดชอบกัน
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อสุดท้ายของส่วนนี้คะ พีมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่
- คุณพรเพ็ญ: ข้อนี้ได้ผลประโยชน์นะ ได้บ้าง ไม่มากก็น้อย
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไป จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีคะ
- คุณพรเพ็ญ: ความเห็นเจ้เนะ เจ้ว่าควรรณรงค์ให้ความรู้เชิงอนุรักษ์แก่นักท่องเที่ยว ให้ช่วยกัน รักษาความสะอาด และต้องมีการปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ให้กับชุมชนด้วย
- ผู้สัมภาษณ์: เจ้สาวมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั้ยคะ
- คุณพรเพ็ญ: ไม่มีจะ
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากนะคะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณเนตรนพิศ ทองศรี (คนที่ 10)
- อายุ: 38 ปี
- เพศ: หญิง
- สถานที่ทำงาน: หาดทรายทอง รีสอร์ท
- ประสบการณ์: 17 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดิ์ค่ะ พี่จุ่ม วันนี้มาสัมภาษณ์งานวิจัยในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัด จันทบุรี” ค่ะ
- คุณเนตรนพิศ: จ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานก่อนเลยนะคะ ประกอบอาชีพอะไรคะ
- คุณเนตรนพิศ: ค้าขายจ๊ะ ร้านอาหาร และ โรงแรม
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งล่ะคะ
- คุณเนตรนพิศ: ผู้จัดการฝ่ายขายจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาล่ะ
- คุณเนตรนพิศ: ที่นี้เลยจ๊ะ พี่เกิดที่นี่ ที่อยู่ใช้ที่รีสอร์ทเลยจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ขอทราบด้วยล่ะ
- คุณเนตรนพิศ: 57/5 หมู่ 5 ต.คลองขุดจ๊ะ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามองถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ ใดๆ อย่างไรคะ
- คุณเนตรนพิศ: ก็ประกอบอาชีพอยู่ที่นี่ ตรงนี้มาราว 17 ปีแล้ว เป็นบ้านเกิด เป็นรีสอร์ทแรก ๆ ที่เปิดเป็นต้น ๆ ของที่นี่ และก็เป็นสมาชิกชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวหาดนี้ และ สมาชิกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี
- ผู้สัมภาษณ์: จั้นเรื่องมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้ ก็ลง 17 ปีนะคะ
- คุณเนตรนพิศ: จ๊ะ 17 ปีได้แล้ว
- ผู้สัมภาษณ์: ตอนต่อไปคะ จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราคะ ในส่วนนี้จะเป็นส่วนของการศึกษาทฤษฎีด้านความร่วมมือคะ ซึ่งเลือกใช้ของอพท. หรือองค์การบริการพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งทางอพท. ได้เสนอถึงการท่องเที่ยวที่จะยั่งยืนได้ ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกัน

รับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์
ข้อแรก ถ้ามถึงการมีส่วนร่วมคิดค้ำ พี่จุ่มมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือเปล่าคะ และอย่างไรคะ

คุณเนตรนพิศ: เฉพาะในเชิงอนุรักษ์นะ ถ้าพูดถึงเชิงอนุรักษ์ในหาดเรากิจกรรมหลัก ๆ ก็จะเป็น
จากศูนย์ฯ กู้กระเบน งาน Cleaning Day ก็จะมีจดหมายเชิญประชุมจากศูนย์ฯ
มายังผู้ประกอบการ ให้พวกเราไปร่วมประชุม พี่ก็ เข้าร่วมเสมอ มีส่วนร่วมคิดจะ

ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นพี่มีส่วนร่วมวางแผน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้า
หลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ

คุณเนตรนพิศ: ร่วมวางแผนหรือ มีบ้างนะ ในบางโครงการ แต่น้อยมาก เพราะถ้ากิจกรรมบาง
กิจกรรมจะมีแผนวางนำไว้อยู่แล้ว

ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนะคะ พี่มีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-
แหลมเสด็จหรือไม่คะ

คุณเนตรนพิศ: มีสิจะ ก็ร่วมกันนะ และยังสนับสนุนให้พนักงานร่วมปฏิบัติตามโครงการด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นพี่มีส่วนร่วมรับผิดชอบ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ

คุณเนตรนพิศ: มีจะ ก็ร่วมกันรับผิดชอบตามโครงการ และแผนงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างเช่น
ในงาน Cleaning Day ก็รับผิดชอบในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายไว้

ผู้สัมภาษณ์: ข้อสุดท้ายของส่วนนี้คะ พี่มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่

คุณเนตรนพิศ: ร่วมกันรับผลประโยชน์แน่นอน เมื่อแหล่งท่องเที่ยวสะอาด บรรยากาศดี
ก็จะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากมาใช้บริการ

ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไป จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีคะ

คุณเนตรนพิศ: พี่ว่านะ ไม่ว่าจะกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเชิงอนุรักษ์ ความมีการสนับสนุน
ส่งเสริมอย่างเป็นทางการ

ผู้สัมภาษณ์: ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมละคะ พี่จุ่มพอจะมีข้อเสนอแนะเพิ่มมัยคะ

คุณเนตรนพิศ: พี่คิดว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น ต้องมี
การปลูกฝังจิตสำนึกให้กับคนในพื้นที่ รวมถึงนักท่องเที่ยวที่มาพักมาเที่ยวด้วย
เพราะส่วนใหญ่จะมาแบบฉาบฉวย ทิ้งขยะ สร้างมลภาวะ แล้วจากไป

ผู้สัมภาษณ์: มีอะไรเพิ่มเติมอีกมัยคะ

- คุณเนตรนพิศ: ควรเพิ่มเติมกิจกรรมต่าง ๆ นะ เก็บขยะใต้ทะเล ทางศูนย์ฯ คั้งกระเบนทำอยู่แล้ว
ก็เพิ่มเติมเป็นเก็บขยะริมทะเลเลย ปูปลูกป่าเลย ปล่อยพันธ์ปลาหรือสัตว์น้ำ
และก็ให้นักท่องเที่ยวช่วยกันทำกิจกรรมด้วย
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณพื้จุ่มมากนะคะ ได้ข้อมูลที่ดีมาก ๆ ค่ะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณทิพย์วิมล มั่งคง (คนที่ 11)
- อายุ: 27 ปี
- เพศ: หญิง
- สถานที่ทำงาน: ร้านกาแฟเอ็มคอฟฟี่
- ประสบการณ์: 5 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: ศาสตร์จี๊ ปู๊ พี่ขอสัมภาษณ์งานวิจัยในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี”
ซักรูจี๊
- คุณทิพย์วิมล: ได้ค่ะ พี่ทำหัวข้อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือคะ
- ผู้สัมภาษณ์: ใช่ค่ะ ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานก่อนเลยนะคะ ประกอบอาชีพอะไรจี๊
- คุณทิพย์วิมล: ค้าขายค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งละจี๊
- คุณทิพย์วิมล: เจ้าของค่ะพี่
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาอะไรคะ
- คุณทิพย์วิมล: อำเภอท่าใหม่ค่ะ แต่ปัจจุบันก็ที่นี่
- ผู้สัมภาษณ์: ไล่ที่อยู่ที่นี่เนอะ
- คุณทิพย์วิมล: 42/1 ค่ะพี่
- ผู้สัมภาษณ์: ตรงนี้หมู่ 5 เนอะ
- คุณทิพย์วิมล: ค่ะพี่ หมู่ 5 คลองขุด
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามองถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
อย่างไรจี๊
- คุณทิพย์วิมล: เปิดร้านกาแฟ และทำรีสอร์ทเล็ก ๆ มา 5 ปีแล้วค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ได้มีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้บ้างไหมจี๊ ก็ปีแล้ว
- คุณทิพย์วิมล: มีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ เหนือค่ะ ก็มีนะค่ะ ราว 5 ปีแล้วค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตอนต่อไป จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จจี๊ ในส่วนนี้จะเป็นส่วนของการศึกษา
ทฤษฎีด้านความร่วมมือค่ะ ซึ่งเลือกใช้ของอพท. หรือองค์การบริการพื้นที่พิเศษ
เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- คุณทิพย์วิมล: องค์การบริการพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือองค์การเกี่ยวกับอะไรคะ

- ผู้สัมภาษณ์: อพท. หรือ DESTA เข้าพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ททท. หรือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไปทำการตลาดต่อจ๊ะ โดยที่กลุ่มอพท. จะเข้าไปพัฒนา 3 กลุ่มหลัก ๆ คือหนึ่ง นักท่องเที่ยว โดยการให้ความรู้การท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และให้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น สองคือผู้ประกอบการ โดยการจัดหลักสูตรบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการแนะนำดูแลสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลดีแก่ชุมชน และสุดท้ายกลุ่มเยาวชน ที่จะพัฒนาเยาวชนให้เข้าใจการท่องเที่ยว พร้อมใส่ใจสิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งทางอพท. ได้เสนอถึงการท่องเที่ยวที่จะยั่งยืนได้ ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ ซึ่งในข้อแรก ถ้ามองถึงการมีส่วนร่วมคิดค่ะ ปู่มีความคิดเห็นว่ามีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หากเจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือเปล่าจะและอย่างไร
- คุณทิพย์วิมล: ร่วมคิดหรือค่ะ ปู่ว่าไม่มีนะค่ะ เพราะว่าเป็นร้านกาแฟ และรีสอร์ทเล็ก ๆ ไม่ค่อยได้ข่าวสาร จะมีส่วนก็ตอนที่ลงมือทำค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นที่มีส่วนร่วมวางแผน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรจ๊ะ
- คุณทิพย์วิมล: ร่วมวางแผนก็ไม่น่าจะได้ร่วมค่ะ เพราะคิดกับวางแผน ทางผู้ใหญ่ น่าจะทำไว้แล้ว หรือมีแบบแผนแล้ว
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปจ๊ะ ปู่มีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่จ๊ะ
- คุณทิพย์วิมล: อันนี้มีบ้างนะค่ะ ก็ร่วมในโครงการที่เขามาชวนกัน อาทิปลูกป่าโกงกาง และได้ปล่อยสัตว์น้ำตามแต่โอกาสจะอำนวย
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นมีส่วนร่วมรับผิดชอบ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรค่ะ
- คุณทิพย์วิมล: ร่วมรับผิดชอบ ไม่นะค่ะ ร่วมกันทำอย่างเดียวนะ ปู่คิดว่าไม่มีส่วนร่วมรับผิดชอบตามการกระทำ
- ผู้สัมภาษณ์: สุดท้ายของส่วนนี้ค่ะ ปู่ว่ามีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่จ๊ะ
- คุณทิพย์วิมล: มีค่ะ ผลประโยชน์ดีมากค่ะ ป่าไม้ ป่าชายเลนมีความอุดมสมบูรณ์ ร่วมรื่น

- มีนักท่องเที่ยวสนใจมาศึกษาธรรมชาติ ผลที่ตามมาคือนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นคะ
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไป จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีจะ
- คุณทิพย์วิมล: สนับสนุนให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์มาก ๆ นะคะ ไม่ว่าจะเป็นปลูกป่า ปล่อยขลุ่ย ปล่อยปลา และสัตว์น้ำ ให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลประโยชน์ ของทรัพยากรธรรมชาติมาก ๆ ด้วยนะคะ
- ผู้สัมภาษณ์: มีประเด็นอื่นอีกมั้ยจ๊ะ
- คุณทิพย์วิมล: ส่งเสริมในพื้นที่ด้วยคะ ส่งเสริมให้ชุมชนเกิดกระแสการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติของเราด้วยคะ
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนสุดท้ายละจ๊ะ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจ๊ะ มีอะไรเพิ่มเติมมั้ยจ๊ะ
- คุณทิพย์วิมล: ก็น่าจะเป็นการโปรโมท นะคะ โปรโมทกิจกรรมที่จะจัดขึ้น และต้องโปรโมท อย่างต่อเนื่องด้วยนะคะ ถึงจะดี
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากจ๊ะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณสายสุพร ฌ สงขลา (คนที่ 12)
- อายุ: 35 ปี
- เพศ: หญิง
- สถานที่ทำงาน: บ้านอิมสุข รีสอร์ท
- ประสบการณ์: 12 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ ปกติวันนี้พี่มาสัมภาษณ์งานวิจัยในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัด จันทบุรี” ค่ะ
- คุณสายสุพร: ค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานก่อนเลยนะคะ ประกอบอาชีพอะไรคะ
- คุณสายสุพร: ทำธุรกิจส่วนตัวค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ทำรีสอร์ทเนอะ ตำแหน่งล่ะคะ
- คุณสายสุพร: ผู้จัดการทั่วไปค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาอยู่ที่ไหนคะ
- คุณสายสุพร: อำเภอเมืองค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ขอทราบที่อยู่ด้วยค่ะ
- คุณสายสุพร: ลงที่นี้ก็ได้ค่ะ หมู่ 5 ต.คลองขุดค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามองถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่งไรคะ
- คุณสายสุพร: ก็เป็นผู้ประกอบการรีสอร์ทที่นี่ค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: มีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จมาที่ปีแล้วจะ
- คุณสายสุพร: 5 ปีกว่าแล้วค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตอนต่อไปจะ จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราคะ ในส่วนนี้จะเป็นส่วนของการศึกษาทฤษฎีด้านความร่วมมือคะ ซึ่งเลือกใช้ของอพท. หรือองค์การบริการพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งทางอพท. ได้เสนอถึงการท่องเที่ยวที่จะยั่งยืนได้ ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ข้อแรก ถ้ามองถึงการมีส่วนร่วมคิดคะ ปีที่ปีที่มีส่วนร่วมคิดในการพัฒนา

- คุณสายสุพร: การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือเปล่าจะ และอย่างไรจะ
 ในขั้นตอนของการร่วมคิด ปีที่ว่าไม่มีนะค่ะ ตัวโครงการน่าจะมีอยู่แล้ว และมี
 แผนการทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว แต่ปีก็สนับสนุนเต็มที่ในทุก ๆ ด้าน
 ไม่ว่าจะร่วมออกทุน หรืออาหารในงาน Cleaning Day
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นปีมีส่วนร่วมวางแผน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
 เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรจะ
- คุณสายสุพร: อย่างที่แจ้งนะค่ะ ปีที่ว่าแผนการเอช ก็ทำเหมือนทุก ๆ ปีที่ทำกันอะค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: จะ แล้วการมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ละจะ
- คุณสายสุพร: อันนี้มีแน่นอนค่ะ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน หรือทำงาน ให้ทั้งเงิน
 และสิ่งของเลยค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นปีมีส่วนร่วมรับผิดชอบ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
 เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรจะ
- คุณสายสุพร: มีบ้างนะค่ะ ร่วมรับผิดชอบในส่วนงานของตน และรีสอร์ทของตน แต่ถ้ารวมถึง
 ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ในเรื่องไม่ทำให้เกิดมลพิษ น้ำเสียลงสู่สาธารณะ
 จะเป็นการรับผิดชอบโดยตรงค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อสุดท้ายของส่วนนี้ค่ะ ปีมีส่วนร่วมรับผิดชอบประโยชน์ กับการท่องเที่ยว
 เชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่จะ
- คุณสายสุพร: ร่วมกันรับผิดชอบประโยชน์ค่ะ จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวเพิ่มในพื้นที่เจ้าหลาว-
 แหลมเสด็จ
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไป จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม
 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีจะ
- คุณสายสุพร: อืม ควรจัดทำข้อมูลในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งภาษาไทย และ
 ภาษาอังกฤษนะค่ะ และในบางพื้นที่ปีว่าน่าจะเก็บค่าเข้า เพื่อนำไปพัฒนา
 ในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ผู้สัมภาษณ์: มีเพิ่มอีกมั้ยจะ
- คุณสายสุพร: ควรเพิ่มความรู้ให้คับบุคลากรในชุมชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ด้วยนะค่ะ
 และผู้ประกอบการควรช่วย และร่วมมือกัน ช่วยกันกับชุมชนในการดูแลรักษา
 พื้นที่ของเรา
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนสุดท้ายละจะ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมละจะ มีข้อเสนอแนะเพิ่มมั้ย

คุณสายสุพร: เพิ่มกิจกรรมได้มัยคะ อาทิ เพิ่มเส้นทางปั่นจักรยานใหม่ ๆ และมีจุดจอด
รถจักรยาน และควรประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวด้วยนะคะ

ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณป้ทมากนะจ๊ะ ได้ข้อมูลที่ดีมาก ๆ ค่ะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณพรทิพย์ สุขศิริรัตน์ (คนที่ 13)
- อายุ: 45 ปี
- เพศ: หญิง
- สถานที่ทำงาน: ร้านน้ำแข็งหมอคุด
- ประสบการณ์: 20 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: ศาสตร์คือ เจ้เท่ วันนี้นำสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ
- คุณพรทิพย์: จ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานก่อนเลยนะคะ ประกอบอาชีพอะไรคะ
- คุณพรทิพย์: ค้าขายจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งล่ะคะ
- คุณพรทิพย์: เจ้าของกิจการจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาอยู่ที่ไหนหรือเปล่าคะ
- คุณพรทิพย์: อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี แต่ปัจจุบันอยู่ที่นี้จ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามองถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรคะ
- คุณพรทิพย์: ค้าขายนะ ขายปลีกให้กับลูกค้าทั่วไป และขายส่งให้กับรีสอร์ทต่าง ๆ จ๊ะ รวมทั้งส่งน้ำแข็งเป็นหลักนะจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: จั้นเรื่องมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้ประมาณกี่ปีแล้วคะ
- คุณพรทิพย์: 10 ปีได้แล้วจ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตอนต่อไปคะ จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราคะ ในส่วนนี้จะเป็นส่วนของการศึกษาทฤษฎีด้านความร่วมมือคะพี่น้อง โอเคเลือกใช้ของอพท. หรือองค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งอพท. ได้เสนอถึงการท่องเที่ยวว่าจะยั่งยืนได้ ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์ข้อแรก ถ้ามองถึงการมีส่วนร่วมคิดคะ พี่น้อยกว่าพี่น้องมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือเปล่าคะ และอย่างไรคะ

- คุณพรทิพย์: ก็มีนะจ๊ะ ก็ได้ร่วมคิด ในที่ประชุมนะ หากเกี่ยวข้องกับแหล่ง หรือหมู่ 4 นี้
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นพีมีมีส่วนร่วมวางแผน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณพรทิพย์: ก็ตอนประชุม ก็ได้เสนอปัญหา เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปนะคะ พีมีมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่คะ
- คุณพรทิพย์: ก็ร่วมกันทำงาน และยังส่งเสริมให้ลูกน้องปฏิบัติตามแผนนะ อาทิ โครงการ แยกขยะ และร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ อีกด้วยนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นพีมีมีส่วนร่วมรับผิดชอบ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณพรทิพย์: ก็รับผิดชอบนะจ๊ะ แต่เฉพาะในขอบเขต ขอบข่ายของตนเท่านั้น
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อสุดท้ายของส่วนนี้คะ พีมีมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่คะ
- คุณพรทิพย์: ได้รับผลประโยชน์นะจ๊ะ พื้นที่เราสะอาด ไม่สกปรก ทำให้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไป จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีคะ
- คุณพรทิพย์: พี่ว่าต้องสนับสนุนทั้งระบบนะ ให้นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน รวมถึง ทุกคนที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน น่าจะประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักในเชิงอนุรักษ์ไปเลย
- ผู้สัมภาษณ์: เจ้เท่ พอจะมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั้ยคะ
- คุณพรทิพย์: ไม่เกี่ยวกับเชิงอนุรักษ์ได้มั้ยจ๊ะ ประมาณเพิ่มจุดจอดรถสาธารณะให้แก่ นักท่องเที่ยว ช่วยเทศกาลที่จอดไม่เพียงพอ และก็เพิ่มที่ถ่ายรูป แบบถ่ายภาพ ประทับใจให้รู้ว่ามาเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากนะคะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณชลลัดดา วงศ์ผาบุตร (คนที่ 14)
- อายุ: 32 ปี
- เพศ: หญิง
- สถานที่ทำงาน: แสตนสุขวีรส์ออร์ท
- ประสบการณ์: 8 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: ศาสตร์จี๊จะ พี่ขอสัมภาษณ์งานวิจัยในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี”
ซึกครู้ลิจี้จะ
- คุณชลลัดดา: ได้ค่ะ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือคะ
- ผู้สัมภาษณ์: ไซ้จะ คือการท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว อย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ทำร้ายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มาเพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทรัพยากรธรรมชาติ และรวมถึงเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี และประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในแหล่งท่องเที่ยวด้วย ในฐานะที่เราเป็นผู้ประกอบการในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จนี้จะมีความคิดเห็นอย่างไร ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานก่อนเลยนะคะ ประกอบอาชีพอะไรจะ
- คุณชลลัดดา: ธุรกิจส่วนตัวค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งละจะ
- คุณชลลัดดา: เจ้าของกิจการค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลาเนาจะ
- คุณชลลัดดา: ที่นี้เลยคะ หนูเป็นคนในพื้นที่เลย
- ผู้สัมภาษณ์: ไล่ที่อยู่ที่นี่จะ
- คุณชลลัดดา: ได้ค่ะ 13 หมู่ 6 คลองขุดคะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถามถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรจะ
- คุณชลลัดดา: เป็นผู้ประกอบการทำรีสอร์ทคะ และพื้นเพเป็นคนทางนี้เลยคะ
- ผู้สัมภาษณ์: ได้มีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้บ้างไหมจะ ก็ปีแล้ว
- คุณชลลัดดา: ถ้าทางด้านพัฒนาชุมชน ก็ 3 ปีแล้วคะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตอนต่อไป จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จจะ ในส่วนนี้จะเป็นส่วนของการศึกษา

ทฤษฎีด้านความร่วมมือค่ะ ซึ่งเลือกใช้ของอพท. หรือองค์การบริการพื้นที่พิเศษ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

คุณชลลัดดา: อพท. คืออะไรหรอค่ะ

ผู้สัมภาษณ์: อพท. จะเข้าพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ททท. ไปทำการตลาดต่อจ้ะ โดยที่ อพท. จะเข้าไปพัฒนา 3 กลุ่มหลัก ๆ ก็คือหนึ่ง นักท่องเที่ยว โดยการให้ความรู้ การท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และให้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น สองคือผู้ประกอบการ โดยการจัดหลักสูตรบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการแนะนำดูแลสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลดีแก่ชุมชน และสุดท้ายกลุ่มเยาวชน ที่จะพัฒนาเยาวชนให้เข้าใจการท่องเที่ยว พร้อมใส่ใจสิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งทาง อพท. ได้เสนอถึงการท่องเที่ยวว่าจะยั่งยืนได้ ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้อง ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์

คุณชลลัดดา: ดีจัง มีหน่วยงานแบบนี้ด้วย

ผู้สัมภาษณ์: ข้อแรก จะเป็นคำถามตามทฤษฎีนี้จะถามถึงการมีส่วนร่วมคิดค่ะ หนูมีความคิดเห็นว่ามีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือเปล่าจ้ะ และอย่างไร

คุณชลลัดดา: ร่วมคิดหรือค่ะ มีนะค่ะ เพราะได้เข้าร่วมตามจดหมายเชิญ เจ้าจะถามว่าคิดเห็นอย่างไร เห็นด้วยหรือไม่

ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นที่มีส่วนร่วมวางแผน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรจ้ะ

คุณชลลัดดา: ได้ร่วมค่ะ ก็ร่วมกันวางแผน หนูก็ให้คำแนะนำต่าง ๆ เช่นล่าสุควางแผนการวางแผนป้ายต่าง ๆ ของชุมชน

ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปจ้ะ มีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่จ้ะ

คุณชลลัดดา: ทำค่ะ ร่วมทำกัน ตัดหญ้าเอ๋ย เก็บขยะเอ๋ย ร่วม ๆ กันพัฒนาชุมชนเรา

ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นมีส่วนร่วมรับผิดชอบ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรค่ะ

คุณชลลัดดา: ร่วมรับผิดชอบในหมู่บ้านเรานะค่ะ งานกลุ่มเราก็ต้องรับผิดชอบ ร่วมทั้งช่วยเป็นหูเป็นตา ดูความเรียบร้อย หากผิดพลาดจะได้แก้ไขทัน

- ผู้สัมภาษณ์: สุดท้ายของส่วนนี้ค่ะ มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่จ๊ะ
- คุณชลลัดดา: มีค่ะ ได้รับผลประโยชน์แน่นอน เห็น ๆ ก็ เมื่อมีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ก็มีการใช้จ่ายมากขึ้นตาม
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไป จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีจ๊ะ
- คุณชลลัดดา: หนูคิดว่าควรเริ่มที่ประชาชนในพื้นที่เราก่อนเลย รวมถึงผู้ประกอบการทั้งหลาย ด้วย ใ้รู้ และเข้าใจการอนุรักษ์พื้นที่ เพราะยังมีผู้ประกอบการบางรายยังปล่อยน้ำเสียลงทะเล และชาวบ้านก็ยังทิ้งขยะไม่เป็นที่เลยคะ
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนสุดท้ายละจ๊ะ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจ๊ะ มีอะไรเพิ่มเติมมั๊ยจ๊ะ
- คุณชลลัดดา: เรื่องประชาสัมพันธ์คะพี่ น่าจะดีกว่านี้นะคะ
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากจ๊ะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณฐกร คำขาวกิจวัช (คนที่ 1 เจ้าหน้าที่ภาครัฐ)
- อายุ: 52 ปี
- เพศ: ชาย
- สถานที่ทำงาน: ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ประสบการณ์: 27 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: ศาสตร์ค๊ะพีโต โธมาซอสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ
- คุณฐกร: ทำวิจัยเรื่องท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือ
- ผู้สัมภาษณ์: ใช่ค่ะ ศึกษาแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ค่ะ
- คุณฐกร: อืม เอาสิ
- ผู้สัมภาษณ์: ในส่วนของข้อมูลพื้นฐานนะคะ ประกอบอาชีพอะไรค่ะ
- คุณฐกร: นักวิชาการนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งล่ะค่ะ
- คุณฐกร: หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมพัฒนาอบรมอาชีพทางด้านประมง
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลาเนาปัจจุบันค่ะ
- คุณฐกร: ในอำเภอท่าใหม่ค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: มีความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรค่ะ
- คุณฐกร: ที่รับผิดชอบเขตพื้นที่น่านน้ำที่มีรอยต่อ 5 จังหวัดนะ
- ผู้สัมภาษณ์: จังหวัดอะไรบ้างค่ะ
- คุณฐกร: สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปก็ ในหัวข้อเรื่องมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ทำมาก็ปีแล้วค่ะ
- คุณฐกร: พี่เริ่มงานตั้งแต่ 1 เมษายน 2539 มาถึงตอนนี้ก็ราว 19 ปี ย่าง 20 ปีแล้วค่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปก็จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเรานะจะ ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของอพท.หรือองค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนค่ะ
- คุณฐกร: องค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนหรือ
- ผู้สัมภาษณ์: ใช่ค่ะ อพท. หรือ DASTA ค่ะ มาจาก Designated Area for Sustainable Tourism Administration ค่ะ เสนอถึงการท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่าย

- ที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกัน คิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรม ในการร่วมกันรับผลประโยชน์ ในส่วนของทฤษฎีการมีส่วนร่วม ข้อแรก ถ้ามถึงการมีส่วนร่วมคิดคะ มีความคิดเห็นอย่างไรคะ
- คุณฐกร: มีนะ มีการshare idea ของการบวนการปฏิบัติ รวมถึงกฎระเบียบต่าง ๆ ในการพัฒนาต้นทุนของเราที่มีอยู่
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณฐกร: มีสิ เพราะต้องกำหนดแผนการ และวางทิศทางในการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละ สถานที่ตามความเหมาะสม
- ผู้สัมภาษณ์: จะ แล้วในหัวข้อการมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณฐกร: แน่นอนนะ ร่วมปฏิบัติตามแผนงานต่าง ๆ อาทิดูแล และร่วมปลูกป่า ทั้งป่าบก และป่าชายเลน ธนาคารปู ชั่งเชือก อีเปะ และอื่น ๆ มีมากมาย
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมรับผิดชอบคะ มีความคิดอย่างไรบ้างคะกับหัวข้อมีส่วนร่วม รับผิดชอบคะ
- คุณฐกร: มีส่วนร่วมรับผิดชอบ หากผิดทิศผิดทาง จะต้องมีการแนะแนวทางให้ปฏิบัติ อย่างถูกต้อง รวมถึงชี้แนะทิศทางให้ถูกต้อง
- ผู้สัมภาษณ์: สุดท้ายคะ จะเป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรคะ
- คุณฐกร: ตัวชี้วัดที่ชัดเจนคือ ชุมชน ได้ผลประโยชน์ จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่ม ผลของการพัฒนาในเชิงอนุรักษ์จะชัดเจน
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไปก็จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีคะ
- คุณฐกร: สร้างความมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เริ่มจากระดับล่างสู่ระดับบน
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั๊ยคะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบ้านเรา
- คุณฐกร: ควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับกิจกรรมเดิมที่มีอยู่ในพื้นที่ เป็นกิจกรรม ที่ให้ข้อมูล ให้ความรู้ และปฏิบัติตามกฎของพื้นที่เรา
- ผู้สัมภาษณ์: มีตัวอย่างมั๊ยคะพี่โต

- คุณฐกร: อาทิ เชิญชวนให้มาร่วมกันทำกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมปัดใบปทุมมา ที่ขอซื้อ ปูใบมาจากชาวประมง เราจะนำแปรงขนอ่อนมาปัดใบลงถัง เพื่อเพาะ แล้วนำ ปล่อยู่ทะเล หรือการร่วมกันทำซั้งเชือก และอีเปะ นักท่องเที่ยวหรือคนที่สนใจ เรียนรู้จะต้องปฏิบัติตามเจ้าหน้าที่ในแต่ละกิจกรรมนั้น ๆ
- ผู้สัมภาษณ์: มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั้ยคะ
- คุณฐกร: ในเรื่องของการดูแล การเคารพกฎ กติกา และมารยาทของพื้นที่ ไม่เพียงแต่นักท่องเที่ยวนะ ผู้ประกอบการก็ด้วย ชุมชนก็เช่นเดียวกัน การปกป้องดูแล ทรัพยากรธรรมชาติเออ ปะการังเออ ต้องพอดี และเหมาะสมนะ
- ผู้สัมภาษณ์: หยอดแล้วค่ะ ขอบคุณมากนะคะค่ะพีโต

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณชาติชาย ศรีคงรักษ์ (คนที่ 2 เจ้าหน้าที่ภาครัฐ)
- อายุ: 48 ปี
- เพศ: ชาย
- สถานที่ทำงาน: องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด
- ประสบการณ์: 30 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ พี่เจ้อ วันนี้มาขอสัมภาษณ์ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ
- คุณชาติชาย: เชิงอนุรักษ์ หรือ ทำไมทำวิจัยเชิงอนุรักษ์ล่ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ก็พื้นที่เรามีพอแบบเป็นศูนย์คุ้มครองแบบไงคะที่มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และก็เลยอยากทำวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการเพื่อหาแนวทางการท่องเที่ยวแบบเชิงอนุรักษ์ในหาดเราค่ะ ของพี่ก็ในส่วนของภาครัฐ
- คุณชาติชาย: เออสิ
- ผู้สัมภาษณ์: เริ่มก็ในหัวข้อข้อมูลพื้นฐานนะคะ ประกอบอาชีพอะไรคะ
- คุณชาติชาย: รับราชการนะ
- ผู้สัมภาษณ์: พี่อยู่ระดับไหนคะ ถามได้มั้ยคะ
- คุณชาติชาย: ได้สิ พี่อยู่ระดับ 5
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งล่ะคะ
- คุณชาติชาย: นักวิชาการจัดเก็บรายได้
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาปัจจุบันคะ
- คุณชาติชาย: พี่อยู่นายายอาม 47/3 หมู่ 6 ต.วังโดนด
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถามถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จอย่างไรคะ
- คุณชาติชาย: ก็เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของ อบต.
- ผู้สัมภาษณ์: ทำมากี่ปีแล้วคะ
- คุณชาติชาย: 7 ปี แล้วนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปก็จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราค่ะ ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของอพท.หรือองค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เสนอถึงการท่องเที่ยวจะยั่งยืน ใด้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วม

- รับผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกัน
รับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์
ข้อแรก ถ้ามถึงการมีส่วนร่วมคิดค่ะ มีความคิดเห็นอย่างไรค่ะ
- คุณชาติชาย: ตอนเข้าประชุม ก็มีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหา อุปสรรค กับข้อเสนอแนะ
ในทุก ๆ ด้านนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-
แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรค่ะ
- คุณชาติชาย: ในสายงานที่ มีส่วนร่วมวางแผนบ้าง แต่ไม่มากนัก
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปนะคะ ในหัวข้อการมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ค่ะ อย่างไรค่ะ
- คุณชาติชาย: ตามคำสั่งที่ได้รับนะ คำสั่งก็ให้เข้าร่วมกับพื้นที่ และชุมชน คือเป็นส่วนหนึ่ง
ในการร่วมปฏิบัติการ และพัฒนาในโครงการต่าง ๆ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมรับผิดชอบค่ะ มีความคิดอย่างไรบ้างค่ะกับหัวข้อมีส่วน
รับผิดชอบกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
- คุณชาติชาย: ร่วมรับผิดชอบในรายงานของกลุ่ม รวมถึงนำเสนอรูปแบบ และวิธีการ
ในการทำงานร่วมกัน ร่วมรับผิดชอบ
- ผู้สัมภาษณ์: สุดท้าย ในเรื่องของความร่วมมือร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อย่างไรค่ะ
- คุณชาติชาย: ก็ร่วมรับผลประโยชน์กันถ้วนทั่วนะ นักท่องเที่ยวเพิ่ม ผลประกอบการดี อดบ.
มีรายได้ และสามารถเลื่อนระดับได้
- ผู้สัมภาษณ์: ส่วนต่อไปก็จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเราอย่างไรดีค่ะ
- คุณชาติชาย: ช่วยกันชี้แจง และประชาสัมพันธ์ กับทุกหน่วยงาน ให้แก่นักท่องเที่ยวถึง
ความสำคัญของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- ผู้สัมภาษณ์: แล้วมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมั้ยค่ะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหาดเราด้วยค่ะ
- คุณชาติชาย: หน่วยงานราชการต้องเป็นเจ้าภาพหลักในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นะ
ต้องมีการประชาสัมพันธ์อย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียหลักควรบริจาค
งบในการทำโครงการอนุรักษ์ต่าง ๆ
- ผู้สัมภาษณ์: หหมดแล้วค่ะ ขอบคุณที่เข้มาค่ะ

- ชื่อผู้สัมภาษณ์: คุณคุณินวัฒน์ สุขศิริรัตน์ (คนที่ 3 เจ้าหน้าที่ภาครัฐ)
- อายุ: 42 ปี
- เพศ: ชาย
- สถานที่ทำงาน: องค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด
- ประสบการณ์: 10 ปี
- ผู้สัมภาษณ์: สวัสดีค่ะ นายกฤษณ์ขอเวลาสักครู่นะคะ วันนี้มาขอสัมภาษณ์เพื่องานวิจัยค่ะ ในหัวข้อ “แนวทางสนับสนุน และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี” ค่ะ
- คุณคุณินวัฒน์: ครับ ทำหัวข้อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือ
- ผู้สัมภาษณ์: ค่ะ ตามtrend ค่ะ go green เริ่มจากหัวข้อข้อมูลพื้นฐานนะคะ ประกอบอาชีพอะไร ค่ะ
- คุณคุณินวัฒน์: ขอฟินะ จะเป็นข้าราชการการเมืองฝ่ายบริหาร
- ผู้สัมภาษณ์: ตำแหน่งละคะ
- คุณคุณินวัฒน์: ผู้บริหารระดับสูง ตอนนี้นำตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด
- ผู้สัมภาษณ์: ภูมิลำเนาละคะ
- คุณคุณินวัฒน์: ที่อยู่นะ 27/1 หมู่ 3 ต.คลองขุด จ๊ะ
- ผู้สัมภาษณ์: ในหัวข้อต่อไป ถ้ามองถึงความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ อย่งไรคะ
- คุณคุณินวัฒน์: เป็นผู้นำท้องถิ่นของแหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
- ผู้สัมภาษณ์: มีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ในบริเวณนี้มากี่ปีแล้วคะ
- คุณคุณินวัฒน์: 10 ปีแล้วนะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนี้จะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จเราคะ ตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของ อพท. หรือองค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน นายกฤษณ์ได้ยื่นหรือเปล่าคะ
- คุณคุณินวัฒน์: เคยนะ อพท.
- ผู้สัมภาษณ์: ภาษาอังกฤษก็ DASTA เป็นองค์การมหาชนคะ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมที่โอ้กำลังทำวิจัยอยู่นี้ เข้าพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ ททท. หรือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไปทำการตลาดต่อ โดยที่กลุ่ม อพท. จะเข้าไปพัฒนา 3 กลุ่มคือหนึ่ง นักท่องเที่ยวคะ ให้ความรู้การท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และ

ให้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนท้องถิ่น สองคือผู้ประกอบการ โดยการจัดหลักสูตร
บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการแนะนำดูแลสิ่งแวดล้อมที่จะส่งผลดี
แก่ชุมชน และสุดท้ายกลุ่มเยาวชน ที่จะพัฒนาเยาวชนให้เข้าใจการท่องเที่ยว
พร้อมใส่ใจสิ่งแวดล้อมด้วย

- คุณณิชาวัฒน์: เลยเลือกใช้ทฤษฎีของ อพท.ทำงานวิจัยที่เกี่ยวกับส่วนนี้ในภาคเรานั้นดี
- ผู้สัมภาษณ์: ค่ะ ใช่แล้ว ซึ่งส่วนต่อไปก็จะเกี่ยวกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมค่ะ อพท. เสนอถึง
การท่องเที่ยวจะยั่งยืนได้ต้องเกิดจากการที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสได้ร่วมรับ
ผลประโยชน์ไปด้วยกัน แต่ก่อนอื่นจะต้องร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกัน
รับผิดชอบด้วยกันก่อน จึงจะมีสิทธิ์อันชอบธรรมในการร่วมกันรับผลประโยชน์
ข้อแรก ถ้ามองถึงการมีส่วนร่วมคิดค่ะ พี่แวนมีความคิดเห็นอย่างไรค่ะ มีส่วนร่วม
บ้างหรือไม่ค่ะ
- คุณณิชาวัฒน์: ก็มีเรื่องการคิดการวางแผนในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และ
การบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่นะ
- ผู้สัมภาษณ์: ข้อต่อไปจะเป็นส่วนร่วมวางแผนในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-
แหลมเสด็จค่ะ นายกว่ามีส่วนร่วมวางแผนบ้างไม่ค่ะ อย่างไรคะ
- คุณณิชาวัฒน์: ก็ช่วยกันวางแผนในส่วนต่าง ๆ ของการพัฒนาพื้นที่นะ เพื่อกำหนดเป็น
ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานในแต่ละโครงการ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปนะคะ ในหัวข้อการมีส่วนร่วมปฏิบัติ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ค่ะ
- คุณณิชาวัฒน์: เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ตามงบประมาณ และ
ทำความเข้าใจ และให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว และรวมถึงเยาวชนในการร่วมรักษา
ทรัพยากรในพื้นที่นะ
- ผู้สัมภาษณ์: ต่อไปจะเป็นส่วนร่วมรับผิดชอบค่ะ นายกมีความคิดอย่างไรบ้างค่ะกับหัวข้อมี
ส่วนรับผิดชอบกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จ
- คุณณิชาวัฒน์: ก็รับผิดชอบโดยตรงนะ ในพื้นที่นี้นะ พี่หมายรวมถึงอำเภอคลองขุด
หรือหาดเจ้าหลาว และแหลมเสด็จ
- ผู้สัมภาษณ์: สุดท้าย ในเรื่องของความร่วมมือร่วมรับผลประโยชน์ กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ในพื้นที่ เจ้าหลาว-แหลมเสด็จหรือไม่ อยากรู้ค่ะ
- คุณณิชาวัฒน์: ได้รับผลประโยชน์เป็นนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ ทำให้เกิดการจ้างงาน
และการกระจายรายได้ให้กับพื้นที่เรา

- ผู้สัมภาษณ์: ไปต่อนะคะ ส่วนนี้จะถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่เจ้าหลาว-แหลมเสด็จของเรา อย่างไรดีคะ
- คุณคณินวัฒน์: ในด้านการร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมนั้น ท้องถิ่นเองสามารถที่จะมีส่วนร่วมกันส่งเสริมการท่องเที่ยวอยู่แล้วนะ แต่ทั้งนี้ทั้งนี้จะต้องไม่เกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับตามกฎหมาย
- ผู้สัมภาษณ์: ขยายความนิดสิคะ
- คุณคณินวัฒน์: ก็ทุก ๆ ภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการทำงานเชิงอนุรักษ์เพื่อรักษาสีเขียวไว้ด้วยกัน และจะต้องปฏิบัติตามกฎ กติกา และมารยาทของพื้นที่นั้น ๆ
- ผู้สัมภาษณ์: ในส่วนของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมค่ะ ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่
- คุณคณินวัฒน์: พี่ว่าควรสอบถามถึงความต้องการของชุมชนว่าพื้นที่ หรือชุมชนเราต้องการการท่องเที่ยวแบบใด เป็นเชิงอนุรักษ์มั๊ย และเป็นแบบไหน ยังรวมถึงว่าเค้ามีความรู้และความเข้าใจมั๊ย และเมื่อเข้าใจตรงกันแล้ว ในเรื่องการมีส่วนร่วมทุก ๆ ภาคส่วนจะต้องร่วมด้วยช่วยกัน รับรู้ปัญหา และหาหนทางแก้ไข เพื่อที่จะส่งผลทั้งด้าน ให้มีการวางแผนอย่างต่อเนื่องในเชิงอนุรักษ์ต่อไปได้
- ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากค่ะ

ภาคผนวก ง
แหล่งท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

แหล่งท่องเที่ยวหาดเจ้าหลาว - แหลมเสด็จ จังหวัดจันทบุรี

หาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จ ตั้งอยู่ที่อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักทางทะเล เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยังจังหวัดจันทบุรี มีโรงแรม ร้านอาหาร จำนวนมากเปิดบริการ และพร้อมด้วยกิจกรรมหลายหลายให้เลือกพักผ่อน อาทิ บริการให้เช่าเรือ ท่องกระเจก เพื่อนำชมปะการังริมชายฝั่งทะเลอันอุดมสมบูรณ์ของภาคตะวันออก กิจกรรมตกหมึก กิจกรรมดำน้ำดูปะการัง เป็นต้น หาดแหลมเสด็จยังเป็นที่ตั้งของสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา เป็นสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำขนาดเล็ก

แหล่งท่องเที่ยวหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ ยังเป็นที่ตั้งของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์มากมาย อาทิ โครงการศึกษาธรรมชาติอ่าวคุ้งกระเบน ภายในเส้นทางมีทางเดินไม้ เพื่อสำรวจป่าชายเลน ที่อุดมสมบูรณ์ กลางเส้นทางมีหอคอยดูน้ำ และอนุสาวรีย์หมูดุด หรือพะยูน สัตว์น้ำอนุรักษ์พันธุ์หายากในท้องทะเลเมืองจันท

ชื่อโครงการ: คุ้งกระเบนเกิดไ้ท้องค์ราชัน พัฒนาชายหาดร่วมกันเพื่อสานฝันทะเลงาม

โครงการคุ้งกระเบนเกิดไ้ท้องค์ราชัน พัฒนาชายหาดร่วมกันเพื่อสานฝันทะเลงาม จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี โดยมีคณะทำงาน สมาคม ชมรม ผู้ประกอบการ สถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ราษฎร ในตำบลคลองขุด และพื้นที่ใกล้เคียงเข้าร่วมเป็นจำนวนมาก โครงการนี้เป็นผลสืบเนื่องจากการศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ สำนักงาน กปร. และจังหวัดจันทบุรี ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาควบคู่กับ การอนุรักษ์ปะการัง และการส่งเสริมการท่องเที่ยวหาดเจ้าหลาว – แหลมเสด็จ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ และสวยงามของจังหวัดจันทบุรี ให้เกิดความยั่งยืน

หากแต่ปัจจุบันการขยายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวและที่พัก เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น แต่ขาดการวางแผน และจัดการที่เหมาะสม รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน และผู้ประกอบการบางส่วน ทำให้เกิดขยะตามชายหาดและในทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณแหล่งปะการัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและระบบนิเวศทางทะเลของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ ส่วนราชการ และผู้เกี่ยวข้อง ในการรักษาความสะอาด อนุรักษ์ปะการัง หาดเจ้าหลาว แหลมเสด็จ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามของจังหวัดจันทบุรี นอกจากนี้ยัง

ได้มีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ อาทิ กุ้งกุลาดำ และปลากะพงขาวลงสู่ทะเล จัดสร้างบ้านปลาด้วยขี้เถ้า เชือก สร้างบ้านหอยนางรม การเพาะซังกล้าไม้ป่าชายเลน และทำความสะอาดชายหาดระยะทาง 7 กิโลเมตร

ภาพภาคผนวก ง-1 กิจกรรมโครงการคั้งกระเบนเทิดไท้องค์ราชัน พัฒนาชายหาดร่วมกัน เพื่อสานฝันทะเลงาม

ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ

ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ คือการรวมตัวกันของผู้ประกอบการ โรงแรม รีสอร์ท ที่พัก ร้านอาหาร และกิจการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวให้หาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จให้เป็นที่รู้จัก, สนับสนุนการทำงานของภาครัฐ พร้อมเป็นสื่อในการทำงานร่วมกับสมาชิก และเพื่อสนับสนุนการสร้างเครือข่ายทางการท่องเที่ยวในหาดเจ้าหลาว-แหลมเสด็จ และบริเวณใกล้เคียง

ภาพภาคผนวก ง-2 การประชุมร่วมกันของสมาชิก และกิจกรรมร่วมกันของสมาชิก

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวกนกพร ศานติวรพงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 426-428 ถนนศรีนวดิตต์ ตำบลท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี 22120
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2547-ปัจจุบัน	ผู้จัดการฟาร์มกุ้ง सानติฟาร์ม
พ.ศ.2549-ปัจจุบัน	ผู้จัดการทั่วไป จันทจ้าวหลาว บีช รีสอร์ท
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
พ.ศ. 2549	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2558	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร) วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวกนกพร ศานติวรพงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 426-428 ถนนศรีนวดิตต์ ตำบลท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี 22120
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2547-ปัจจุบัน	ผู้จัดการฟาร์มกุ้ง सानติฟาร์ม
พ.ศ.2549-ปัจจุบัน	ผู้จัดการทั่วไป จันทจ้าวหลาว บีช รีสอร์ท
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
พ.ศ. 2549	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2558	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร) วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา